

philatelica.ro

editor-fondator: DAN N. DOBRESCU

redactor-șef: LÁSZLÓ KÁLLAI

Anul III. nr. 5 (16) - septembrie-octombrie 2011

The copyright in philately (I)

pagina 1 ✓

Emisiunea
Efigii 1903

pagina 6-17 ✓

Monumente istorice -
cetăți și mănăstiri

pagina 20-21 ✓

Ștampile tarifare
de inflație

pagina 28-29 ✓

Timbre personalizate
în maximafilie

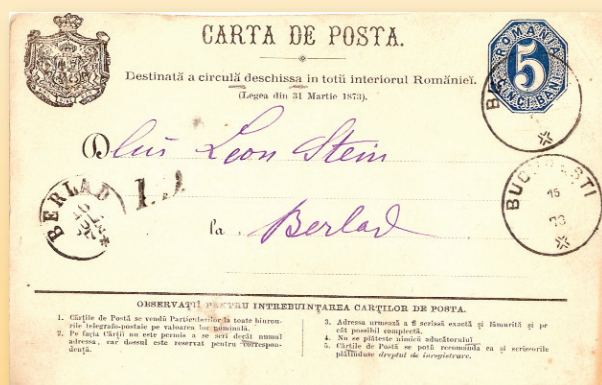
pagina 30-34 ✓

Omne trinum
est perfectum

pagina 36-37 ✓

Prima emisiune de cărți poștale românești

pagina 2 ✓

Prima carte poștală românească, pe carton gros de 0,40 mm,
expediată din București la 15 iulie 1873, dată târzie
The first Romanian post card, on cardboard
of 0.40 mm thick, sent from Bucharest
at July 15th, 1873, late date

inEDITORIAL

Regele Mihai de România exilat până și din filatelie!

László KÁLLAI

În ajunul sărbătorilor Pascale din 1992, Regele a revenit în țara sa după 44 de ani de exil forțat. Familia regală a vizitat Capitala, Curtea de Argeș și Mănăstirea Putna. În București a fost întâmpinat de un milion de oameni. La liturghia din prima zi de Paști la Biserica Sfântul Gheorghe Nou, în prezența fostului Monarh, au slujit 11 preoți printre care Părintele Constantin Voiescu.

Vizita Regală din 1992 a avut loc într-un context politic extrem. Cu doar un an și jumătate înainte, pe 25 decembrie 1990, Regele Mihai ajunge în România, dar după câteva ore autoritățile române hotărâsc expulzarea Sa de pe teritoriul

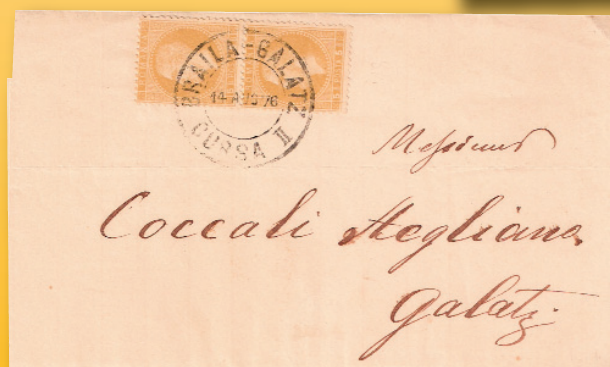
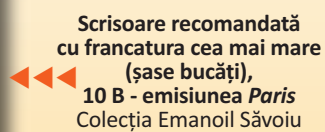
românesc. Ba mai mult, societatea românească se afla în ajunul unor confruntări electorale, în septembrie urmând să aibă loc alegeri legislative și alegeri prezidențiale. Competiția politică a acelor ani era una dură, unde manipularea și intoxicarea oamenilor era arma principală a celor aflați la putere - forțele de stânga și extremiștii de dreapta, descendenți politici direcți ai dictaturii.

În acest context, în ajunul sărbătorilor Pascale, ca tânăr jurnalist la cotidianul orădean de limbă maghiară *Bihari Napló* am fost trimis să urmăresc vizita regală la Mănăstirea Putna. Fără să lungesc povestea, cândva după slujbă Regele s-a retras în trapeza mănăstirii,

fără să fie urmat de cineva. Cu o colegă ne-am încercat norocul de al intervieva pe Suveran. Când am intrat în încăperea Regele stătea așezat în capul mesei unde monahii servesc masa. Avea mâinile în rugăciune. Când ne-a zărit s-a ridicat de pe scaun și ne-a salutat: *Hristos a înviat!* Pentru câteva momente am stat buimac: aveam în față pe omul care a stat la masă cu Hitler, Stalin și Churchill. Aveam în față personajul istoric care a lipsit cu desăvârșire din manualele din care a învățat generația

continuare pe coperta 4

Copyright-ul în filatelie (I)

The copyright in philately (I)

Dan N. DOBRESCU, AIJP

Publicarea de către dl Wolfgang Maassen¹ - președinte AIJP, a unui material privind problemele *copyright*-ului în filatelie, coroborat cu unele abordări ale aceleiași probleme în lumea filatelică românească, m-au îndemnat să deschid o dezbatere pe această chestiune în paginile revistei philatelica.ro.

In anii 1990, în calitate de vicepreședinte al Comisiei Naționale de Informatică, am fost consultat privitor la capitolul *software* - ale cărei baze s-au pus în acea perioadă - din legea proprietății intelectuale. Din acest punct de vedere am oarecare experiență în ce privește protejarea proprietății intelectuale.

La o analiză atentă a *copyright*-ului în filatelie, desprindem trei direcții: lucrări de specialitate, proprietatea asupra imaginilor în legătură cu piesele filatelice (mărci poștale, întreguri poștale, plicuri francate și circulare etc.), exponate.

Referitor la **lucrările de specialitate** (articole, cărți etc.) abordarea problemei nu comportă particularități față de alte domenii și de aceea acestea trebuie să fie protejate în conformitate cu regulile generale privind proprietatea intelectuală. De aceea considerăm îndreptățită supărarea dlui Marian Jianu² privind *ultima trăznaie a unui individ care s-a apucat să copieze articole și imagini de pe blog, pe care apoi le „trage” la imprimantă și le vinde!* Acesta este un exemplu clar de încălcare a proprietății intelectuale ale dlui M. Jianu privind opera sa. O situație clară este cea semnalată de dl W. Maassen¹ privind pierderea doctoratului de către un ministru din Germania, care a inserat în teza sa numeroase pasaje fără a indica sursa.

Opinia noastră privind **imaginile în legătură cu piese filatelice** este că citarea sursei, a numelui machetatorului sau a numelui proprietarului este suficientă pentru a proteja proprietatea intelectuală privind aceste imagini. Dacă nu s-ar proceda așa, nu s-ar mai putea reproduce imaginile mărcilor poștale din întreaga lume!

Copyright-ul privind **exponatele** pare o problemă complicată. Dar aceasta este doar la prima vedere, căci exponatul trebuind să fie tratat ca orice operă scrisă. Este adevărat că în filatelia tematică se cunoaște cazul unui expozant, care pentru a obține o medalie de Aur, a copiat textul și a plasat aceleași piese ca cele ale unui expozant care obținuse această medalie. În acest caz aveam de a face cu un *plagiat total*. În lumea filatelică românească este cunoscut un caz de *plagiat parțial* (o parte a textului tematic).

Stimați cititori, paginile revistei vă sunt deschise pentru a dezbate, cu argumente, acest subiect.

The publication of an article by Mr. Wolfgang Maassen¹ - AIJP president, regarding the copyright matter in philately, corroborated with some approaches of the same problem in the Romanian philatelic world, made me open a debate on this theme in the pages of philatelica.ro journal.

As vice-president of the National Commission of Informatics, in the 1990's, I was consulted regarding the software chapter of the intellectual property law of which bases were established that time. Therefore I have some experience in this field of the intellectual property protection.

Upon close examination the copyright in philately, we deal with three directions: specialised studies, the property of the image related to the philatelic items (stamps, postal stationeries, envelopes etc), exhibits.

Regarding the **specialised studies** (articles, books etc) the approach of the problem has not particularities compared with other fields and that's why they must be protected in accordance with the general regulations of the intellectual property. Therefore we consider as justified Mr. Marius Jianu's² annoyance referring to *the last silliness of a guy who began to copy articles and images from the blog, to print it using the printer and then to sell it!* This is an eloquent example of an intellectual property violation regarding the work of Mr. M. Jianu. A clear situation is also that pointed out by Mr. W. Maassen¹ regarding the loss of the doctorate by a German minister who inserted in his thesis many passages without indicating the source.

Our opinion regarding the **images related to philatelic items**, is that the quotation of the source, of the designer's name or of the owner's name is sufficient to protect the intellectual property regarding these images. If it would not act this way, the reproduction of the stamps from all over the world would be impossible!

The copyright regarding the **exhibits** represents a problem which, at first sight, seems complicated. But this is at first sight, because the exhibit must be considered as any other written work. It's true that in thematic philately is known the case of an exhibit for which, in order to get a *Gold* medal, was copied the text and were arranged the same items like those of an exhibit awarded with this medal. In this case we speak about a *full plagiarism*. In the Romanian philatelic world is recorded a case of *partial plagiarism* (a part of the thematic written passage).

Dear readers, the magazine pages are yours for debate, with arguments, this topic.

¹ Wolfgang Maassen - *Copyright - Problems in philately (1)*, The Philatelic Journalist, 135, July 2011, 34-35.

² Max Peter - *De ce oare îmi pierd vremea? / Why I wasting my time?*, Romanian Stamp News, 28 august 2011, web site address <http://romanianstampnews.blogspot.com/2011/08/de-ce-oare-imi-pierd-eu-vremea.html> **pagina 1** ✓

Prima emisiune de cărți poștale românești

ing. Emanoil SĂVOIU

Urmare aplicării *Regulamentului la legea cărților de poștă*, aprobat prin Decretul 945 din 27 aprilie/9 mai, la 1/13 iunie 1873 România pune în circulație primele cărți poștale.

Aceste cărți poștale au fost emise pe două tipuri de carton alb: unul având grosimea de 0,28 mm (A), iar altul având grosimea de 0,40 mm (B).

Deoarece cartea poștală din Fig. 1 (coperta 1) este pe carton tip B, considerăm că tirajul acesteia a fost pus în circulație ulterior celui pe carton tip A.

La cărțile poștale duble, una din cărțile poștale a fost supratipărită cu un cerc în diametru de 16 mm având înscrise majusculele R.P. (răspuns plătit) - tip C (Fig. 2).

În [1] se redau informații din *Stamp Collector's Magazine*, vol. 11, pag. 118 și 191, din care rezultă tirajele acestor prime cărți poștale:

- 3.000 buc. - simple,

- 2.000 buc. - duble,

tiraje care le fac printre cele mai rare cărți poștale românești.

Din cauza epuizării tirajului în luna iulie 1873 s-a pus în circulație o altă emisiune pe carton cafeniu închis.

Tirajele menționate mai sus se referă la cărțile poștale tip A și tip B. Din cercetarea efectuată pe 40 bucăți rezultă că raportul dintre cele de tip A și tip B este de 7 la 1.

O clasificare după catalog [2]-[3] a acestor cărți poștale este prezentată în Tabelul 1, unde prețurile sunt indicate în € (prima coloană pentru cărți poștale neuzate, iar a doua coloană pentru cele cirkulate).

Din cercetarea cataloagelor [3], [5] și a analizei pieselor aflate în colecția personală [4], după ortografia deosebită a anumitor cuvinte în subtitlu și la *OBSERVAȚII*, am identificat o serie de varietăți ce sunt prezentate în Tabelul 2.

Presupun că aceste cărți poștale s-au tipărit în coli de opt bucăți, din care patru pe față și patru pe

Fig. 2
front

verso; din cauza multor greșeli de culegere a textului, ar trebui să fie patru tipuri de cărți poștale duble cu text față - verso diferit. În colecția mea [4], conform Tabel 2, am identificat patru tipuri diferite.

* f.p. - Fan Price

Emanoil SĂVOIU, născut la 4 iunie 1951, Craiova, România. Inginer diplomat în tehnologie petrochimică (1975). Membru de juriu FIP pentru filatelia tradițională. Preocupări filatelice: filatelia tradițională, întreguri poștale. Medalie FIP de *Aur Mare* pentru exponatul *Romania 1872-1879*. Contact: manu_rod2307@yahoo.com.

Tabel nr. 1

1. 1873 (Iunie) Cărți poștale simple, marcă fixă octogonală (19 x 22 mm), stemă (lățime 20 mm), inscripționare pe 3 linii centrate superior, dimensiune: 140 x 90 mm			
a. 5 BANI albastru, carton tip A	30	120	
b. 5 BANI albastru, carton tip B	120	500	
c. 5 BANI albastru, tip C	150	600	
2. 1873 (Iunie) Cărți poștale duble, marcă fixă octogonală (19 x 22mm), stemă (lățime 20 mm), inscripționare pe 3 linii centrate superior, dimensiune: 140 x 180 mm			
a. 5 + 5 BANI albastru, carton tip A	100	5.000	
b. 5 + 5 BANI albastru, carton tip B	500	f.p.*	
c. 5 + 5 BANI albastru, tip C	800	f.p.*	

Tabel nr. 2

Tip	Subtitlu	Observații
I. Varietăți menționate în catalogul [3]		
a.	circulă, deschisă	Punct după POSTA deasupra <i>t</i> din <i>exactă</i> de mai jos Par. 2 - <i>p</i> în <i>permis</i> deasupra <i>t</i> din <i>este</i> de mai jos
b.		Punct după POSTA deasupra primului <i>a</i> din <i>exactă</i> de mai jos Par. 1 - lipsă punct la sfârșitul primului paragraf Par. 2 - <i>p</i> în <i>permis</i> în spațiul dintre <i>este</i> și <i>reservat</i> de mai jos
c.		Punct după POSTA deasupra primului <i>a</i> din <i>exactă</i> de mai jos Par. 1 - lipsă punct la sfârșitul primului paragraf Par. 2 - <i>p</i> în <i>permis</i> în spațiul dintre <i>este</i> și <i>reservat</i> de mai jos
d.		Par. 5 - scriissor Punct după POSTA între <i>t</i> și <i>ă</i> din <i>exactă</i> de mai jos Par. 2 - <i>p</i> în <i>permis</i> între <i>s</i> și <i>t</i> din <i>este</i> de mai jos
e.		Par. 5 - <i>potă</i> numai cu o jumătate de <i>t</i> Punct după POSTA deasupra <i>c</i> din <i>exactă</i> de mai jos Par. 2 - <i>p</i> în <i>permis</i> deasupra <i>s</i> din <i>este</i> de mai jos
f.		Par. 3 - scrissa Punct după POSTA deasupra <i>ă</i> din <i>exactă</i> de mai jos Par. 2 - <i>p</i> în <i>permis</i> între <i>s</i> și <i>t</i> din <i>este</i> de mai jos
g.		Par. 3 - lipsă <i>i</i> în <i>și</i> al primului rând Punct după POSTA deasupra <i>ă</i> din <i>exactă</i> Par. 2 - <i>p</i> în <i>permis</i> deasupra ultimului <i>e</i> din <i>este</i> de mai jos
II. Varietăți menționate în catalogul [5]		
a.	circulă, deschisă	Par. 2 - decât
b.	circulă, deschisă	Par. 1 - Cărtile, Par. 2 - decât
c.	circula, deschisă	Par. 2 - de cât
d.	circula, deschisă	Par. 2 - de cât, Par. 3 - scrissa
e.	circula, deschisă	Par. 2 - de cât, Par. 3 - scrissa, Par. 5 - recomandă
f.		Par. 3 - lamurta
g.		Par. 5 - scriissor
h.		A și B în OBSERVAȚII sparte
e.		Par. 3 - lipsă <i>i</i> în <i>și</i> al primului rând
III. Varietăți menționate în exponat [4]		
a.	<i>față</i> : circula, deschisă lipsă punct după României <i>verso</i> : circula, deschisă punct după României	Par. 1 - punct la sfârșitul primului paragraf Par. 5 - scriissorile Par. 1 - punct la sfârșitul primului paragraf Par. 5 - scriissorile
b.	<i>față</i> : circula, deschisă punct după României <i>verso</i> : circula, deschisă lipsă punct după României	Par. 1 - punct la sfârșitul primului paragraf Par. 5 - scriissorile Par. 1 - lipsă punct la sfârșitul primului paragraf Par. 5 - scriissor
c.	<i>față</i> : circulă, deschisă punct după României <i>verso</i> : circula, deschisă lipsă punct după României	Par. 1 - punct la sfârșitul primului paragraf Par. 5 - scriissorile Par. 1 - lipsă punct la sfârșitul primului paragraf Par. 5 - scriissorile
d.	<i>față</i> : circulă, deschisă punct după României <i>verso</i> : circula, deschisă punct după României	Par. 1 - punct la sfârșitul primului paragraf Par. 5 - scriissorile Par. 1 - punct la sfârșitul primului paragraf Par. 5 - scriissorile

Bibliografie/Bibliography:

[1] JIANU, Marian - *Tirajele primelor cărți poștale românești/Run printing of first Romanian post cards*, Romanian Stamp News, 19 iunie 2011, web site address: <http://romanianstampnews.blogspot.com/2011/06/tirajele-primelor-carti-postale.html>

[2] GIJIRIGUIAN, David - *How two 19th century catalogs listed Romanian postal cards*, Romanian Philatelic Studies, vol. VII, no. 4, 1983, p. 3

[3] FRY, Ed. Alex M. - *A catalogue for collectors of post cards*, Pemberton Wilson&Co., London

[4] SĂVOIU, Emanoil - *Romania postal stationery to 1918* (exhibit), web site address: http://www.philatelica.ro/04_36.html

[5] DRAGOMIR, Kiriac; SURPĂȚE-ANU, Aurel - *Catalogul mărcilor poștale românești '74/Romanian stamps catalog '74*, 624 pag.

The first issue of Romanian post cards

engineer Emanoil SĂVOIU

Following the implementation of the *Regulations of the post cards law*, approved by the Decree 945 from April 27th/May 9th to June 1st/13th 1873, Romania put into circulation the first post cards.

These post cards were printed on two types of white cardboard: one of 0.28 mm thick (A) and other of 0.40 mm thick (B).

Because the post card from the *Fig. 1* (cover 1) is on cardboard *type B*, we suppose that the run printing on this cardboard type was launched after that on cardboard *type A*.

At the double post cards, one was overprinted with a circle of 16 mm in diameter having the capitals R.P. (reply paid) - *type C* (*Fig. 2*).

In [1] the data from the *Stamp Collector's Magazine*, vol. 11, page 118 and 191, reveal that the run printings of these first post cards are of :

- 3.000 items - simple,
- 2.000 items - double,

These run printings making them one of the rarest Romanian post cards.

Because the run printing was sold out in July 1873 another issue was put into circulation on dark brown cardboard.

The run printings mentioned above refer to the post cards *type A* and *type B*. The research made on 40 pieces reveal that the rapport between those of *type A* and *type B* is 7 to 1.

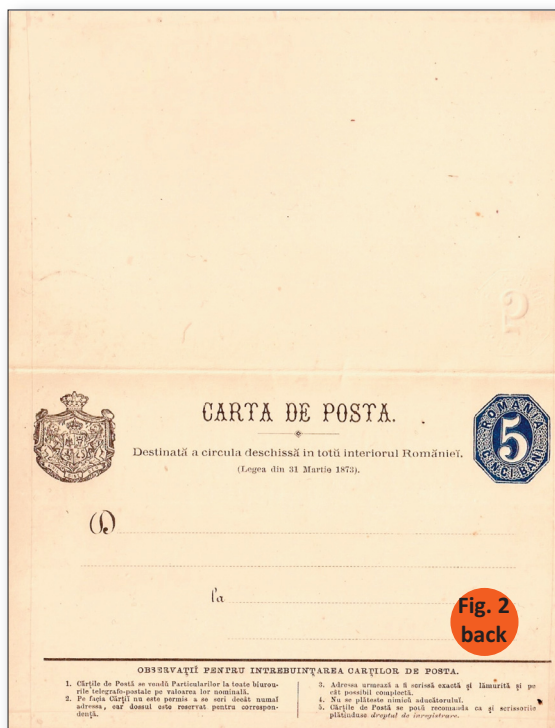
A classification after catalogue [2]-[3] of these post cards is represented in Table 1 where the prices are in € (the first column is for mint post cards and the second one is for used post cards)

As a result of catalogues research [3], [5] and of the analysis of the items from my own collection [4], taking into consideration the different spellings of certain words of the subtitle and of *OBSERVAȚII* (Observations), we detected a series of varieties which are represented in Table 2.

I suppose that these post cards were printed in

Table no.1

1. 1873 (June) Ordinary post cards, octogonal printed stamp (19 x 22 mm), arms (20 mm wide), inscription in three lines in upper centre, size: 140 x 90 mm		
a. 5 BANI blue, cardboard type A	30	120
b. 5 BANI blue, cardboard type B	120	500
c. 5 BANI blue, type C	150	600
2. 1873 (June) Double post cards, octogonal printed stamp (19 x 22 mm), arms (20 mm wide), inscription in three lines in upper centre, size: 140 x 180 mm		
a. 5 + 5 BANI blue, cardboard type A	100	5,000
b. 5 + 5 BANI blue, cardboard type B	500	f.p.*
c. 5 + 5 BANI blue, type C	800	f.p.*

sheets of 8 items, four on the obverse and four on the reverse; because of many mistakes in collecting the letters of the text, it should be 4 types of double post cards with different recto-verso text. In my collection [4], as listed in Table 2, I discovered four different types. ▶▶▶

* f.p. - Fan Price

Emanoil SĂVOIU, born on June 4, 1951, in Craiova, Romania, graduated of *The Oil and Gas Institute* (1975). FIP juror for traditional philately. Specialities: traditional philately, postal stationery. FIP *Large Gold* medal for the exhibit *Romania 1872-1879*.

Contact: manu_rod2307@yahoo.com.

Table no. 2

Type	Subtitle	Observations
I. Varieties mentioned in the catalog [3]		
a.	circulă, deschisa	Period after POSTA over <i>t</i> in <i>exactă</i> below Par. 2 - <i>p</i> in <i>permis</i> over <i>t</i> in <i>este</i> below
b.		Period after POSTA over first <i>a</i> in <i>exactă</i> below Par. 1 - no period at end of first paragraph Par. 2 - <i>p</i> in <i>permis</i> in space between <i>este</i> and <i>reservat</i> below
c.		Period after POSTA over first <i>a</i> in <i>exactă</i> below Par. 1 - no period at end of first paragraph Par. 2 - <i>p</i> in <i>permis</i> in space between <i>este</i> and <i>reservat</i> below Par. 5 - scissor
d.		Period after POSTA between <i>t</i> and <i>ă</i> of <i>exactă</i> below Par. 2 - <i>p</i> in <i>permis</i> between <i>s</i> and <i>t</i> of <i>este</i> below Par. 5 - <i>potă</i> with only half a <i>t</i>
e.		Period after POSTA over <i>c</i> in <i>exactă</i> below Par. 2 - <i>p</i> in <i>permis</i> over <i>s</i> of <i>este</i> below Par. 3 - scissa
f.		Period after POSTA over last <i>a</i> in <i>exactă</i> below Par. 2 - <i>p</i> in <i>permis</i> between <i>s</i> and <i>t</i> of <i>este</i> below Par. 3 - the <i>i</i> of <i>și pe</i> is wanting
g.		Period after POSTA over last <i>a</i> in <i>exactă</i> below Par. 2 - <i>p</i> in <i>permis</i> over last <i>e</i> in <i>este</i> below
II. Varieties mentioned in the catalog [5]		
a.	circulă, deschisa	Par. 2 - decât
b.	circulă, deschisa	Par. 1 - Cărtile, Par. 2 - decât
c.	circula, deschissă	Par. 2 - de cât
d.	circula, deschissă	Par. 2 - de cât, Par. 3 - scissa
e.	circula, deschissă	Par. 2 - de cât, Par. 3 - scissa, Par. 5 - recomandă
f.		Par. 3 - lamurta
g.		Par. 5 - scissor
h.		A and B in OBSERVAȚII broken
e.		Par. 3 - the <i>i</i> of <i>și pe</i> is wanting
III. Varieties mentioned in exhibit [4]		
a.	front: circula, deschissă no period after României back: circula, deschissă period after României	Par. 1 - period at end of first paragraph Par. 5 - scissorile Par. 1 - period at end of first paragraph Par. 5 - scissorile
b.	front: circula, deschissă period after României back: circula, deschissă no period after României	Par. 1 - period at end of first paragraph Par. 5 - scissorile Par. 1 - no period at end of first paragraph Par. 5 - scissor
c.	front: circulă, deschisa period after României back: circula, deschissă no period after României	Par. 1 - period at end of first paragraph Par. 5 - scissorile Par. 1 - no period at end of first paragraph Par. 5 - scissorile
d.	front: circulă, deschissă period after României back: circula, deschissă period after României	Par. 1 - period at end of first paragraph Par. 5 - scissorile Par. 1 - period at end of first paragraph Par. 5 - scissorile

Revista presei

DORINCARD (<http://dorincard.blogspot.com>) blogul dlui Dorin Cojocariu - SUA, inserează o plachetă despre Col (r) dr. Ioan Daniliuc și lucrarea sa *Maximafilia în România / La maximaphilie en Roumanie* (<http://dorincard.blogspot.com/2011/09/from-philatelica-ro-heres-guide-to.html>).

RUNDBRIEF, nr. 3-2011, publicație în limba germană, dedicată automatizărilor poștale, a BPA - BRIEF-POSTAUTOMATION (<http://www.arge-briefpostautomation.de>). Semnalăm articolul dlui Rolf Goebel despre oblitterările DAGUIN în Portugalia.

Emisiunea EFIGII 1903

ing. Călin MARINESCU

Una dintre cele mai interesante și mai rare emisiuni de mărci poștale românești este emisiunea *Efigii* din anul 1903 (Fig. 1). Raritatea și valoarea mare a mărcilor acestei emisiuni a făcut ca să nu existe decât un singur studiu al falsurilor acestei emisiuni și câteva descrieri generale ale mărcilor sale. Chiar *Catalogul Mărcilor Poștale Românești '74* a preluat doar informațiile publicate anterior, incluzând și unele greșeli.

Având la bază colecția de mărci poștale *Efigii* a cunoscutului filatelist de origine română din Australia ing. Chris M. Trevers s-a căutat „să se treacă în revistă” aspectele semnalate până acum, să se îndrepte pe cât posibil afirmațiile greșite și să se prezinte informații noi strict necesare cercetătorilor emisiunilor poștale românești. Colecția *Efigii* a ing. Chris M. Trevers este probabil cea mai mare și mai importantă existentă azi.

Nu a putut fi accesat un studiu în limbă germană privind această emisiune, cât și catalogul din 1993 „*Spezialkatalog der Postwertzeichen des Fürstentums Moldau 1858-1862 und des Fürstentums und Königreiches Rumaniens 1862-1947*” al cercetătorului Rolf Weinbrecht, care se pare că prezintă informații despre această emisiune.

Autorul mulțumește și pe această cale domnilor ing. Chris M. Trevers și Gerald Herman care i-au pus la dispoziție pentru studiu colecțiile lor de mărci poștale *Efigii*, cât și domnilor Radu Gadidov (SUA) și Dinu Matei (Canada) pentru punerea la dispoziție pentru studiu a unor piese *Efigii* din colecțiile lor.

1. Emitere și scoatere din circulație

Emisiunea de mărci poștale *Efigii* a fost pusă în circulație la data de 1/14 mai 1903 [1].

În luna martie 1910 s-a hotărât retragerea din circulație pe data de 15/28 iunie 1910 a valorilor

pagina 6 ✓

Fig. 1

mai mici de 5 lei, adică: 15, 25, 40, 50 bani, 1 și 2 lei ([2], nr. 4/1910, pag. 62-63, Circulara nr. 14.818 din 21 martie 1910), prelungindu-se apoi valabilitatea de francare a aceluiași valori până pe 15/28 august 1910 ([2], nr. 14/1910, Circulara nr. 34.756 din 27 iunie 1910).

În vara anului 1918 s-a hotărât scoaterea din circulație (împreună cu alte emisiuni de mărci poștale) și a valorii de 5 lei:

„Se aduce la cunoștință publicului interesat că pe ziua de 10/23 august a.c. se retrag din circulație următoarele categorii de timbre actualmente în uz:

...
b) Timbre poștale franco de 5 lei, emisiunea 1903 zise „Jubileul Palatului Poștelor”.... [3, 4].

2. Desenul, tiparul și valorile emisiunii

Desenul mărcilor a fost executat de artistul Gabriel Popescu. Mărcile poștale au fost gravate în cupru după modelul artistului. În conformitate cu mențiunea făcută de cercetătorii C. Nămoloiu și G. Nosca [5], în cursul anului 1900 s-au tipărit la Paris în *Imprimeria Statului Francez* o emisiune de mărci poștale jubiliare, model unic, cunoscute sub numele de *Efigii*, care împreună cu emisiunea

Cășorii urmau să fie puse în circulație cu ocazia inaugurării Palatului Poștelor din București. La tipărirea mărcilor s-a depus o grijă extraordinară, asistând în permanență un funcționar superior de la Direcția P.T.T. din România. În sprijinul acestei mențiuni este chiar una dintre inscripțiile de pe unele eseuiri ale mărcii: „MCM” - anul 1900 scris cu litere latine, urmată de inscripția finală de pe mărci: „MCML”, adică anul 1901 scris cu litere latine, anul când probabil se preconiza să se pună în circulație această emisiune.

Emisiunea era formată din șapte valori, astfel: 15 bani negru, 25 bani albastru, 40 bani verde, 50 bani galben, 1 leu maro, 2 lei cărămiziu și în nuanța roșu-cărămiziu, 5 lei violet și în nuanța violet-roșiatic (Fig. 2).

Marca poștală cu valoarea nominală de 5 lei avea, chiar la punerea în vânzare/circulație, o valoare foarte mare. La acea dată 1 leu era egal cu 1 franc francez, deci marca costa cinci franci francezi! Puține persoane își puteau permite să o cumpere. De fapt marca poștală de 5 lei nu putea fi folosită la francarea corespondenței curente, având o valoare nominală mult prea mare, ci doar pentru mandate de valoare mai ▶▶▶

Fig. 2

mare și pentru telegrame cu multe cuvinte, mai ales pentru cele externe. Se dovedește astfel caracterul festivist/jubiliar al acestor mărci poștale. Prima marcă poștală de 5 lei de utilitate poștală a fost emisă abia pe 20 octombrie 1920, când deja inflația își făcuse apariția și valoarea leului scăzuse sub valoarea francului francez.

3. Eseuri și probe

În singura lucrare de specialitate, Edouard Cohen [6] a prezentat pentru emisiunea *Efigii* doar trei categorii de eseuri și probe. Studiile și colecția ing. Chris M. Trevers au arătat că acestea sunt mult mai multe. Emisiunea *Efigii* a avut o serie premergătoare de eseuri și probe, care au cuprins mai multe etape:

- o serie de proiecte neadoptate sunt prezentate pe site-ul dlui Mats Bluckert [15];
- eseuri prezentate de artistul Gabriel Popescu și acceptate cu multe modificări (Fig. 3);
- eseuri acceptate cu unele modificări: ornamentație simplificată, gravare mai luminoasă, cuvântul „ROMANIA” în loc de „POȘTA ROMÂNĂ”, inscripția circulară și cifrele taxei pe fundalul neted (Fig. 4);

- eseuri originale cu inscripția „MCM” (1900) - Fig. 5, Fig. 6;

- eseuri cu inscripția „MCM” (1901) - Fig. 7, Fig. 8;

- probe pe carton (Fig. 9a, 9b);

- probe de culoare pe hârtie folosită pentru mărcile poștale emise - așa-numita eroare de culoare nedantelată (Fig. 10);

- probă de matriță (Fig. 11).

Mai există o mulțime de eseuri, probe, probe de matriță etc., care nu au mai fost reproduse din lipsă de spațiu.

4. Tiraje

Mărcile poștale din emisiunea *Efigii*, având dimensiunile 25 x 40 mm au fost tipărite pe hârtie albă, fără filigran.

Toți cercetătorii care au scris despre emisiunea *Efigii* menționează că mărcile au fost emise în coli de 80 bucăți, cu repartitia: 5 rânduri x 16 coloane. Muzeul Național Filatelic nu deține nici o coală întreagă și, se pare, nici fragmente mai mari de bloc de patru. Se cunosc în diverse colecții blocuri de patru mărci cu margini de coală a căror lățime variază astfel:

- margine din partea de sus - 26,5-29,5 mm (28,5/15 bani, 28 mm/25 bani, 27,5/40 bani, 26,5 mm/50 bani, 29,5 mm/1 leu etc.);
- margine din partea de jos -

27,5-31,5 mm (29,5 mm/15 bani, 30,5 mm/25 bani, 31,5 mm/50 bani, 27,7 mm/1 leu etc.);

- margine din partea stângă - circa 32 mm (2 lei) - Fig. 12;

- margine din partea dreaptă - circa 29,5 mm (5 lei).

Variațiile de lățime ale marginilor de coală sunt determinate de poziționarea colilor de hârtie în mașina de tipărit.

Presupunând că mențiunea colii de 80 mărci poștale cu repartitia 5 rânduri x 16 coloane este corectă, se poate estima că dimensiunile colilor erau de: 460x260 mm.

Pe marginile de coală, atât din latura superioară, cât și din cea inferioară, există niște găuri/decupaje provenite probabil de la sistemul de fixare a colilor de hârtie (Fig. 13, Fig. 14).

Conform mențiunilor făcute de G. Brunel [7], cât și de C. Nămoioiu și G. Nosca [5], care probabil au preluat informațiile de la Brunel, tirajele mărcilor poștale ale emisiunii au fost:

15 bani	50.000 exemplare,
25 bani	25.000 exemplare,
40 bani	25.000 exemplare,
50 bani	25.000 exemplare,
1 leu	25.000 exemplare,
2 lei	25.000 exemplare,
5 lei	25.000 exemplare.

Cercetătorul Petre Murea [8] reia aceste date presupunând că valorile 25 bani... 5 lei ar fi fost tipărite într-un tiraj mai mare de 25.000 - 30.000 bucăți. Oricum tirajele au fost extrem de scăzute în comparație cu mărcile poștale ale celeilalte emisiuni jubiliare *Căișorii*, care aveau tiraje între 100.000-500.000 exemplare.

Tot conform mențiunilor lui G. Brunel tirajul valorilor până la 5 lei s-a epuizat rapid, iar tot stocul mărcilor de 5 lei, puțin utilizate, a fost vândut în bloc unui negustor din Viena. Ambele afirmații sunt greșite întrucât se cunosc plicuri francate cu valorile mici ale emisiunii expediate și în anii 1906 și 1910, iar pentru valoarea de 5 lei, care s-a folosit în special la mandate și telegrame s-a prelungit termenul de valabilitate de francare până în anul 1918.

La numai o lună de la punerea lor în circulație (la acea dată ziarele românești erau datate după stilul vechi) cele două emisiuni jubiliare *Efigii* și *Căișorii* s-au vândut împreună la Bruxelles (Belgia) și Berna (Elveția) la prețuri cuprinse între 25 și 40 lei seria de 7+8 valori, valoarea totală nominală fiind de 10,79 lei [10].

Pe coperta 1 a revistei *Filatelica* nr. 7/2006 a fost prezentat un carnet oficial comemorativ emis de Poșta Română cu ocazia punerii în circulație a emisiunilor jubiliare din 1903, având tipărit pe copertă textul „MĂRCI DE JUBILEU/pentru/INAUGURAREA PALATULUI POȘTEI PUSE ÎN VÂNZARE LA 1/14 MAI 1903/BUCUREȘCI”. Deși în cazul prezentat carnetul cuprindea emisiunea *Căișorii*, datorită textului general este posibil să existe carnete care să conțină și emisiunea *Efigii*.

5. Dantelură

Mărcile au avut exclusiv dantelura 13½ x 14. În cazuri rare au fost semnalate mărci cu dantelura defectă datorată a trei cauze:

- dantelură dublă (Fig. 15);
- dantelură deplasată (datorată deplasării colii tipărite) - Fig. 16, Fig. 17;
- dantelură incompletă datorată deplasării „pieptenului” (sistemului de dantelare în „pieptene”) - Fig. 18.

Acestea au fost probabil sus-trase din rebuturile rezultate în procesul de fabricație și nu din colile puse în vânzare / circulație.

6. Erori și variații

Cercetătorii emisiunii *Efigii* începând cu ing. Chris M. Trevers au prezentat câteva erori și variații descoperite la această emisiune. Acestea cât și cele descoperite pentru studiul de față sunt prezentate în continuare. Din cauză că nu au putut fi găsite coli întregi sau fragmente mari de coli nu s-a putut identifica locul în coală a erorilor depistate până acum. S-a putut identifica numai rândul în care se aflau acestea, ținând cont de poziția marginii de coală și de pre-

supunerea că o coală conținea cinci rânduri de mărci poștale (și 16 coloane).

Erori

Au fost considerate erori acele diferențe față de marca tip care au putut fi identificate cel puțin la două mărci poștale. Acestea sunt:

15 bani

- în cifra 5 din valoarea nominală 15 bani din partea stângă este gravat un cerculeț sau chiar litera „P” (probabil de gravorul mărcilor Gabriel Popescu) - Fig. 19. Localizarea în coală a acestei erori a fost comunicată de cercetătorul Rolf Weinbrecht ca fiind rândul 1 coloana 7;

- spărtură în acoperișul corpului din stânga al Palatului Poștelor (Fig. 20);

- punct pe partea stângă a cifrei 1 din 15 (bani) din partea dreaptă a mărcii poștale - rândul 4 (Fig. 21);

- liniuță pe partea dreaptă a ultimului A din cuvântul ROMANIA - rândul 2 (Fig. 22);

- a doua literă E din cuvântul REGE din medalion este redusă la litera I - rândul 4 (Fig. 23).

40 bani

- cupola stângă a Palatului Poștelor cu spărtură sub formă de explozie în partea dreaptă, punct în interiorul stânga a cifrei 0 din 40 (bani) din partea dreaptă a mărcii poștale și punct în partea stânga deasupra cupolei din partea dreaptă a Palatului Poștelor, toate trei pe aceeași marcă poștală se repetă - rândul 4 (Fig. 24 - Fig. 26).

1 leu

- punct apropiat în partea dreaptă a ornamentului de deasupra cupolei din partea dreaptă a Palatului Poștelor - rândul 5 (Fig. 27);
- punct în partea stângă sus a cifrei 1 (leu) din partea dreaptă a mărcii poștale - rândul 4 (Fig. 28).

2 lei

- punct de culoare în interiorul buclei literei „R” din ROMANIA (Fig. 29).

Fig. 3

Fig. 4

Fig. 5

5 lei

- un al treilea picior (interior) în primul A din ROMANIA (Fig. 30). Eroarea a putut fi localizată în coală: rândul 2, coloana 15, datorită unui bloc de patru mărci poștale din colțul drept superior al unei coli, oferit la o licitație *Darabanth* de acum câțiva ani (Fig. 31). Eroarea a fost identificată și pe o probă de matriță. ▶▶▶

Fig. 6

15 bani

- liniuță sub piciorul drept al literei N din cuvântul ROMANIA - rândul 5 (Fig. 32);
- punct pe acoperișul din partea stângă a Palatului Poștelor - rândul 5 (Fig. 33).

40 bani

- diferență de culoare între spatele cailor și vizitiu (Fig. 34);
- liniuță pe partea dreaptă a ultimului A din cuvântul ROMANIA, la fel la valoarea de 15 bani - rândul 1 (Fig. 35);
- a doua literă E din cuvântul REGE din medalion este redusă la litera I, la fel ca la **Erori** - valoarea de 15 bani - rândul 1 (Fig. 36).

Fig. 7

50 bani

- liniuță deasupra lui O din cuvântul ROMANIA - rândul 5 (Fig. 37);
- punct pe partea dreaptă al celui de-al doilea A din cuvântul ROMANIA - rândul 4 (Fig. 38);
- litera E din cuvântul ROMANIEI din medalion este redusă la litera I - rândul 5 (Fig. 39).

2 lei

- punct după ultimul A din cuvântul ROMANIA.

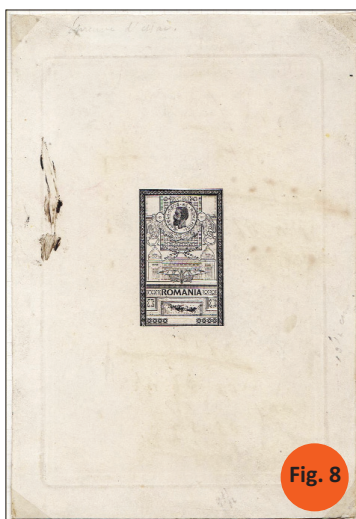

Fig. 8

Varietăți

Au fost considerate varietăți acele diferențe față de marca tip care au putut fi identificate la o singură marcă poștală, fără a fi exclus ca aceste diferențe să poată fi identificate și la alte mărci poștale și chiar să fie poziționate în coală, dacă asemenea coli se vor găsi. Acestea sunt:

7. Circulație

În *Dărilor de seamă PTT pentru anii 1894-1906* [1] sunt prezentate mărcile poștale vândute în perioada 1894-1906 repartizate pe valori nominale. Pentru valoarea de 5 lei care făcea parte exclusiv din seria *Efigii* datele prezentate sunt reproduse mai jos în Tabelul nr. 1. Interesante sunt cele 133 mărci poștale vândute în anul fiscal 1902, adică vinderea lor înainte de punerea oficială în circulație a emisiunii.

Conform mențiunilor lui G.

Brunel [7] se hotărâse inițial ca această serie să nu mai fie pusă în circulație. Totuși din cauza reclamațiilor presei și înalților demnitari mărcile au fost livrate la un singur oficiu poștal în București. Această afirmație nu se confirmă însă deoarece se cunosc plicuri francate cu mărci poștale ale emisiunii expediate și din alte oficii din țară: Brezoi, București, București-Gara de Nord, Craiova, Dof-tana, Galați (Fig. 40), Parincea (Fig. 41), Ploiești, Iași 1, Focșani, Gara Cosmești, Slatina etc.. Se poate concluziona că mărcile poștale *Efigii* au fost distribuite prin oficiile poștale de la acea dată din toată țara.

Foarte rar unele firme comerciale au folosit valori ale seriei personalizându-le prin perforare. Se poate menționa astfel o marcă de 50 bani perforată *J&C=0* și ștampilată *BUCURESCI/ 7 OCT 904*. Perforația este „răsturnată” (Fig. 42- Fig. 44). Această perforare poartă nr. 7 între perforările începând cu litera „J” și a fost folosită în București în conformitate cu catalogul perforărilor din anul 1996 [13].

8. Falsuri

Raritatea și valoarea deosebită a mărcilor poștale din emisiunea *Efigii* a făcut ca ele să fie falsificate la scurt timp după tipărirea lor. G. Brunel, care și-a publicat cartea în anul 1913, nu pomenește de falsuri, dar nu se poate ști cu siguranță dacă falsurile începuseră să fie realizate sau nu, însă până în anul 1938 acestea inundaseră piața. Falsificarea s-a făcut atât în țară, cât și în străinătate, falsurile din străinătate (mai ales cele numite „de la Paris”) fiind mai reușite. Au fost falsificate atât mărcile poștale, cât și ștampilele aplicate (Fig. 45, Fig. 46).

Principala caracteristică a mărcilor originale este punctul (lipit de linia orizontală) aflat sub piciorul drept al literei R din ROMANIA (Fig. 47). Acest punct este mai vizibil la unele valori și mai puțin vizibil la valoarea de 2 lei etc. Existența punctului nu implică însă originalitatea piesei. ▶▶▶

Există multe falsuri care au acest punct, dar au și caracteristici proprii.

Caracteristici ale falsurilor

În conformitate cu studiile și desenele lui C. Nămoloiu și G. Nosca [5], falsurile aveau următoarele caracteristici generale:

- nu se respecta dantelura corectă;

- la ornamentele în formă de S de la cadrul exterior falsurile nu au hașuri sau dacă le au sunt grosolane, observându-se că sunt din retuș (Fig. 48);

- hașurile interioare din cadrul cu trei laturi care conține medalionul (efigia) și inscripția „MCMI” sunt mai scurte decât la originale (Fig. 49);

- punctele dintre cuvintele ce formează legenda medalionului (din jurul efigiei) apar ca puncte pline sau aproape pline (pete de culoare), în timp ce la originale se prezintă ca cerușe;

- la inscripția „MCMI” literele au liniile simple, fără a exista linii îngroșate ca la originale unde apare impresia de în relief (Fig. 50, Fig. 51);

- cadrul din partea de jos a inscripției „MCMI” înțretaie cercul exterior efigiei, spre deosebire de originale unde nu-l atinge (Fig. 50, Fig. 51);

- la roata înaripată liniile sunt de aceeași grosime, fără umbre, formând o pată de culoare, spre deosebire de originale unde contururile sunt îngroșate (Fig. 52);

- hașurile verticale din banda care desparte roata înaripată de inscripția „ROMANIA” ating linia de jos, spre deosebire de originale unde sunt mai scurte și nu o ating, iar cele două linii orizontale ce delimitează banda menționată au aceeași grosime, spre deosebire de originale, unde cea superioară este mai groasă (Fig. 53);

- hașurile dreptunghiului în care se află poștalionul cu caii diferă de cele de la originale prin lungime și așezare (Fig. 54, Fig. 55);

- există întinderi ale cernelii care dau aparența unor pete de culoare, spre deosebire de originale unde și cu lupa toate elemen-

pagina 10 ✓

Fig. 9a

Fig. 9b

tele desenului sunt perfect vizibile.

La toate falsurile se observă și asperitățile pietrei litografice, ușoare mângăliri, culori mate și diferite.

Există falsuri și ale eseurilor și probelor (Fig. 56).

Ing. Călin MARINESCU, născut în anul 1955 la Dorohoi, licențiat al Institutului Politehnic din Iași, Facultatea de in-

ginerie chimică. Preocupări filatelice: istorie poștală în legătură cu România. Contact: romexim.star@b.astral.ro.

Bibliografie/Bibliography:

- [1] *Dare de seamă asupra serviciilor de Poștă, Telegraf și Telefon de la 1(14) aprilie 1894 până la 1(14) aprilie 1905*, București, 1906
- [2] *Buletinul Telegrafo-Poștal*, București, 1910
- [3] *Ziar Iașul*, Iași, nr.75/31 iulie 1918;
- [4] *Ziar Evenimentul*, Iași, nr. 144/30 iulie 1918
- [5] C. Nămoloiu&G. Nosca, - *Efigiile*, Revista Societății Filatelice Române, nr. 8-9, august - septembrie 1937
- [6] Edouard Cohen - *Contributions à l'étude des essays des timbres-poste de Roumanie*, Lisbonne, 1945
- [7] Georges Brunel - *Les Timbres du Royaume de Roumanie*, Paris 1913
- [8] Petre Murea - *Istoricul Timbrilor Poștale Românești 1858-1938*, Timișoara, 1938
- [9] Călin Marinescu - 5. *Perioadele de valabilitate de francare pentru alte serii de mărci poștale*, Filatelia, București, nr. 3, 2008, p. 7-8
- [10] *Ziar Universul*, București, nr. 147/1 iunie 1903
- [11] Mihail-Cezar Săvulescu - *O spectaculoasă varietate de tipul „cu semnătura gravorului” de la 1903*, Filatelia, nr. 1, 1999, p. 6
- [12] Mihail-Cezar Săvulescu - *Gabriel Popescu - artistul gravor* -, Filatelia, nr. 2, 2003, p. 6-7; nr. 3, 2003, p. 6-7; nr. 7-8, 2003, p. 8-11
- [13] László Erős - *Catalog de perforații comerciale și oficiale românești*, Cluj-Napoca, 1996

Site-uri consultate:

- [14] <http://home-and-garden.webshots.com/album/55731463koUdtU>
- [15] Mats Bluccert - Romania stamps, <http://www.romaniastamps.com>

EFFIGIES 1903 issue

engineer Călin MARINESCU

One of the most interesting and rarest Romanian postage issue is *Effigies* of 1903 (Fig. 1). The rarity and the great value of this stamps issue determined the existence of only one study of fakes of this issue and some general descriptions of its stamps. Even the *Romanian Stamps Catalogue '74* took out only the previously published information, including some mistakes.

Having as basis *Effigies* stamps collection of the well-known philatelist of Romanian origin from Australia, Mr. Chris M. Trevers, we tried to look over the aspects pointed out until today, to rectify as much as we can the wrong affirmations and to present new information absolutely necessary to the Romanian stamps researchers. The collection of *Effigies* of Mr. Chris M. Trevers probably is the greatest and the most important one existing today.

A study in German language regarding this issue and also the Catalogue from 1993 „*Spezialkatalog der Postwertzeichen des Fürstentums Moldau 1858-1862 und des Fürstentums und Königreiches Rumaniens 1862-1947*” of the researcher Rolf Weinbrecht which

seems to have information about this issue could not be accessed.

The author thanks this way Mr. Chris M. Trevers and Mr. Gerald Herman who put at his disposal for this study their stamps collections of *Effigies*, and also Mr. Radu Gadidov (USA) and Mr. Dinu Matei (Canada) for the items from their collections of *Effigies*.

1. The issuance and the withdrawal from circulation

Effigies issue was put into circulation in 1903, on March 1st/14th [1].

In March 1910 it was decided to withdraw from circulation, beginning with June 15th/28th 1910, the values smaller than 5 lei, so that: 15, 25, 40, 50 bani, 1 și 2 lei ([2], no. 4/1910, page 62-63, Circular notification no. 14.818 from March 21st, 1910) then the validity of franking for the same values being extended until August 15th/28th 1910 ([2], no. 14/1910, Circular notification no. 34.756 of June 27th, 1910).

In the summer of 1918 the withdrawal from circulation was decided (together with other stamps issues) of the value of 5 lei also:

„It's brought to the interested public's attention that on August 10th/23rd, current year, the following categories of stamps at present in use are withdrawn:

...

b) Post Paid stamps of 5 lei, issue 1903 called „the jubilee of the Post Office Palace” ... [3, 4].

2. The design, the print and the issue's values

The stamps design was made by the artist Gabriel Popescu. The stamps were engraved in copper after the artist pattern. In accordance with the mention made by

Fig. 10

the researchers C. Nămoioiu and G. Nosca [5], during 1900 the stamps were printed in Paris at the *French State Printing Office* a issue of jubilee stamps, unique model, known under the name of *Effigies*, which, together with the issues of *Căișorii*, were going to be put into circulation on the occasion of the Post Office Palace inauguration from Bucharest. The printing process was permanently under the careful supervision of a high employee from PTT Direction from Romania. In addition to this mention is also one of the inscription from some stamp essays: „MCM” - the year 1900 written in Latin, followed by the final inscription: „MCMI”, so that the year 1901 written in Latin, year supposed to be that of the issue launching.

The issue was of seven values, as follows: 15 bani black, 25 bani blue, 40 bani green, 50 bani yellow, 1 leu brown, 2 lei orange and red-orange, 5 lei violet and red-dish-violet (Fig. 2).

The stamp with the face value of 5 lei had from the beginning of its circulation a very high value. At that time 1 leu was equal to 1 French franc, so the stamp price was of five French francs! Few people could afford to buy it ! In fact the stamp of 5 lei could not be used for usual mail franking, because of its too high face value, but for money orders of higher value and for telegrams with many words, especially for the international ones. Thus the jubilee character of this stamp is proven. The first stamp of 5 lei for postal use was issued on October 20th, 1920 when the inflation ►►►

pagina 11 ✓

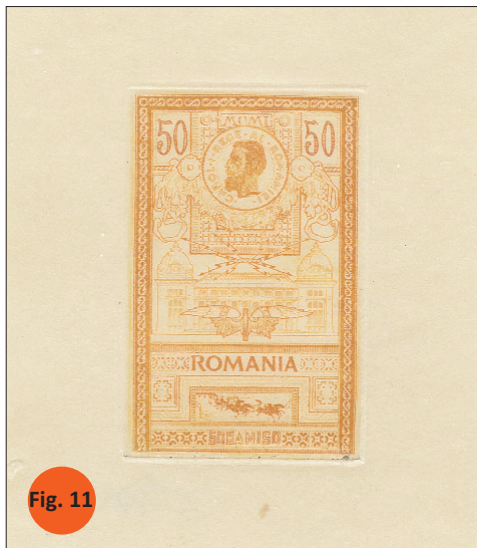

Fig. 11

started up and the value of leu went down, under the value of the French franc.

3. Essays and proofs

In the unique specialized study Edouard Cohen [6] presented for the *Effigies* issue only three categories of essays and proofs. The studies and the collection of Mr. Chris M. Trevers shown that there are more. The *Effigies* issue had a previous series of essays and proofs on many stages:

- a series of projects that did not pass are presented on Mr. Mats Bluckert site [15];
- essays presented by the artist Gabriel Popescu and accepted with many amendments (Fig. 3);
- the original die accepted with some amendments: a simplified ornamentation, a brighter engraving, the word „ROMANIA” instead of „POSTA ROMANA”, circular inscription and the rate figures on smooth background (Fig. 4);
- the original die with the inscription: „MCM” (1900) - Fig. 5, Fig. 6;
- the altered die with the inscription „MCMI” (1901) - Fig. 7, Fig. 8;
- plate proofs (Fig. 9a, 9b);
- colour proofs on the paper used for the issued stamps - so called imperforate error of colour (Fig. 10);
- die proof (Fig. 11).

There are many others essays, proofs, die proofs etc which are not reproduced because the lack of room.

4. Run printings

The stamps of *Effigies* issue were printed on white paper, without watermark, with the dimensions 25x40 mm.

All the researchers who have written about *Effigies* issue mention that the stamps were issued in sheets of 80 pieces, with the distribution: 5 rows x 16 columns. The National Philatelic Museum doesn't have any entire sheet and it seems no fragments bigger then block of four. There are recorded in different collections blocks of four stamps with the width of margins varying as follows:

- the top margin - 26,5-29,5 mm (28,5/15 bani, 28 mm/25 b, 27,5/40 bani, 26,5 mm/50 bani, 29,5 mm/1 leu, etc.);
- the bottom margin - 27,5-31,5 mm (29,5 mm/15 bani, 30,5/25 bani, 31,5 mm/50 bani, 27,7 mm/1 leu, etc.);
- the left side margin - approx. 32 mm (2 lei) - Fig. 12;
- the right side margin - approx. 29,5 mm (5 lei).

The variations of the width of sheet margins are determined by the position of the paper sheets in the printing machine.

Assuming that the mention of the sheet of 80 stamps distributed

Fig. 12

Fig. 13

Fig. 14

in 5 rows and 16 columns is correct, we could estimate that sheet dimensions are: 460 x 260 mm.

On the sheet margins, from the superior side and also from the inferior one, there are some holes/cuttings due to the fixing system of the sheets of paper (Fig. 13, Fig. 14).

In accordance with the ►►►

Fig. 15 - 17

mentions made by Brunel [7] and also by C. Namoloiu and G. Nosca [5], who probably took the same information from Brunel, the run printings of issue stamps were :

- 15 b 50,000 items
- 25 b 25,000 items
- 40 b 25,000 items
- 50 b 25,000 items
- 1 l 25,000 items
- 2 l 25,000 items
- 5 l 25,000 items

The researcher Petre Murea [8] takes up these data presuming that the values of 25 bani... 5 lei have been printed in a print run bigger than 25,000-30,000 pieces. Any way the print runs were extremely low comparing with the stamps of the other jubilee issue, *Caisorii*, which had print runs between 100,000 and 500,000 items.

Taking also into consideration the mentions of Brunel, the print run of the values up to 5 lei was rapidly out of print and the entire stock of the stamps of 5 lei was sold en-gros to a merchant from Vienna. Both assertions are wrong because there are recorded envelopes franked with the small values of the issue, sent even in the years 1906 and 1910, and for the value of 5 lei, which was specially used for money orders and telegrams, the term of availability being prolonged until 1918.

Only a month after their launch into circulation (that time the Romanian newspapers were dated after the Old Calendar) both two jubilee issues *Effigies* and *Caisori* were sold together at Brussels (Belgium) and Bern (Switzerland) at prices between 25 and 40 lei/series of 7-8 values, the total face value being of 10.79 lei [10].

On the first cover of *Filatelia* magazine no. 7/2006 was presented an official commemorative stamp booklet issued by the Romanian Post on the occasion of the launching into circulation of the jubilee issues from 1903, having printed on its cover the text : „MĂRCI DE JUBILEU/pentru/INAUGURAREA PALATULUI POȘTEI PUSE ÎN VÂNZARE LA 1/14 MAI 1903/BUCUREȘCI”. (Jubilee stamps for the inauguration of the Post Office Palace inauguration launched into circulation on May 1st/14th 1903 Bucharest). Even if in this case the booklet had the issue *Caisori*, due to the general text it is possible that booklets containing the *Effigies* issue too to exist.

5. Perforation

The stamps had exclusively the perforation of $13\frac{1}{2} \times 14$. In rare cases were mentioned stamps with wrong perforation because of three reasons:

- double perforation (Fig. 15);
- moved perforation (due to the displacement of the printed sheet) - Fig. 16, Fig. 17;
- incomplete perforation because of the displacement of the „comb” („comb” perforation system) - Fig. 18.

These ones were probably taken from the scraps got in the fabrication process and not from the sheets put into sale/circulation.

Fig. 18

6. Errors and varieties

The researchers of the *Effigies* issue, starting with Mr. engineer Chris M. Trevers presented some errors and varieties discovered in this issue. These ones and also those discovered for this study are presented here. Because full sheets or big sheets fragments were not found it was not possible to identify the place in the sheet of the errors found till now. It ▶▶▶

Fig. 19 - 23

Fig. 24 - 28

Fig. 29

Fig. 30

philatelica.ro

traditional philately

was possible to identify only the row where the errors were taking into consideration the position of the sheet's margin and the presumption that a whole contained five rows of stamps (and 16 columns).

Errors

Errors were considered those differences from the standard stamp which have been identified at least at two stamps. These are:

15 bani

- inside the figure 5 of the face value of 15 bani on the left side is engraved a little circle or even the letter „P” (probably by the stamps engraver Gabriel Popescu) - Fig. 19. The placement in sheet of this error was communicated by the researcher Rolf Weinbrecht as being row 1 column 7;
- a gap in the roof of the left wing of the Post Office Palace (Fig. 20);
- a point on the left side of the figure 1 from 15 (bani) from the right side of the stamp - row 4 (Fig. 21);
- a little line on the right side of the last A from ROMANIA - row 2 (Fig. 22);
- the second letter E from the word REGE (King) from medallion is reduced to the letter I - row 4 (Fig. 23).

40 bani

- the left cupola of the Post Office Palace has a gap like an explosion on the right side, a point in the left interior of the figure 0 from 40 (bani) from the right side of the stamp and a point in the left side above cupola from the right side of the Post Office Palace, all three on the same stamp are repeated - row 4 (Fig. 24, 25, 26).

1 leu

- a point close to the right side of the adornment from above the cupola from the right side of the Post Office Palace - row 5 (Fig. 27);
- a point on the left upper side of the figure 1 (leu) from the right side of the stamp - row 4 (Fig. 28).

2 lei

- a color point inside the curl of the letter „R” from ROMANIA (Fig. 29).

5 lei

- a third leg (interior) in the first A from ROMANIA (Fig. 30). The error could be localized in sheet: row 2, column 5, due to a block of four stamps from the superior right corner of a sheet, offered at a *Darabanth* auction few years ago (Fig. 31). The error was found on a die proof also.

Varieties

Varieties were considered those differences from the standard stamp which were identified to a single stamp, without excluded that these differences could be

pagina 14 ✓

Fig. 31

Fig. 32 - 35

Tabel nr. 1 - Mărci poștale de 5 lei vândute (bucăți)
Tabel no. 1 - Sold stamps of 5 lei (pieces)

An Year	Cantitate Pieces
1902 (1/14 aprilie-April 1902 - 31 martie-March/13 aprilie-April 1903)	133
1903 (1/14 aprilie-April 1903 - 31 martie-March/13 aprilie-April 1904)	10.444
1904 (1/14 aprilie-April 1904 - 31 martie-March/13 aprilie-April 1905)	253
1905 (1/14 aprilie-April 1905 - 31 martie-March/13 aprilie-April 1906)	207
1906 (1/14 aprilie-April 1906 - 31 martie-March/13 aprilie-April 1907)	847

philatelica.ro

traditional philately

identified to other stamps also and even positioned in the sheet, if such sheets will be found. These are:

15 bani

- a little line below the right leg of the letter N from ROMANIA - row 5 (Fig. 32);
- a point on the roof from the left side of the Post Office Palace - row 5 (Fig. 33).

40 bani

- color difference between the back of the horses and the driver (Fig. 34);
- little line on the right side of the last A from ROMANIA, as to the value of 15 bani - row 1 (Fig. 35);
- the second letter E of the word REGE from medallion is reduced to I, laike at the Errors - the value of 15 bani - row 1 (Fig. 36).

50 bani

- little line above O from ROMANIA - row 5 (Fig. 37);
- a point on the right side of the second A from ROMANIA - row 4 (Fig. 38);
- the letter E of the word ROMANIEI from medallion is reduced to I - row 5 (Fig. 39).

2 lei

- a point after the last A from ROMANIA.

We did not take into consideration the color nuances or the white spots because of lack of colors, frequently met at the Romanian engraved stamps. We did not take into consideration also the randomness or repetitive points of smaller dimensions than the point below the right leg of R from ROMANIA.

7. Circulation

In the PTT Accounts for 1894-1906 [1] there are presented the stamps sold during the period of 1894-1906 distributed by face values. For the face value of 5 lei which was exclusively part of the *Effigies* issue the revealed data are presented below in the Table 1. There are 133 interesting stamps sold in the fiscal year 1902, therefore their sale before the official launch of the issue.

According to the mentions of Brunel [7] it was decided that this series will not be put into circulation. But because of the complaints of the ▶▶▶

Fig. 36 - 39

Fig. 40

Fig. 41

Fig. 42

Fig. 45

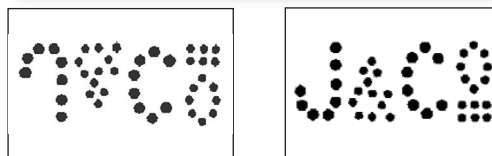

Fig. 43 - 44

press and of the high officials the stamps were delivered to single post office from Bucharest. But this statement is not confirmed because there are known envelopes franked with stamps of the series sent also from other post offices of the country: Brezoi, Bucuresti, Bucuresti-Gara de Nord, Craiova, Dof-tana, Galati (Fig. 40), Parincea (Fig. 41), Ploiesti, Iasi 1, Focsani, Gara Cosmesti, Slatina etc. We can conclude that the *Effigies* stamps were distributed through the post offices from all over the country. Rarely some commercial companies used values of the series personalizing them by perforation. It could be mentioned such a stamp of 50 bani with the perforation „J&C=0” and cancelled „BUCURESCI/7 OCT 904”. The perforation is „inverted” (Fig. 42 - Fig. 44). This perforation has the number 7 among the perforations beginning with „J” and was used in Bucharest according to the perforations catalogue from 1996 [13].

8. Fakes

The rarity and the special value of the stamps from the *Effigies* issue determined their falsification short time after their printing. G. Brunel who published his book in 1913 did not say anything about fakes, but it cannot

know for sure if the forgeries may have begun or not to be realized, but by 1938 they filled the market. The forgeries were made both in the country and abroad, those from abroad (especially „from Paris” ones) being more successful. Both applied stamps and postmarks were forged. (Fig. 45, Fig. 46).

The main characteristic of the genuine stamps is the point (glued to the horizontal line) below the right leg of the letter R from ROMANIA (Fig. 47). This point was bigger visible to some values and less visible to the value of 2 lei etc. But the existence of the point did not involve the originality of the piece. There are many fakes which have this point and also specific characteristics.

Fakes characteristics

According to the studies and designs of C. Nămoloiu and G. Nosca [5], the fakes had the following general characteristics:

- the correct perforation is not respected;
- at the adornments in S shape from the exterior frame, the fakes have not hatches or if they do they are rude, seeing that they are from the retouch (Fig. 48);
- the interior hatches from the

Fig. 46

Fig. 47

frame with three sides containing the medallion (the effigy) and the inscription „MCMI” are shorter than at the genuine ones (Fig. 49);

- the points between the words forming the legend of the medallion (around the effigy) appear as full points or almost full points (color spots), comparing to the genuine stamps where they are like circles;
- at the inscription „MCMI” the letters have simple lines, without thickened lines like to the genuine stamps where appear the impression of relief ▶▶▶

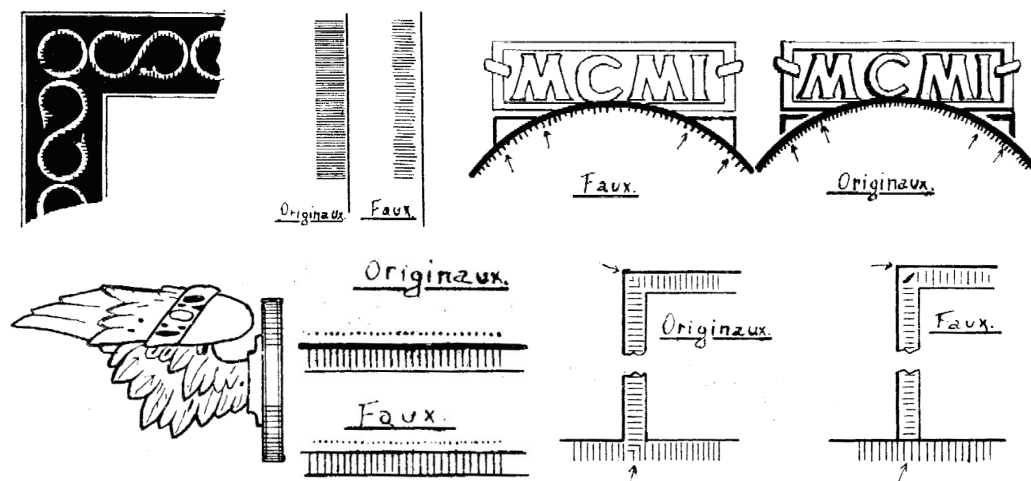

Fig. 48 - 55

philatelica.ro

(Fig. 50, Fig. 51);

- the frame from the bottom side of the inscription „MCMI” intersect the exterior circle of the effigy not like to the genuine stamps where it does not touch (Fig. 50, Fig. 51);

- at the winged wheel the lines are of the same thickness, without shadows, forming a spot of color, comparing to the genuine stamps where the contours are thickened (Fig. 52);

- the hatches of the line that separates the winged wheel from the inscription „ROMANIA” touches the lower line, unlike the genuine ones where it is smaller, and the two horizontal lines that determine the lower line have the same thickness, unlike the genuine ones where the upper line is thicker (Fig. 53);

- the hatches of the rectangle where the horsed post chaise differs of the genuine ones through length and position (Fig. 54, Fig. 55);

- there are smudges of ink that

Fig. 56

appear to be stains of color, unlike the genuine where even with a magnifying glass all the drawing's elements are perfectly visible.

In all the fakes you can notice the roughness of the litho stone, some smudges, pale and different colors.

There are also forgeries of essays and evidences (Fig. 56).

Eng. Călin MARINESCU, is native of Dorohoi, Romania, and received his education in engineering.

Working in philately: postal history in connection with Romania.

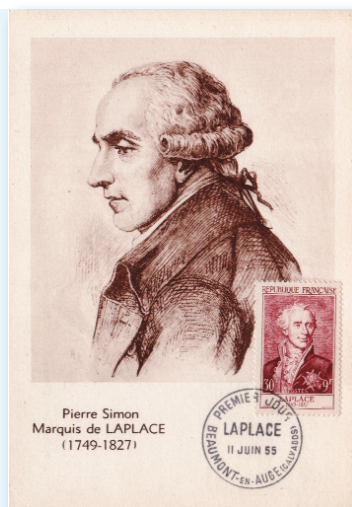
Contact: romexim.star@b.astral.ro.

Savantul de pe maximă (1) Pierre-Simon, marquis de LAPLACE (1749-1827)

Multilateralitatea preocupărilor savantului francez Laplace face imposibilă o definire unică a personalității sale științifice. A fost un mare matematician pentru că a elaborat lucrări fundamentale în domeniile ecuațiilor diferențiale, ecuațiilor cu derivate parțiale, algebrei, teoriei probabilităților și a utilizat funcțiile potențiale - soluții ale ecuației cu derivate parțiale care îi poartă numele. A fost un astronom de marcă pentru că a realizat studii privind perturbațiile planetelor, mișcările Lunii, ale cometelor și ale sateliților lui Jupiter, demonstrând stabilitatea sistemului solar și elaborând - independent de Immanuel Kant - ipoteza cosmogonică nebulară (*teoria Kant - Laplace*). A fost unul dintre primii oameni de știință care a postulat existența *găurilor negre* și a introdus noțiunea de *colaps gravitațional*. Este autor al unui manual de mecanică cerească, disciplină

pe care acum o numim *astrofizică*; pe lângă astrofizician, Laplace a fost și un faimos fizician, cu contribuții în domeniul electromagnetismului (prin celebra *formulă a lui Laplace*), prin elaborarea teoriei tensiunii superficiale în lichide și - de o importanță inestimabilă - prin introducerea în practică a *Sistemului metric*. În fine, a cochetat și cu chimia prin contribuțiile științifice în domeniul termochimiei.

De ilustrata maximă alăturată mă leagă amintirea prieteniei cu un mare filatelist, regretatul Nerva Târnavăanu, fost președinte al A.F. Mureș; în urmă cu mai bine de un sfert de secol mi-a cedat această frumoasă piesă, știind pasiunea mea de colecționar în domeniul *Istoriei fizicii*. Realizată după o gravură de epocă pe un suport din seria *La Carte Documentaire F.D.C.* a editurii J. Le Marigny și francată

cu timbrul dedicat lui Laplace din seria franceză *Célébrités* emisă la 11 iunie 1955, ilustrata maximă este obliterate cu ștampila *Premier Jour* din Beaumont-en-Auge, localitatea natală a marelui savant.

Florin PATAPIE - RAICU

pagina 17 ✓

philatelica.ro

Locul nostru în univers

ing. Aurel DIACONU

Anul 2009 a fost declarat de către Organizația Națiunilor Unite drept *Anul Internațional al Astronomiei*.¹ Cu această ocazie UPU a hotărât ca tematica mărcilor poștale din tradiționala emisiune *Europa* să fie dedicate astronomiei.²

Ca un pasionat ale tematicii cosmos - cercetări cosmice, m-am bucurat că voi avea material pentru tema mea preferată; așa că am colecționat tot ce am putut din emisiunea respectivă. Nu mică mi-a fost bucuria când, punând emisiunile pe „masă”, am constatat că se poate realiza un mic capitol intitulat „locul nostru în univers”, și iată ce a ieșit.

Cunoșteam din liceu că locul sistemului nostru solar se găsește într-o periferie a nebuloasei spirale *Calea Lactee*, dar am văzut-o numai pe niște fotografii în *Muzeul de științele naturii* din Ploiești. Acum am găsit-o pe mărcile poștale din: Estonia, cu indicarea locului nostru la periferia Căii Lactee (Mi #638) - vezi imaginea alăturată, Turcia (Mi #3760), Republica Turcă a Ciprului de Nord (Mi #698), precum și pe manșeta blocului din Bosnia Herțegovina (Mi #34), sau pe una din mărcile blocului din Franța (Mi #B106).

Pornind de la localizarea sistemului nostru solar într-unul din brațele spiralei nebuloasei *Calea Lactee*, ajungem la locul pe care îl

ocupă Pământul în acest sistem - a treia planetă de la Soare.

Sistemul solar în totalitate, îl găsim reprezentat pe colțișă nedantelată a emisiunii românești *Alinierea planetelor* - 1981 (Mi #B122), pe mărcile din Elveția (Mi #2101), Germania (Mi #2732), Albania (Mi #B27), sau pe o recentă emisiune din Germania (Mi #2885-6).

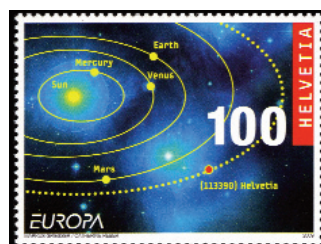
Plecând de la Soare, întâlnim prima planetă, „micuțul” Mercur, pe care îl vedem pe marca din emisiunea românească, amintită mai sus (Mi #3795); sau Albania (Mi #892); ajungem imediat la Venus, una din planetele studiate de pământeni destul de intens, ce apare pe mărci din: Albania (Mi #893), România (Mi #3796), Bulgaria (Mi #1778), Norvegia (Mi #1686), Guernsey (Mi #1243).

A treia planetă de la Soare este „casa” noastră în univers. O găsim prezentă în numeroase emisiuni.

Cel mai asemănător „vecin” al nostru este „planeta roșie” - Marte. Aceasta a fost și este ținta principală în explorarea sistemului solar, fiind obiect de studiu pentru numeroase misiuni cosmice, cu intenția clară de a fi vizitată într-un viitor nu prea îndepărtat de astronauți pământeni. Este reprezentată pe mărcile din: URSS (Mi #2676 - tip I și II), Ungaria (Mi #2932-7), Bulgaria (Mi #1366), România (Mi #3796), Polonia (Mi #1559) etc.

Mergând mai departe vom întâlni pe cei mai mari dintre vecini: *gigantul gazos* Jupiter, o altă planetă intens studiată și a cărei „pată roșie” a fascinat pe astronomi și savanți, fără a putea să-i se dea o

filatelie tematică

explicație plauzibilă. Este reprezentată pe mărcile din România (Mi #3797), San Marino (Mi #2383), Ungaria (Mi #B328), SUA (Mi #1164), Kazahstan (Mi #415).

Următorul uriaș, este *inelatul* Saturn, care își etalează cu nonșalanță inelele sale strălucitoare. Îl găsim pe mărci din România (Mi #3798), Finlanda (Mi #1969), Fa-roe (Mi #675).

Ajungem, în sfârșit, la ultimii companioni ai Soarelui: Uranus, Neptun și Pluto. Aceștia sunt puțin reprezentați pe mărcile poștale, fiind departe de Pământ, probabil că nu se vor supăra pe noi. Îi găsim totuși pe mărcile românești din emisiunea evocată anterior.

Asemenea nouă, cred că și în alte locuri din univers se găsesc și alte „case” ale unor ființe inteligente, care își pun (sau și-au pus-o) întrebarea: **unde este locul nostru în univers?**

Remember (1) RENI manuscript

Dan N. DOBRESU, AEP

Mărcile poștale de 20 parale din emisiunea *Alexandru Ioan Cuza 1865* (Mi # 13) roșu aprins (tip I), prezentate alături și aflate în colecția mea¹ (ex-colecția dr. ing. Marcel Șapira²), ne indică obliterări *RENI manuscript*,

pagina 18 ✓

confirmând că acestea au fost îndepărtate de pe plic (a se vedea versoul acestora). Se poate deduce că aceste obliterări au fost făcute de aceeași persoană.

Wertheimer-Ghica³ menționează că oficiul poștal *RENI* a fost deschis în anul 1858 sau 1859 (după alte surse în 1860), iar în lista de obliterări pentru această localitate, obliterarea *manuscript* este necunoscută. ▶▶▶

¹ László KÁLLAI - *Europa 2009* - *Anul Internațional al Astronomiei*, *philatelica.ro*, I, 1 - aprilie 2009, p. 19

² <http://europa-stamps.blogspot.com>

De asemenea, Boehm - Renei⁴ menționează că oficiul poștal RENI nu a avut în dotare ștampilele de tipul B1... B3 (după sistemul de clasificare a lui Racoviceanu⁵).

Emisiunea *Cuza* a fost pusă în circulație la data 9/21 ianuarie 1865. La 16/28 ianuarie 1865, oficiile poștale au fost dotate cu ștampila *grătar simplu*⁶. În intervalul 9/21 ianuarie - 16/28 ianuarie 1865, neavând o altă

ștampilă, oficiul poștal RENI a fost nevoit să folosească o soluție *manuscript*. Este clar că obliterarea *RENI manuscript* aflată în discuție nu s-a aplicat după mijlocul lunii iunie 1865, când oficiul a primit ștampila *agrafă simplă*⁶.

Mărcile poștale prezentate sunt singurele cunoscute cu această obliterare, fiind menționate și de Heimbüchler⁷.

¹ Dobrescu, Dan N. - *Romania classic lithographed issues (1865-1872)*, exhibit, web site address <http://www.japhila.cz/hof/0046/index0046a.htm>.

² Șapira, Marcel - *Manuscript cancellations on Romanian stamps*, Romanian philatelic studies, p. 9

³ Wertheimer-Ghika, Jacques - *Documentele Poștei Române, vol. 1 - Cartea mărcilor 'Cap de bou'*, Editura Cartea Românească, București, 1945, p. 60.

⁴ Boehm-Renei, Odo - *Ștampilarea mărcilor poștale*

românești, Der Briefmarken, 9/1943 și 1/1944.

⁵ Racoviceanu, Grigore - *Ștampilele poștale folosite în Țările Române până în anul 1881*, Editura Transporturi și Telecomunicații, București, 1963.

⁶ Dragomir, Kiriac - *Ștampilografie poștală, România 1822-1910*, Tipomur Târgu Mureș, 1990, p. 95-97

⁷ Heimbüchler, Fritz - *Romania, Principality of Wallachia 1820-1862, United Principalities 1862-1872*, München 2002, p. 168.

Noi amprente cu mașina de francat tip DATA-PAC (SUA)

ing. Mircea PĂTRĂȘCOIU

Mașina de francat de tip DATA-PAC (lansată în SUA pe data de 11 noiembrie 2006¹ este de tehnologie digitală, făcând parte din clasificarea de catalog a francaturilor mecanice la grupa „S” - francaturi mecanice digitale cu desenul drapelului american în miniatură (Fig. 1). Modelul mașinii este cunoscut sub numele de *America 2*.

Francarea mecanică a tarifului poștal este aprobată de USPS din luna martie 2007. Modelul de mașină pusă în vânzare are dimensiuni reduse, productivitate mare și consum redus de tuș tipografic. Sunt cunoscute amprente ale mașinii DATA-PAC de culoare neagră și roșie.

În primii ani de utilizare au fost date spre folosință clienților un număr de aproximativ două mii de mașini.

Fig. 3

Înainte de seriile de mașină se află prefixul „081”, iar seriile sunt 1.051.000 (Fig. 2) și 1.052.000 (Fig. 3).

Cititorii colecționari de francaturi mecanice sunt rugați să semnaleze noutățile pe care le dețin, altele decât cele menționate¹.

¹ HAWKINS, Joel A.; STAMBAUGH, Richard - *The international postage meter stamp catalog*, 2005 (supliment 2008)

Fig. 1

Fig. 2

ing. Mircea PĂTRĂȘCOIU, născut în 1933 la București, licențiat în inginerie minieră (1957). Membru activ al Societății americane de francaturi mecanice - *Meter Stamp Society* (2004), vicepreședinte al Asociației filateliștilor feroviari din România, președinte al comisiei de literatură a FFR. Expozant cu activitate publicistică filatelică ce s-a concretizat în șapte lucrări filatelice și peste 290 de articole. Contact: tel. 0726 563 621

Emisiunea de mărci poștale *Monumente istorice - cetăți și mănăstiri* din 1941

Cristian Andrei SCĂICEANU

Emisiunea de mărci poștale *Monumente istorice - cetăți și mănăstiri*, apărută în 1941, a făcut parte în perioada 1945-1989 din categoria timbrelor interzise de cenzura comunistă datorită faptului că mărcile poștale reprezentau cetăți și mănăstiri din Basarabia și Bucovina. Timbrele poștale cu astfel de subiecte intrau în categoria celor care lezau interesele URSS și conform Comunicatului Ministerului Propagandei din 1945¹ erau interzise în mod explicit, fiind nominalizate în lista anexată comunicatului². Din acest motiv emisiunea a stat, în perioada 1945-1989, într-un nemeritat con de umbră.

Din păcate nici după 1989 interesul filateliștilor pentru această emisiune nu a crescut, astfel încât multe aspecte legate de apariția emisiunii au rămas necunoscute.

În primul rând trebuie subliniat caracterul propagandistic al emisiunii, de susținere a războiului început de România la 22 iunie 1941 pentru recuperarea Basarabiei și Bucovinei cedate în iunie 1940 în urma ultimatumului sovietic. Nici data punerii în circulație, 1 decembrie 1941, nu este întâmplătoare. De altfel, în epocă, numele emisiunii era *Ajutorul de iarnă*, cu referire clară la campania militară în care era implicată Armata Română. Suprataxa unora dintre timbrele componente ale emisiunii viza tocmai acest aspect.

În al doilea rând avem de-a face cu o emisiune de mărci poștale uzuale, ale cărei timbre au fost folosite intens la francarea corespondenței pe toată perioada războiului. Larga varietate a valorilor nominale ale mărcilor poștale a avut un dublu scop: pe de o parte a facilitat compunerea unor francaturi pentru un anumit obiect de corespondență atunci când timbrul corespunzător lipsea și pe de altă parte a permis utilizarea emisiunii în circuitul poștal timp de patru ani, în condițiile schimbării tarifului poștal

de cinci ori³. Autorii catalogului timbrelor poștale românești apărut în 2006⁴ apreciază că „*emisiunea a apărut în două tranșe. Tranșa a doua cu suprataxă*”. Formularea ni se pare confuză deoarece cuvântul tranșă are sensul de parte a unui lucru care se produce în etape succesive. Din cercetările făcute pe colile de timbre ale acestei emisiuni, expuse la Muzeul Național Filatelic, „*bunul de imprimare*” (B.T.-ul de astăzi) a fost dat pentru toate valorile emisiunii în perioada 13-28 noiembrie 1941 și acest fapt nu oferă nici un argument pentru susținerea ideii că emisiunea ar fi fost tipărită în tranșe succesive. Din acest motiv considerăm că emisiunea nu a apărut în două tranșe, ci doar a avut două tipuri de mărci: cu și fără suprataxă. Nici formularea „*emisiune cu suprataxă benevolă*”, întâlnită în același catalog, nu este în mod fericit aleasă. Suprataxa odată imprimată pe o marcă poștală nu mai poate fi benevolă, ea este obligatorie. În cadrul emisiunii există însă mărci poștale cu valori nominale foarte apropiate, din care unele au suprataxă, iar altele nu. În acest mod, cel puțin teoretic, se dădea posibilitatea utilizatorilor să opteze în vederea francării corespondențelor pentru un timbru cu sau fără suprataxă. În acest sens trebuie înțeleasă sintagma „*emisiune cu suprataxă benevolă*” folosită în catalogul menționat, un foarte util instrument de lucru de altfel.

În sfârșit, în al treilea rând, trebuie (re)analizată chestiunea machetării acestei emisiuni. Corneliu Spineanu precizează, în *Catalogul Mărcilor Poștale Românești* din

1984⁵, că *dese-natorul* emisiunii a fost I. Baltag. Termenul de *dese-nator* folosit de Corneliu Spineanu nu este uzual, de obicei este utilizat cel de machetator. Folosirea termenului de desenator nu a fost întâmplătoare. Pe colile de timbre pe care s-a dat *bunul de imprimare* (B.T. de astăzi), expuse astăzi la Muzeul Național Filatelic, se poate observa numele machetatorului, Ioan Baltag, urmat de încă trei litere *des.*, ceea ce poate desemna calitatea de *dese-nator*, la Fabrica de Timbre, a acestuia⁶. Totuși, pe desenele mărcilor apare foarte clar o altă semnătură: V. G. Stephanescu. Arhitectul Victor G. Ștefănescu (1876-1950), fiul lui George Ștefănescu - părintele operei române -, a avut realizări remarcabile, precum Catedrala În-coronării de la Alba Iulia, Moscheea și Primăria din Constanța, portalul neoclasic cu coloane al Gării de Nord, clădirea actualului Muzeu Național de Geologie de la Șosea, amenajarea Expoziției Generale din 1906 și altele. A fost arhitectul căilor ferate și membru în Comisia Monumentelor Istorice. Implicarea, sub orice formă, a numelui lui în machetarea mărcilor poștale este un fapt ce ►►►

¹ Vezi „Filatelia” nr. 15, 1 august 1945, p. 3.

² Idem, nr. 16 din 15 august 1945, p. 1.

³ Detalii privind tarifele poștale la Călin Marinescu, *Evoluția tarifului poștal și a taxelor pentru obiectele de corespondență în România 1858-1992*, București, 1993, p. 16.

⁴ Mircea Manole, Luciano Furlan, Lăzăr Cârjan, *Catalogul Mărcilor Poștale Românești*, vol. I, 1858-1947, S.C. IMPEX ZIMBRUL CARPATIN, București,

2006, p.199.

⁵ Corneliu Spineanu, *Catalogul Mărcilor Poștale Românești 1858-1947*, București, 1984, vol. I, p. 112.

⁶ Facem precizarea că numele lui Ioan Baltag nu apare în nici unul din dicționarele cunoscute ale artiștilor plastici români, el fiind cunoscut numai prin cele două emisiuni de mărci poștale machetate: *Monumente Istorice* (1941) și *Duca Vodă Domnul Moldovei, Hatman al Ucrainei* (1941).

philatelica.ro

onorează filatelia românească.

Cine este de fapt machetatorul emisiunii? Ioan Baltag, cel care a încadrat desenele și le-a pregătit pentru tipar, sau arhitectul V. G. Ștefănescu (Stephanesco), autorul desenelor? Situația este similară celei savuros descrise de Silviu N. Dragomir, referitor la machetarea emisiunii *Ceferiada* din 1939, când desenele arhitectului Nicolae Ne-delescu au fost pregătite pentru tipar de graficianul Gh. Chiriac, angajatul Fabricii de Timbre⁷.

Apreciem că machetarea emisiunii *Monumente istorice* din 1941 trebuie reconsiderată, menționându-se că timbrele au fost realizate după desenele arh. V. G. Ștefănescu. Avem unele rezerve în a susține varianta machetării în comun a emisiunii, de către Ioan Baltag și arh. V. G. Ștefănescu, deoarece se pare că desenele nu au fost realizate în mod special pentru emiterea timbrelor, ci cu totul în alt scop. În această situație, formularea *machetator Ioan Baltag după desenele*

filatelie tematică

lui V. G. Ștefănescu rămâne singura variantă deocamdată, pentru că atunci când machetatorii unor mărci poștale au transpus pe timbre tablourile lui Nicolae Grigorescu sau Ion Andreescu, pictorii respectivi nu au fost considerați machetatori de mărci poștale.

⁷ Silviu N. Dragomir, *Istoria filateliei românești*, vol. 4, *Marginalia*, f.l., 2000., p. 157; pentru detalii vezi și Cristian Andrei Scăiceanu, *Istoria mișcării filatelice din România*, Editura Oscar Print, București, 2011, p. 566.

Top descoperiri românești (V)

Vaccinul antiholeric

Vaccinul antiholeric a fost descoperit de Ion Cantacuzino (1863-1934), fiind considerat una din primele zece descoperiri românești [1], [2].

Profesorul Ion Cantacuzino (Mi #2075 - Fig. 1), *acest ultim și minunat dar pe care boierimea l-a dat democrației* [2], este fondatorul școlii române moderne de microbiologie și medicină experimentală, școală creată în cadrul catedrei de la *Facultatea de Medicină* din București și apoi în *Institutul de seruri și vaccinuri* din București (Mi #1636 - Fig. 2), fondat în 1921, în prezent *Institutul Dr. I. Cantacuzino* (întreg poștal cod 717/71 - Fig. 3 și 718/71).

Medicul Ion Cantacuzino, în baza concluziilor desprinse din cercetarea vibriunii holerice, concepe și pune la punct o metodă de vaccinare antiholerică, cunoscută în istoria epidemiologiei ca *marea experiență română* în vaccinare (1912-1913). În august - septembrie 1913 conduce campania de vaccinare antiholerică în masă în plin mediu epidemic, cu ocazia operațiunilor militare din Bulgaria. Metoda este folosită și astăzi.

A avut contribuții importante în ceea ce privește imunitatea de contact, tifosul exantematic, tuberculoza, scarlatina.

Top Romanian discoveries (V)

Anticholeric vaccine

Dan N. DOBRESCU

Fig. 1

Fig. 2

The professor Ion Cantacuzino (Mi #2075 - Fig. 1), *this last and wonderful gift of nobility to democracy* [2], is the founder of the modern Romanian school of microbiology and experimental medicine, school created in the department of the *Faculty of Medicine* from Bucharest and then in the *Institute of Serums and Vaccines* (Mi #1636 - Fig. 2), founded in 1921, at present *Dr. I. Cantacuzino Institute* (postal stationery - code 717/71 - Fig. 3 și 718/71).

The physician Ion Cantacuzino, based on conclusions got from the research of choleric vibrio, has invented and developed an anti-cholera vaccination method, known in the history of epidemiology as the *great Romanian experience* in vaccination (1912-1913). In August - September 1913 he leads the campaign of mass anti-cholera vaccination in infectious burning point, on the occasion of military operations in Bulgaria. The method is still used today.

He made outstanding contributions to the concept of immunity through contact, exanthematic typhus, tuberculosis, scarlet fever.

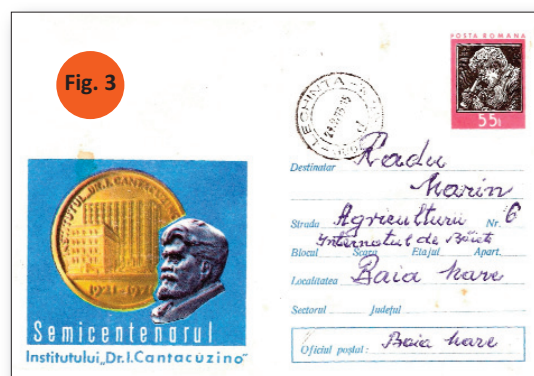

Fig. 3

Bibliografie/Bibliography

- [1] BĂLAN, Ștefan; MIHĂILESCU, Nicolae Șt. - *Istoria științei și tehnicii în România în date cronologice/The history of science and technique in Romania in chronological data*, Ed. Academiei, București, 1985, 488 pag.
[2] URSEA, Nicolae, dr. - *Enciclopedie medicală românească secolul XX / Romanian Medical Encyclopedia - the 20th century*, Fundația Română a Rinichiului, București 2001, 1570 pag.

philatelica.ro

întreguri poștale

Între erori și greșeli pe întregurile poștale românești (III)

Florin PATAPIE - RAICU

Am pus în colecție acest plic întreg poștal cu eroare pe vremea în care la Iași încă mai exista ceea ce cu nostalgie numim și acum *magazin filatelic*. Fusesse mutat relativ recent din Piața Unirii în zona Pieței Tineretului, într-un spațiu nou al Poștei, foarte aproape de locul unde fusese magazinul filatelic în vremea copilăriei mele și doar la șapte pași de oficiul poștal Iași - 7. Oficiantă era dra Daniela Stângaciu care, împreună cu predecesoarea sa - dna Viorica Suditu - au fost două surse de informații neprețuite pentru culegătorul de erori pe timbre, dl Sergiu-Marian Găbureac. Pe rând, la vremea debutului lor în acest domeniu al comerțului filatelic de stat și al lucrului cu un public pretențios dar și mai special în același timp, cele două oficiante s-au dovedit a fi niște eleve dornice de a ști cât mai multe despre filatelie, unul dintre mentorii lor fiind - fără modestie - și semnatarul acestor rânduri. La un moment dat unele dintre discuțiile noastre pe teme filatelice se referiseră și la erorile din domeniu, și nu numai la cele de pe timbrele poștale. Așadar, nu am fost mirat în acea zi de vară a anului 1999 când dra Daniela Stângaciu mi-a arătat un întreg poștal cu eroare, pe care îl descoperise nu prin pachetele de 50 de bucăți, care erau trimise de către EDI-POST tot mai frecvent pe *sărite* pentru abonații ieșeni (acesta - Cod 058/99, **Al 7-lea Târg Internațional de Carte, București** - nici nu fusese trimis *magazinului filatelic* din Iași), ci printre plicurile întreguri poștale aflate în vânzare curentă la oficiul poștal Iași - 7 pomnit mai sus. Dra Stângaciu, în încercarea de a completa lipsurile furnizorului în aprovizionarea magazinului prin ceea ce se mai găsea în oficiul poștal alăturat, reușea uneori să ne ajute pe cei care colecționam și aceste produse poștale. Am privit plicul și am remarcat lipsa valorii nominale și a numelui țării, fiind sigur și de

pagina 22 ✓

lipsa altor elemente în imaginea mărcii fixe. Cum am avut plicul în versiunea complet tipărită/versiunea tip normal abia la finele anului trecut - când i-am propus această rubrică editorului fondator al revistei *philatelica.ro* și i-am trimis imaginea scanată a acestui plic cu eroare spre vizionare pentru un episod viitor - am aflat că în imaginea timbrului fix al acestui plic întreg poștal cu eroare lipsesc două elemente tipărite în negru pe piesa normală: inscripționarea **ROMÂNIA 1100 L** și **dantelura figurată**. De altfel, din paleta de culori fundamentale marcate pe fața plicului se ob-

servă că în primul caz sunt prezente numai culorile albastru, galben și roșu, lipsind culoarea negru, iar în cel de-al doilea caz sunt prezente toate cele patru culori. Darul primit în urmă cu mai bine de 12 ani de la dra Daniela Stângaciu a confirmat încă odată adevărul că multe erori, pe timbre sau pe întreguri poștale, se găsesc în primul rând în rețeaua poștală. Din păcate, *Romfilatelia* emite foarte rar întreguri poștale în ultimii ani, iar acestea - la fel ca mărcile poștale comemorative - au devenit de la adevărate... rarități până la complete... inapariții în oficiile din *provincie* ale Poștei Române.

Notă: Căutătorii de erori pe întreguri poștale au un câmp deschis în zona codurilor apropiate de 058/99 deoarece pe coala de tipar din care provine această eroare mai existau încă șapte plicuri DIFERITE, la care, firește, este absentă culoarea negru.

ROMÂNIA EMISIUNI 2011

ROMANIA 2011 ISSUES

Sursa imaginilor: UPU - WADP Numbering System (WNS) <http://www.wnsstamps.ch/en> și <http://www.stampnews.com>

VITRALII

MUZEUL DE ARTĂ VECHĂ APUSEANĂ
„Ing. Dumitru Furnică-Minovici”

STAINED GLASS WINDOWS

„Eng. Dumitru Furnică-Minovici”
WESTERN OLD ART MUSEUM

Artistul,
vitraliu austriac din sec. XVIII
The Artist,
Austrian stained glass win-
dows from 18th century

Sf. Katharina
St. Katharina
Gerard van Treeck, 1888

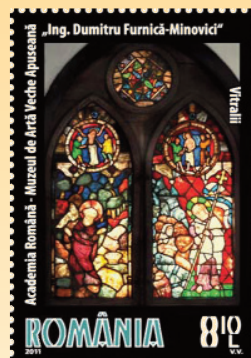

Vânător (tirolez)
Hunter (Tyrolese)
Gerard van Treeck,
sec. XIX / 19th century

Doamna în verde,
vitraliu german din secolele XVII-XVIII
The lady in green,
German stained glass windows from
the 17th-18th century

Sf. Hieronimus și Învierea lui Lazăr,
Tirolul de Nord
St. Hieronimus and Lazar Resurrection,
North Tyrol

Data punerii în circulație: 18.08.2011.
Dimensiuni: mărcile poștale, 33x48 mm; coliță dante-
lată, 136x145 mm.

Machetator: Vlad VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **minicoală** cu
opt mărci poștale de aceeași valoare și o vinietă plasată
central (poziția 22) cu grafică diferită pentru fiecare va-
loare; **coliță dantelată**.

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată
(Anglia).

Tiraj: 20.000 serii complete, 10.300 colițe dantelate.

Set de două FDC-uri, echipate cu mărcile poștale ale
emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z. în tiraj
total de 325 seturi.

Carton filatelic, în tiraj de 230 exemplare, echipat cu
mărcile poștale ale emisiunii, numerotat și obliterate cu
ștampila P.Z.

Date of issue: 18.08.2011.

Size: stamps, 33x48 mm; perforated souvenir sheet,
136x145 mm.

Designer: Vlad VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps; **small sheet** of
eight stamps (each value) and one label; **perforated sou-
venir sheet**.

Printing system: offset, in four colours on chromo-
gummed paper - UK origin.

Run printing: 20,000 complete sets, 10,300 perforated
souvenir sheets.

Two FDC's, equipped with the stamps of the issue,
numbered and cancelled with the *first day* postmark. Run
printing: 325 sets.

Philatelic document, into a run printing of 230 pieces,
equipped with the stamps of the issue, numbered and
cancelled with the *first day* postmark. **pagina 23** ✓

LOCOMOTIVE

CFR 103 „România” B1-n2 Egst.-1869

CFR 185 „Domnița Maria” C-n2 StEG.
Wien-1875

LOCOMOTIVES

CFR 28 „Codăești” 2B-n2 Hart.-1887

CFR 001 „Lespezi” C-n2t Hainaut
Couillet-1884

CFR 8008 & CFR 8003 2C-n4v Bre.-1901

Data punerii în circulație: 28.08.2011.

Dimensiuni: mărcile poștale, 48x33 mm; colița dantelată, 140x95 mm.

Machetator: Răzvan POPESCU.

Prezentare: **coli** de 32 mărci poștale; **minicoli** cu opt mărci poștale de aceeași valoare și o vinietă plasată în dreapta sus (poziția 13) cu grafică diferită pentru fiecare valoare; **colița dantelată**.

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 21.800 serii complete, 10.300 colițe dantelate cu valoarea nominală de 8,10 Lei).

Set de două FDC-uri, echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P. Z. în tiraj total de 325 seturi.

Un set de 4 ilustrate maxime în tiraj de 325 seturi.

Carton filatelic, în tiraj de 230 exemplare, echipat cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotat și obliterate cu ștampila P. Z.

Date of issue: 26.08.2011.

Size: stamps, 48x33 mm; perforated souvenir sheet, 140x95 mm.

Designer: Răzvan POPESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps; **minisheet** of eight stamps (each value) and one label; **perforated souvenir sheet**.

Printing system: offset, in patru colours on chromo-gummed paper - UK origin.

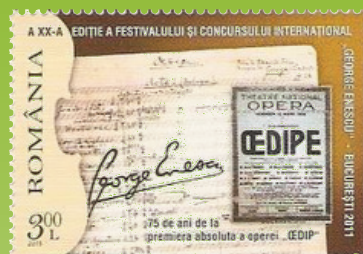
Run printing: 21,800 complete sets, 10,300 perforated souvenir sheets with 8.10 lei face value.

Two FDC's, equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark. Run printing: 325 sets.

Maxicards: 325 sets of 4 images.

Philatelic document, into a limited edition of 230 pieces, equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

A XX-A EDIȚIE A FESTIVALULUI ȘI CONCURSULUI INTERNAȚIONAL „GEORGE ENESCU” THE 20th EDITION OF THE „GEORGE ENESCU” INTERNATIONAL FESTIVAL AND COMPETITION

125 de ani de la punerea pietrei de temelie a Ateneului Român
125th anniversary since the foundation of the Romanian Athenaeum

75 de ani de la premiera mondială a operei „Oedip”
75th anniversary of „Oedipus” world premiere

Date punerii în circulație: 01.09.2011.

Dimensiuni: mărcile poștale, 48x33 mm; bloc, 128x118 mm; bloc special, 186x124 mm (în album filatelic).

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coli** de 32 mărci poștale; **minicoli** cu opt mărci poștale de aceeași valoare și patru viniete plasate în stânga cu grafică diferită pentru fiecare valoare; **bloc** cu trei mărci poștale de valori diferite, trei viniete diferite și manșetă ilustrată; **bloc special** de trei mărci poștale cu perechi *schwarzdruck*, trei viniete și manșetă ilustrată.

Tipărit offset pe hârtie cromo-gumată (Anglia), la patru culori - mărcile poștale și blocul; la cinci culori - blocul special.

Tiraj: 21.800 serii complete, 11.000 blocuri, 800 blocuri speciale.

FDC în tiraj total de 1.160 plicuri, din care: 360 sunt echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P. Z.; 800 sunt echipate cu mărcile poștale cu vinietă ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P. Z. având suplimentar aplicată cu folio aur, în clar, ștampila P.Z.

Un set de trei ilustrate maxime în tiraj de 800 seturi.

Carton filatelic, în tiraj de 230 exemplare, echipat cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotat și obliterate în mod similar cu FDC-ul.

Produs filatelic special, în tiraj de 800 exemplare, care conține trei ilustrate maxime și un CD cu muzică interpretată la pian după compozițiile lui George Enescu.

Album filatelic, în tiraj de 800 exemplare, echipat cu blocul special numerotat cu roșu și FDC-ul emisiuni pe care sunt aplicate mărcile poștale cu vinietă.

Gravură realizată de Livia Răduță-Penda, în tiraj de 350 exemplare, reproducând marca poștală cu valoarea nominală de 7,60 lei.

Date of issue: 01.09.2011.

Size: stamps, 48x33 mm; block, 128x118 mm; special block 186x124 mm (in philatelic album).

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps; **minisheet** of eight stamps (each value) and four labels; **block** of three stamps, three labels and illustrated border; **special block** of three stamps with *schwarzdruck* pairs, three labels and illustrated border.

Printing system: offset on chromo-gummed paper - UK origin, in four colours - stamps and the block; in five colours - the special block.

Run printing: 21,800 complete sets, 11,000 blocks, 800 special blocks.

FDC in run printing of 1,160 envelopes, out of which: 360 are equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark; 800 are equipped with the stamps with label of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark having in addition, clearly imprinted, in gold foiling the *first day* postmark of the issue.

Maxicards: 800 sets of three images.

Philatelic document, into a limited edition of 230 pieces, equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled similar to the FDC.

Special philatelic product, into a limited edition of 800 pieces, containing there maxicards and a CD with piano music played after George Enescu's compositions.

The philatelic folder, into a limited edition of 800 pieces, equipped with the special block numbered in red and FDC of which are applied the stamps with label.

Engraving by Livia Răduță-Penda, into a limited edition of 350 pieces, reproducing the stamp with the face value of lei 7.60.

S TUDII FILATELICE BRAȘOVENE, nr. 3(20)/2011, publicație bilingvă (română - engleză). Din sumar: *Circulația poștală a mărcilor poștale locale „ORADEA 1945” (II)/The postal circulation of the local stamp issue „ORADEA 1945” (II)* - Voloncs Gábor; *O scrisoare din Principatele Unite cu în-*

semne poștale contradictorii/A letter from the Romanian Principalities displaying contradictory postal sign - Nagy Ferenc, Gheorghe Cserni; *Preludiu la emisiunile „tipografiate” și „gravate”/Prelude to the „tipografiate” & „gravate” designs* - R.J. Palmer.

NOUL BUCUREȘTI - ARENA NAȚIONALĂ

Data punerii în circulație:

06.09.2011.

Dimensiuni: marca poștală, 52x42 mm; bloc, 174x115 mm.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 20 mărci poștale; **minicoală** de zece mărci poștale; **bloc** de două mărci poștale cu manșetă ilustrată. Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 22.000 mărcii poștale, 8.800 blocuri.

325 FDC-uri echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z. Carton filatelic, în tiraj de 230 exemplare, echipat și obliterat în mod similar cu FDC-ul.

THE NEW BUCHAREST - NATIONAL ARENA

Date of issue: 06.09.2011.

Size: stamp, 52x42 mm; block, 174x115 mm.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 20 stamps; **small sheet** of ten stamps; **block** of two stamps with illustrated border.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 22,000 stamps, 8,800 blocks.

325 FDC's equipped with the stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Philatelic document, into a run printing of 230 copies, equipped and cancelled similar to the FDC.

EMISIUNE COMUNĂ ROMÂNIA - GERMANIA*Biserica fortificată din Biertan*

Data punerii în circulație: 15.09.2011.

Dimensiuni: marca poștală, 36x36 mm; bloc, 155x90 mm; bloc special, 199x90 mm.

Machetator: Răzvan POPESCU.

Prezentare: **minicoală** de zece mărci poștale; **bloc** de două mărci poștale cu vinietă și manșetă ilustrată; **bloc special** de două mărci poștale cu vinietă, manșetă ilustrată și marcă poștală *schwarzdruck*.

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia) cu fibre de securitate vizibile în UV.

Tiraj: 118.000 mărci poștale, 15.000 blocuri, 700 blocuri speciale.

1.400 FDC-uri, din care: 700 echipate cu mărcile poștale ale emisiunii realizate de România și Germania, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z. a țării corespunzătoare; 700 echipate cu mărcile poștale ale emisiunii realizate de România și Germania, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z. a țării corespunzătoare având suplimentar aplicată cu folio aur, în clar, cele două ștampile P.Z.

Ilustre maxime: 380 bucăți.

Carton filatelic, în tiraj de 240 exemplare, echipat și obliterat în mod similar cu FDC-ul.

Album filatelic, realizat într-un tiraj de 700 exemplare, echipat cu blocul special numerotat cu roșu.

Gravură, realizată de Livia Răduță-Penda într-un tiraj de 350 exemplare reproducând marca poștală a emisiunii.

JOINT STAMP ISSUE ROMANIA - GERMANY*The fortified church of Biertan*

Date of issue: 15.09.2011.

Size: stamp, 36x36 mm; block, 155x90 mm; special block 199x90 mm.

Designer: Răzvan POPESCU.

Page composition: **small sheet** of ten stamps; **block** of two stamps with label and illustrated border; **special block** of two stamps with label, illustrated border and *schwarzdruck* stamp.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper visible in UV - UK origin.

Run printing: 118,000 stamps, 15,000 blocks, 700 special blocks.

1,400 FDC's, out of which: 700 equipped with the stamps of the joint issue of Romania and Germany, numbered and cancelled with the *first day* postmark of the corresponding country; 700 equipped with the stamps of the joint issue of Romania and Germany, numbered and cancelled with the *first day* postmark of the corresponding country having in addition, clearly imprinted, in gold foiling the two *first day* postmarks.

Maxicards: 380 pieces.

Philatelic document, into a run printing of 240 copies, equipped and cancelled similar to the FDC.

Philatelic folder, created into a run printing of 700 pieces, equipped with special block numbered in red.

Engraving, created by Livia Răduță-Penda into a run printing of 350 pieces, reproducing stamp of the issue.

ANUL INTERNAȚIONAL AL CHIMIEI

Data punerii în circulație: 26.09.2011.

Dimensiuni: marca poștală, 33x48 mm.

Machetator: Livia RĂDUȚĂ-PENDA.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **minicoală** de opt mărci poștale cu o vinietă plasată central (poziția 22).

Tipărit offset, la patru culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 20.800.

350 FDC-uri, echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Carton filatelic, în tiraj de 230 exemplare, echipat și obliterat în mod similar cu FDC-ul.

THE INTERNATIONAL YEAR OF CHEMISTRY

Date of issue: 26.09.2011.

Size: stamp, 33x48 mm.

Designer: Livia RĂDUȚĂ-PENDA.

Page composition: **sheet** of 32 stamps; **small sheet** of eight stamps and one label.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 20,800 (stamp).

350 FDC's equipped with the stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Philatelic document, into a run printing of 230 copies, equipped and cancelled similar to the FDC.

Franz Joseph Müller von Reichenstein
descoperitorul Telurului discoverer of Tellurium

Listă de prețuri 1896*

Dr. Paul HIRSCH

Price list 1896*

Scrisoarea prezentată mai jos pare, la prima vedere, lipsită de vreun interes mare. Aceasta a fost trimisă în 1896 de la București (obliterare DAGUIN cu ornament *floare cu patru petale*) la Berlin fiind francată cu 5 (1+1+3) BANI, tariful corect pentru imprimare către o destinație externă.

Scrisoarea francată pe verso-ul îndoit al pliantului, conține numele expeditorului și destinatarului, respectiv L. Steinberg și Ferdinand Starauschek, ce nu-mi sunt cunoscute. Numai atunci când scrisoarea a fost deschisă aceasta a stârnit interes. S-a dovedit a fi o listă de prețuri a unor mărci poștale românești (într-un singur caz al uneia bulgărești).

Las la latitudinea cititorului să compare prețurile cu cele curente astăzi, dar subliniez că avem de-a face cu afaceri *en gros*, iar cotațiile sunt în fiecare caz pentru 25 seturi.

The letter illustrated here is, at first sight, of no great interest. It was sent in 1896 from Bucharest (DAGUIN postmark with *four petals flower ornament*) to Berlin and bears stamps to the value of 5 (1+1+3) BANI, the correct postage for printed matter to a foreign country.

The name of the addressee and of the sender, the letter stamped on the back of the folded cover, respectively L. Steinberg and Ferdinand Starauschek are not known to me. Only when the letter was unfolded was one's interest aroused. It turns out to be a price-list of Romanian (in one case Bulgarian) stamps.

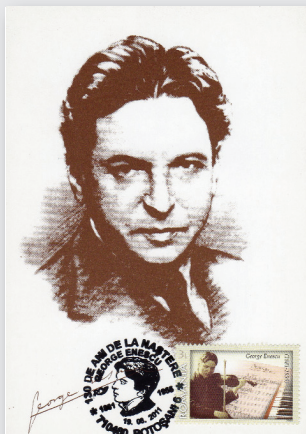
I leave it to the reader to compare prices with those current today but would emphasise that we are dealing with "en gros" and quotations are in each case for 25 sets.

* O versiune în limba germană va apare în scurt timp în Rumaenien-sammler.

A German version will appear in the Rumaeniensammler some time in the future.

Carte poștală maximă dedicată aniversării a 130 de ani de la nașterea lui George Enescu, realizată de subsemnatul pe suport editat de AXA Botoșani; marca poștală cu valoarea de 3 lei face parte din emisiunea „România un tezaur european”, pusă în circulație la data de 16 septembrie 2009; obliterated „130 de ani de la naștere/George Enescu”, 19.08.2011 710460 BOTOȘANI 6 (macheta ștampilei - dr. Gică Marițanu).

Coriolan CHIRICHES

Rumänische Briefmarken EN-GROS zu haben bei
L. Steinberg - Bucarest (Rumänien)

1000 fig. Rumänien in	12 sorten	3,50
1000 " Nachpostos	5 "	35,-
1000 " ganze Postkarten	3 "	10,-

Sätze. — Preise pr. 25 Satz

1862 — 6 & 30 par ung.	6,-
1865 — 5 " 20 "	10,-
1866 — 2 " 20 "	10,-
1868 — 3 " & 18 bant.	24,-
1873 — 1 1/2 — 50 Paris	18,-
1876 — 1 1/2 — 30 Buc.	16,-
1879 — 1 1/2 — 50 "	20,-
1885 — 1 1/2 — 50 "	6,-
1889 — 1 1/2 — 25 Wappen	15,-
1890 — 1 1/2 — 25 "	10,-
1891 — 1 1/2 — 50 Bani	3,50
1894 — 1 1/2 — 1 leu	8,-
1872 — 1 1/2 bis 25 (Senz Mark 38)	8,-
1876 — 1 1/2 " 15	3,-
1890 — 1 1/2 " 50 Wasserzeichen	16,-
1896 — 5 " 25 levante viol ung.	50,-
25 Satz 20 verschiedene Bulgarien	10,-
10 Satz P. R. (Rumänien) Senf No. 90 — 92 statt Mark 70 nur	14,-

NACHPOSTOS

1881. 2 — 60 braun	82,-
1880. 2 — 30 gelb	17,-
1891. 2 — 30 Wasserzeichen	4,-

An bekannte Händler od. gegen Referenzen, sende stets vorher.

Ștampilele tarifare de inflație - un capitol aparte în istoria Poștei Moldovei

Prof. Gheorghe CIOTINĂ

Schimbările care s-au produs în Moldova¹ după anul 1991 au pus și în fața administrației poștale basarabene probleme noi. Cu toate că la 23 iunie 1991 Republica Moldova a emis primele mărci poștale adezive (Fig. 1) aceste probleme nu au putut fi soluționate în totalitate.

Pe parcursul anilor 1992-1993 în condițiile unei inflații galopante, tarifele poștale se schimbau mereu, iar soluțiile de care dispunea în acele momente Poșta Moldovei se dovedeau a fi insuficiente. Cantitățile mari de mărci și întreguri poștale emise de poșta sovietică deveniseră inoperante, întrucât nominalul acestora, insuficient pentru francare, trebuia suprapășit sau francat suplimentar până la valoarea tarifelor în vigoare, soluție ce nu „ținea pasul” cu ritmul în care acestea se modificau. Nici mărcile poștale adezive nu ofereau o soluție viabilă în condițiile în care Chișinăul nu dispunea de mijloacele necesare tipăririi lor în tiraje mari; iar apelul la tipografiile altor țări nu asigura în mod operativ mărcile necesare. De exemplu, emisiunea *Codrii Moldovei* cu nominalul de 25 k, tipărită la Moscova, a fost pusă în circulație la 9 februarie 1992 în condițiile în care la mijlocul anului 1992 tarifele poștale depășeau 2 ruble.

În această situație, pentru a acoperi golul creat, Poșta Moldovei a hotărât utilizarea unor ștampile poștale tarifare, cu caracter provizoriu, a căror valoare, adăugată la cea a plicului întreg poștal sau cărții poștale cu marcă fixă, să fie în măsură, prin modificarea ei periodică, să țină pasul cu dinamica creșterii tarifelor poștale.

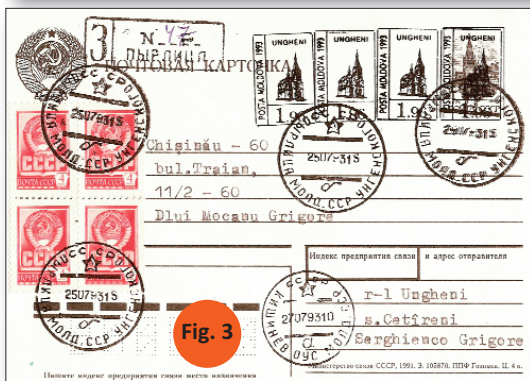
Subiectul ștampilelor tarifare de inflație a fost abordat, în mod diferit, în lucrările [1], [3] și a fost ilustrat în exponatul [2].

Pe baza colecției personale vom ilustra în cele ce urmează evoluția ștampilelor tarifare în Republica Moldova.

Am identificat următoarele etape:

- **Etapa experimentală** (ianuarie 1992-ianuarie 1993) - Fig. 2.

Cu privire la ștampila tarifară din Fig. 2, menționez că din cauza stemei Moldovei prezentă în desen, Administrația poștală transnistreană a retras și distrus aceste cărți poștale².

¹ Republica Moldova și-a declarat suveranitatea la 23 iunie 1990 și independența la 27 august 1991.

² Puterea politică de la Tiraspol a adoptat Declarația de suveranitate a Republicii Moldovenești Transnistrene la 1 de decembrie 1991.

- **Prima etapă** (1 aprilie-2 august 1993) - *Fig. 3*.
În legătură cu *Fig. 3* este de subliniat că valoarea ștampilei tarifare putea fi completată cu cea a mărcilor adezive, obținându-se valoarea necesară pentru o scrisoare recomandată.

- **A doua etapă** (2 august 1993-ianuarie 1994) - *Fig. 4.*

Din Fig. 4 se observă că pentru a „acoperi” tariful unei scrisori recomandate s-au aplicat 3 stampile cu nominalul de 8 ruble.

După reforma monetară din noiembrie 1993 tarifele stabilite prin ștampilele de tarifare își pierd valabilitatea, însă ele au continuat să fie utilizate până la începutul anului 1994.

Tirajul ștampilelor tarifare de inflație emise de Poșta Moldovei în cursul anului 1993 a fost prezentat în lucrarea [1]. Deși pentru unele valori tirajul a fost relativ mare, rapiditatea cu care tarifele poștale se schimbau a făcut ca numărul pieselor cirkulate postal să fie foarte mic.

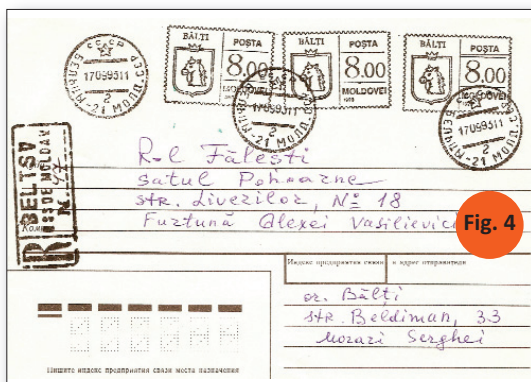
Dincolo de faptul că ștampilele tarifare s-au dovedit a fi o soluție la care a apelat Poșta Moldovei pentru a depăși o perioadă critică marcată de o inflație galopantă, ele reprezintă valori poștale autentice, cu nimic mai prejos decât mărcile poștale adezive. Ele sunt tot mai greu de găsit, având ca atare un statut aparte în istoria poștei basarabene.

Nu putem încheia prezentul articol fără a ilustra și ștampilele tarifare provizorii aplicate centralizat în raioanele din stânga Nistrului și în orasul Bender (Tighina) - Fig. 5.

În decembrie 1993 Administrația poștală transnistreană emitea mărci poștale proprii, iar la începutul anului 1994 mărcile emise de Poșta Moldovei nu mai aveau putere de francare pe teritoriul transnistrean. Cu toate acestea ele au circulat și în 1994, valoarea ștampilelor tarifare fiind completată cu mărci adevize (Fig. 6).

Referinte:

- [1] CIOBANU, Ștefan; CIOBANU, Constantin; GODORO-ZEA, Maria - *Posta Moldovie: Ștampilele tarifare de inflație 1991-1993*, Chișinău 2005, 109 pag.
- [2] DOBRESCU, Dan N. - *Republic of Moldova 1992-1997, figurative stamp issues*, exhibit, web site address http://www.philatelica.ro/04_12.html
- [3] DOBRESCU, Dan N. - *La poste et le courrier en République de Moldovie, cachets timbre-poste de 1992 à 1993*, OPUS VIII, Académie Européenne de Philatélie 2008, 131-147: http://www.philatelica.ro/art_opus8.pdf

Prof. Gheorghe CIOTINĂ, născut la 27 iulie 1938 la Horodnici - Suceava, licențiat al Facultății de Filozofie (1972). Preocupări: filatelie tematică. Contact: tel. 0740 093 831.

philatelica.ro

maximafilie

Timbrele personalizate, o provocare pentru maximafilie contemporană

Personalized stamps, a challenge for contemporary maximaphily

ing. Mihai CEUCĂ, engineer

Istoria omenirii păstrează numeroase exemple care să confirme faptul că ideile nonconformiste au fost impulsurile care au contribuit la evoluția umanității. Fiecare idee novatoare a fost, de regulă, primită cu suspiciune, chiar cu adversitate, dar cursul vieții sociale a integrat ideile utile și viabile. Maximafilie nu a făcut excepție de la acest principiu și, ca urmare, o idee nonconformistă, aceea de a lipi timbrul pe fața ilustrată a unei cărți poștale expediate, a devenit nucleul din care s-a dezvoltat o ramură filatelice apreciată în prezent.

Invenția epocală denumită „Internet” a oferit șansa de a schimba vectorul principal de transmitere a corespondenței - din palpabila scrisoare timbrată în virtualul e-mail. Implicațiile financiare, coroborate cu studiile moderne de marketing au determinat acceptarea unei idei năstrușnice numită „marcă poștală personalizată”. Apariția acesteia are influență implicită și asupra maximafiliei, ramură a filateliei care utilizează marca poștală ca element constitutiv și concordant.

Legalitatea utilizării mărcilor poștale personalizate în scopuri poștale a fost realizată relativ ușor, prin amendamente la legile existente. Argumente indubitabile prezentate de av. Leon Iancovici¹ conduc la concluzia sa fermă: „... considerăm că aceasta reprezintă baza legală, necesară și suficientă, pentru existența și utilizarea în scopuri poștale a timbrelor personalizate.”

În completarea dezbatelor pe tema realizării cărților poștale maxime folosind timbrele personalizate voi aborda în continuare câteva probleme legate de acceptarea lor în exponatele prezentate la expozițiile filatelice.

Pentru început trebuie reamintit faptul că ultima variantă aprobată a Regulamentului special al FIP pentru evaluarea exponatelor de maximafilie la expozițiile FIP a fost acceptată la conferința Comisiei de maximafilie a Federației Internaționale de Filatelie (F.I.P.) desfășurată la Malaga la data de 12 octombrie 2006 și aprobată la ședința de consiliu F.I.P. de la Luxembourg, la 3 martie 2007. Important de reamintat este faptul că acest ultim regulament nu face referiri la cărțile maxime (CM) realizate folosind timbrele personalizate și, ca urmare, astfel de CM nu sunt acceptate în exponate.

Deoarece tot mai multe Administrații poștale emit timbre personalizate, problema oficializării admiterii lor în exponatele de CM este tot mai ▶▶▶

The history of mankind keeps numerous examples that confirm the fact that nonconformist ideas have been the drive that contributed to humanities evolution. Each innovative idea was usually regarded with suspicion, some were even rejected, but the path of social life included and integrated the new and useful ideas. Maximaphily was not exempted from this rule, and as a result, a nonconformist idea such as sticking a stamp on the illustrated side of a sent post card became the seed that has now developed into the nowadays highly appreciated branch of philately.

The historic invention called „Internet” offered a chance to change the main path of sending correspondence from the touchable stamped letter to the virtual e-mail. The financial implications, in coordination with modern marketing studies have determined the acceptance of a witty idea called „personalized stamp”. Its apparition has influenced maximaphily as well, a branch of philately using stamps as constitutional and consentaneous element.

The lawfulness of using personalized stamps in postal purposes was relatively easily achieved, by reforming existent laws. The indisputable arguments presented by the barrister Leon Iancovici¹, lead to his strong conclusion „... we believe that this is the legal basis necessary and sufficient, for the existence and the use of the personalized stamps for postal purpose.”

In order to complete the debates on the subject of achievement of maximum cards using personalized stamps, I will further approach some issues regarding their acceptance in the exhibits presented at philatelic exhibitions.

At the beginning, we must remind of the fact that the last version approved of FIP Special Regulations for the evaluation of the exhibits of maximaphily at FIP exhibitions was accepted at the meeting of the FIP Commission for Maximaphily held in Malaga on October 12th 2006 and approved at the FIP Council meeting in Luxembourg on March 3rd 2007. It is important to notice that this last regulation makes no reference to maximum cards (MC) realized using personalized stamps and, as a result, such MC are not accepted in the exhibits.

Due to the fact that many more Postal Administrations issuing personalized stamps, the problem of institutionalization of their admittance as MC is being more and more debated.

I have had the chance to be invited to a meeting of the „highest and heaviest” persons of ▶▶▶

¹ Leon Iancovici - *Ilustre maxime realizate cu timbre poștale personalizate*, philatelica.ro, III, 1(12) - ianuarie-februarie 2011, 42-46

¹ Leon Iancovici - *Maximum card achieved with personalized stamps*, philatelica.ro, III, 1(12) - January-February 2011, 42-46

philatelica.ro

maximaphily

insistent discutată.

Am avut șansa de a fi invitat la o întâlnire a „greilor” din maximafilia europeană, o ședință neoficială a Comisiei de maximafilie a FIP, organizată ad-hoc în stațiunea turistică Slănic-Moldova, în timpul vizitei invitaților oficiali participanți la expoziția internațională de maximafilie „Expomax 2008 - Bacău 600” (Fig. 1). Profitând de cadrul natural care îndemna la meditație, domnul Nicos Rangos, președintele Federației Filatelice din Cipru și la acea dată președintele Comisiei de maximafilie a F.I.P., i-a invitat pe doamna Anny Boyard, președinta Asociației maximafiliștilor din Franța, „Les Maximaphiles Français” și secretara Comisiei de maximafilie a F.I.P., pe domnul Vasile Doros, președintele Societății Române de Maximafilie „Dr. Valeriu Neaga” și membru în biroul Comisiei de maximafilie a F.I.P., pe domnul Sylvain Monteillet, președintele Grupului Filatelic Regional Dauphiné din cadrul Federației Franceze a Asociațiilor Filatelice, pe domnul Gianfranco Poggi redactor al revistei „Notiziario A.I.M.” a Asociației Italiene de Maximafilie, precum și pe subsemnatul, Mihai Ceucă, secretar-trezorier al Societății Române de Maximafilie „Dr. Valeriu Neaga” și medaliat cu Aur la amintita expoziție, la o discuție pe tema utilizării timbrelor personalizate și pe aceea a utilizării cărților poștale tip întreg poștal din secolul al XIX-lea pentru realizarea CM. Participanții au luat act de evoluția actuală a emiterii timbrelor personalizate, perspectivele emiterii viitoare a acestor timbre și utilizării lor în exponatele filatelice, implicit în cele de maximafilie. Concluziile acestei reuniuni au fost consemnate de domnul Nicos Rangos².

Autorul constata că: „pozițiile care au fost discutate cu un an în urmă, la reuniunea de la Mâcon în Franța, cu ocazia expoziției «Phil à Mâcon 2007», au fost negative, dar astăzi am văzut mai multă flexibilitate, vis-à-vis de utilizarea anumitor tipuri de timbre personalizate. Putem spune că acum am putea accepta o carte maximă realizată cu un timbru a cărui imagine contribuie la valorificarea unui interes privat, social sau național cu condiția ca această valorificare să se limiteze la moștenirea spirituală și culturală locală sau națională. Salutăm această atitudine pozitivă deoarece este vorba de un pas important spre progres, care va conduce publicul larg și mai cu seamă tineretul mai aproape de timbre, de filatelie și de maximafilie.” ▶▶▶

² Nicos Rangos - Când există entuziasm. Expomax Bacău 600, 1-9 octombrie 2008, FEPA NEWS, seria II, 15 - aprilie 2009, 84-89 (<http://razboifilatelice.blogspot.com/2009/12/maximafilistii-bacauani-in-atentia-fepa.html>)

Fig. 1

European maximaphily, an unofficial meeting of FIP Commission for Maximaphily, ad hoc organized in the touristic retreat Slănic-Moldova, during a visit of the official guests participating at „Expomax 2008 - Bacău 600” International Exhibition of Maximaphily (Fig. 1). Taking advantage of the natural set that urged to meditation, Mr. Nicos Rangos, president of Philatelic Federation of Cyprus, and at that time president of

FIP Commission for Maximaphily invited Mrs. Anny Boyard, president of „Les Maximaphiles Français” and secretary of FIP Commission for Maximaphily, Mr. Vasile Doros, president of „Dr. Valeriu Neaga” Romanian Society for Maximaphily and member in the bureau of FIP Commission for Maximaphily, Mr. Sylvain Monteillet, president of Dauphiné Philatelic Regional Group of the French Federation of the Philatelic Associations, Mr. Gianfranco Poggi, editor of the magazine „Notiziario A.I.M.” of the Italian Association for Maximaphily, as well as undersigned, Mihai Ceucă, secretary-treasurer of „Dr. Valeriu Neaga” Romanian Society for Maximaphily and Gold awarded at the aforementioned exhibition, at a debate on the subject of the use of personalized stamps and that of using personalized post cards of postal stationeries type from the 19th century for the realization of MC. The participants took part of the actual evolution of issuing personalized stamps, the perspectives of the future issuing of these stamps and their use in philatelic exhibits, implicit in those of maximaphily. The conclusions of this reunion were recorded by Mr. Nicos Rangos².

The author determines that „we observed that the attitudes discussed, a year ago, at the meeting held in Mâcon in France, on the occasion of «Phil à Mâcon 2007», were still negative, although today we see a more flexible attitude towards the use of certain forms of personalised stamps. We could say that today we could accept a maximum card created with a personalised stamp whose image contributes to the enhancement of interests that are private, social or national, on condition that this enhancement limits itself to the local or national spiritual and cultural heritage. We greet this positive attitude because it is an important step in the direction of progress which will bring the public and above all young people closer to the stamp, philately and maximaphily”. ▶▶▶

² Nicos Rangos - When there is enthusiasm. Expomax Bacău 600, 1st -9th October 2008, FEPA NEWS, seria II, 15 - aprilie 2009, 84-89 (<http://razboifilatelice.blogspot.com/2009/12/maximafilistii-bacauani-in-atentia-fepa.html>)

philatelica.ro

maximafilie

Comentariile participanților la reuniune s-au axat pe două probleme esențiale: stabilirea valorii filatelice a timbrelor personalizate și aspectul moral al emiterii acestora. A fost unanim acceptată constatarea că un timbru personalizat emis în câteva exemplare (fapt posibil și chiar cu cheltuieli relativ reduse) nu poate fi considerat o „raritate” comparabilă cu cele doar câteva exemplare rămase dintr-un tiraj de câteva sute de mii de timbre efectiv circulate, dar nepăstrate din diverse motive. La același capitol al „rarității” a fost remarcată imposibilitatea accesului larg al tuturor colecționarilor interesați la timbrele emise în doar câteva exemplare, pentru uz personal, ceea ce constituie o discriminare între maximafiliști.

Problema moralității imaginii timbrului a suscitat discuții aprinse și, categoric greu de stins în viitorul apropiat. S-a atacat de exemplu, cazul timbrelor personalizate reprezentând portretul unei persoane dispuse să investească niște bani pentru plăcerea personală a imortalizării chipului și activității proprii. Publicul larg, filatelist sau nu, acceptă realitatea actuală, că orice persoană reprezentată pe un timbru este o personalitate marcantă a vieții publice, recunoscută măcar pe plan național. În acest context social se naște întrebarea dacă este moral ca oricine să intre pe ușa din spate în panteonul mondial doar pentru că plătește câțiva bani? Orice răspuns este, categoric, subiectiv la această dată și doar timpul va demonstra adevărul. Deocamdată, maximafiliștii sunt tentați să condiționeze dur ilustrațiile de pe timbrele personalizate.

Au trecut doi ani și aceleași probleme au ajuns pe agenda de lucru a Comisiei de maximafilie a F.I.P. La reuniunea comisiei desfășurată la Lisabona în ziua de 7 octombrie 2010 cu ocazia expoziției PORTUGAL 2010 au fost dezbătute câteva propuneri pentru completarea regulamentului SREV și a ghidului de evaluare a CM cu prevederi privind utilizarea timbrelor personalizate. Remarcând ritmul intens de apariție a unor noi timbre personalizate, în afara programelor oficiale ale Administrațiilor poștale, membrii comisiei au reflectat asupra poziției pe care să o adopte maximafilie față de această situație. Ei au propus să fie admise timbrele care îndeplinesc următoarele condiții: să fie imprimate de o autoritate poștală, să prezinte subiecte de interes general și să fie accesibile și disponibile publicului larg.

După cum rezultă din procesul verbal al ședinței, discuțiile au fost numeroase și diverse, motiv pentru care s-a convenit că un acord pe tema utilizării

pagina 32

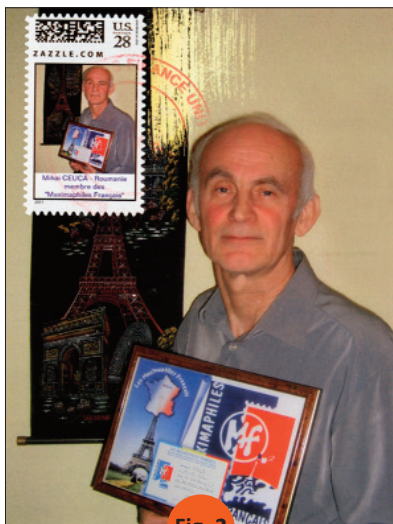

Fig. 2

The reunion's participants comments focused on two essential problems: establishing a philatelic value for personalized stamps and the moral aspect of their issuance. It was unanimously accepted the finding that a personalized stamp issued in only a few numbers of items (action possible even with relatively small costs) cannot be considered a „rarity” compared with only the few examples left from a run printing of a hundreds of thousand effectively used stamps, but lost due to various reasons. In the same title of „rarity”, the impossible open access for all collectors, interested in issued stamps of small number of items, for personal use, was noticed, causing an indiscrimina-

tion between maximaphilists.

The issue of the stamps image morality raised heated discussions that are definitely hard to overcome in the nearby future. As an example, the case of a personalized stamp representing the portrait of a person willing to invest some money for the personal pleasure of immortalization of the face and own activity was discussed. The large public, philatelic or not, accepts the actual rarity that every person represented on a stamp is an outstanding person in the public life, appreciated at least nation-wide. In this social context the question rises if it is morally right for anybody to enter through the backdoor in the world pantheon just because he paid some money? Whatever the answer, it is definitely subjective at this hour, and only time will tell the truth. For now, maximaphilists are tempted to harshly condition the illustrations on personalized stamps.

Two years have passed and the same problem reached the working agenda of the FIP Commission for Maximaphily, in their reunion held at Lisboa on October 7th 2010, during PORTUGAL 2010 exhibition, when some proposals were discussed in order to complete SREV Regulations and a MC evaluation guide with statements regarding the use of personalized stamps. Noticing the fast pace of apparition of new personalized stamps, outside of the official programs of the Postal Administrations, members of the Commission reflected upon the position maximaphily is to take regarding this situation. They purposed to accept stamps that fulfill these conditions: they are to be printed by a Postal Authority, to represent subjects of wide general interest, and to be accessible and usable by the open public.

As it is shown in the official report of that session, the discussions were many and various, reasons for which an arrangement on the subject of

philatelica.ro

timbrelor personalizate va putea fi realizat numai după ce comisia va primi opiniile delegaților comisiilor naționale cu exemple de emisiuni din țările lor.

După părerea mea, condițiile propuse comisiei au un profund caracter limitativ constituind o evidentă frână în emiteria unor noi timbre personalizate și în realizarea de CM utile colecționarilor. În același timp, criteriile sunt subiective și voi argumenta cu o realizare personală subiectivismul condiției de a aprecia dacă un subiect al timbrului reprezintă sau nu un interes general.

Am realizat, folosind un timbru emis legal în Statele Unite ale Americii două maxime pe suporturi editate în Franța. Pentru timbru am folosit ca machetă o fotografie a mea în care am în mână legitimația de membru al asociației „Les Maximaphiles Français” (MF) pe fundalul logoului acestei renumite asociații. Am realizat prin circulare efectivă din S.U.A. în România două modele de CM. O carte maximă are ca imagine a cărții poștale-suport aceeași fotografie folosită și ca machetă a timbrului (Fig. 2).

Subiectul principal al cărții maxime fiind o persoană care, firește, nu este recunoscută ca personalitate, maxima nu îndeplinește condiția de a prezenta un interes general și, ca urmare, nu poate fi admisă într-un exponat.

O altă CM a fost realizată folosind același timbru dar, ca suport, o carte poștală ilustrată folosită drept carte de vizită a asociației MF (Fig. 3). În ansamblul ei, cartea maximă are ca subiect logoul asociației MF deoarece acest logo este prezent ca subiect principal pe suport și ca subiect secundar pe timbru. Asociația „Les Maximaphiles Français” este o organizație mondială și obliterarea într-un oficiu poștal din S.U.A. asigură o corectă concordanță de loc. În același timp, dată fiind reputația mondială a acestei asociații, subiectul CM poate fi considerat de interes general și ca urmare, într-o interpretare subiectivă, maxima poate fi folosită într-un exponat.

Probabil că pot fi găsite și multe alte exemple pro sau contra acceptării cărților maxime cu timbre personalizate. Cred că dezbateră trebuie extinsă la nivelul tuturor maximafiliștilor din țară și ca urmare, revin cu invitația lansată în luna martie 2011 pe blogul Societății Române de Maximafilie „Dr. Valeriu Neaga” (<http://srmdvn.blogspot.com/2011/03/invitatie-la-un-simpozion-virtual.html>), aceea de a participa la un simpozion virtual care se poate, eventual, transforma într-unul real, fizic, pentru formarea unui punct de vedere la nivel național pentru acest subiect. Prezentarea acestei poziții ►►►

Fig. 3

jective and I will argue with a personal achievement the subjectivity of the evaluation criteria of a stamp subject, if it represents or not a large interest.

I have realized, using a stamp legally issued in the USA, two maximum cards on items made in France. For the stamp I have used a layout of a photo of me in which I hold my member certificate of „Les Maximaphiles Français” Association (MF) and on the background the logo of this renowned association. I have realized, through effective circulation between USA and Romania, two models of MC. A MC has as image of the post card the same photo used in the layout of the stamp. (Fig. 2)

The main subject of this MC is a person who, obviously, is not known as a celebrity, the maximum card does not fulfill the condition to represent a general interest and, as a result, cannot be admitted in an exhibit.

Another MC was made using the same stamp, but as a stand is used an illustrated post card as a business card of the MF Association (Fig. 3). In its ensemble, the maximum card's subject is the MF Association's logo because this logo is shown as the main subject on the stand and as a secondary subject on the stamp. „Les Maximaphiles Français” Association is a worldwide organization and the obliteration in an USA post office assures the right correspondence of place. In the same time, given the worldwide reputation of this association, the subject of the MC can be considered of broad interest and, as a result, in a subjective interpretation, the maximum card can be used in an exhibit.

It is highly likely there are more examples to be found, pros and cons for the acceptance of maximum cards with personalized stamps. I believe this debate has to be expanded to the level of all maximaphilists in the country and, therefore, I wish to recall the invitation launched in March 2011 on the blog of „Dr. Valeriu Neaga” Romanian Society for Maximaphily (<http://srmdvn.blogspot.com/2011/03/invitatie-la-un-simpozion-virtual.html>), invitation to participate in a virtual symposium that will, ►►►

maximaphily

using personalized stamps will be stated only after the Commission will receive the opinions of the National Commission's delegates, with examples from their countries.

In my opinion, the conditions of the Commission have a profoundly restrictive character, representing an obvious obstacle for issuing new personalized stamps and the making of useful MC for collectors. In the same time, the criteria are sub-

către Comisia de maximafilie F.I.P. ar putea orienta mai sigur decizia finală a comisiei în vederea prezentării modificărilor la viitorul Congres F.I.P.

Colegii francezi lucrează la această dată la un proiect de modificare a regulilor în cauză și detalii asupra punctului de vedere al acestora pot fi găsite în materialul elaborat la ședința Comisiei Naționale de Maximafilie din Franța desfășurată la data de 9 aprilie 2011 la Vincennes și publicat în revista asociației.³

Cu sau fără crize social-economice, viața filatelică este în continuă mișcare și adaptare pentru supraviețuire. Va mai trece ceva timp, vor mai fi dezbateri și un nou echilibru al regulilor se va restabili, filatelia și maximafilie vor dăinui pentru a demonstra frumusețea și utilitatea socială a acestor pasiuni.

Închei această disertație cu aceeași concluzie pe care am exprimat-o și la reuniunea de la Slănic-Moldova: existența cărților maxime realizate cu timbre personalizate este o realitate, un fenomen în evoluție. Până se va ajunge la o soluție favorabilă utilizării necondiționate în exponate va mai trece destul timp, poate prea mult pentru a mă mai bucura și eu. Voi colecționa cu abnegație orice maximă de acest tip pe care o voi întâlni și nutresc speranța că nepoții mei se vor mândri cu niște rarități moștenite de la bunicul lor!

³ Les Maximaphiles Français, nr. 492 - iunie 2011.

ing. Mihai CEUCĂ, născut 12 iunie 1947, Roman, România, licențiat al Facultății de Electrotehnică Iași (1970). Preocupări filatelice: cartofilia și istoria poștală a Bacău-lui, erorile de editare ale primelor întreguri poștale românești (1873) și evoluția maximafiliei. Contact: mihaicuk@gmail.com, <http://srmdvn.blogspot.com>.

eventually, transform to a real, physical one, in order to develop a nation-wide point of view regarding this subject. Presenting this point of view to FIP Commission for Maximaphily could better target the Commission's final decision regarding the changes at the next FIP Congress.

French colleagues are working at this time on a project to modify the rules in this case and details of their point of view can be found in the material developed at the French National Commission for Maximaphily meeting of April 9th 2011 in Vincennes, and published in the Association's magazine.³

With or without social-economic crises, the philatelic life is an on-going move and accommodation for survival. More time will pass, many debates later and a new balance of the rules will be reset, philately and maximaphily will live to prove the beauty and the social usefulness of these passions.

I conclude this dissertation with the same conclusion I expressed at the Slănic-Moldova reunion: the existence of maximum cards made with personalized stamps is a reality, a phenomenon in evolution. Until it reaches a solution favorable to use them unconditionally in exhibits, a lot of time will pass, maybe too long for me to enjoy it. I will unstintingly collect any and all maximum cards of this type until I will meet and nourish the hope that my nephews will be proud of such rarities inherited from their grandfather!

³ Les Maximaphiles Français, no. 492 - June 2011.

eng. Mihai CEUCĂ, born June 12th 1947, Roman, Romania, graduated of Iași Faculty of Electrotechnics (1970). Specialities: cartophily and postal history of Bacău, editing errors of the first Romanian postal stationeries (1873) and the evolution of maximaphily. Contact: mihaicuk@gmail.com, <http://srmdvn.blogspot.com>.

Eseu sau eroare?

Colița emisiunii *Floră - Flori* - Mi #87 (B4), pusă în circulație la data de 25 decembrie 1993, este cunoscută sub două versiuni: cu inscripția **FLORA PROTEJATE ÎN MOLDOVA** (tip A), fără această inscripție (tip B).

În ceea ce privește tipul A, avem de a face cu un *eseu* sau cu o *eroare* care ulterior a fost retrasă din circulație?

Cele două tipuri sunt menționate în catalogul MICHEL - #87 (B4), tipul A fiind prezentat ca *essay* retras din circulație.

Catalogul mărcilor poștale ale Republicii Moldova - CMPRM #99 (C3) și catalogul Scott - #104,

nu menționează decât tipul B.

Față de cele de mai sus considerăm că avem de a face cu o *eroare majoră*, drept care colița a fost retrasă din circulație. Așa au procedat și administrațiile poștale din România respectiv Bulgaria cu emisiunile *75 de ani de la Marea Unire* (Mi #B286a) și *30 de ani de explorare spațială* (Mi #B174I A, #B174I B) care de asemenea au fost retrase din circulație, datorită unor *erori majore* de machetare. Un număr de piese, în toate aceste cazuri, au ajuns pe piața filatelică făcând deliciul colecționarilor.

Coriolan CHIRICHEȘ

Tip A

Tip B

Cum francăm plicurile ocazionale?

dr. Ioan DANILIUC

Recent am primit din partea unui cititor un plic ocazional, a cărui imagine față - verso o reproducem alăturat. Piesa în cauză era însoțită de o scrisoare prin care ni se cerea părerea asupra modului în care a fost realizată, mai concret dacă a fost sau nu corect francată. Am considerat întrebarea potrivită unui răspuns mai amplu comentat, care ar putea interesa mai mulți colecționari și mai ales pe realizatorii de piese ocazionale. Nu dorim ca prin acest comentariu să intrăm în polemici neprincipiale și nici să „punem la zid” pe cei care au realizat plicul din imagine. Vina nu este numai a domniilor lor, intenția de a marca un eveniment național în lumea colecționarilor numismați fiind chiar lăudabilă.

De-a lungul timpului ne-am obișnuit cu ideea că cei care și-au însușit mai corect noțiunile din normativele și instrucțiunile care au reglementat emiterea și circulația mărcilor poștale au fost colecționarii și nu salariații poștei. Prin prezentul comentariu dorim ca și în continuare filateliștii să se înscrie pe aceeași linie și să nu abdice de la principiile logice și regulamente care fundamentează funcționarea unei instituții naționale, abilitată prin lege să emită mărcile poștale, hârtii de valoare ce fac obiectul preocupării lor colecționistice.

Analizând piesa care a suscitat acest comentariu se poate ușor constata că modul de francare contravine normativelor Autorității Naționale pentru Adminis-

trare și Reglementare în Comunicării - ANCOM* în vigoare. Ambele mărci poștale au data de punere în circulație mai veche de doi ani. Mai mult de atât marca de pe față plicului a fost emisă în aprilie 2005 și are inscripționată valoarea nominală în lei vechi (5000 L). Din luna iulie a aceluiasi an mărcile poartă valoarea nominală în moneda nouă (RON). Drept urmare utilizarea unei mărci la o distanță de 6 ani de la modificarea unității monetare este total neavenită. Ar fi fost acceptată doar dacă marca ar fi fost supratipărită cu valoare de francare la zi, în noua unitate monetară, mai ales că pe verso a fost aplicată drept completare (?) valoarea de 2,20 lei (RON) a emisiunii *Monede românești* pusă în circulație la data de 22.02.2006. Utilizarea a două sau mai multe mărci cu valoare nominală exprimată în unități monetare cu echivalent valoric diferit contravine nu numai reglementărilor poștale, ci și oricărei logici.

Ținând seama de prevederile alin. 5 al art. 15 din documentul menționat, după retragerea din circulație a unei emisiuni (ambele mărci aparținând unor emisiuni retrase din circulație conf. literei „a” din alin. 1), acestea nu mai pot fi comercializate de poștă, ci numai de către Romfilatelia, și nu la valoarea nominală (de francare), ci la valoarea de colecție, de regulă mai mare. Ne mai fiind comercializate de poștă, în mod logic, nu trebuie să se mai găsească în circuitul poștal.

Din punct de vedere filatelic, făcând abstracție de prevederile reglementărilor amintite, francarea de pe față piesei nu își are rostul, este o marcă aplicată în plus, nu era nevoie de completare fiindcă marca de pe verso prin valoarea sa facială, conține o sumă suficientă acoperirii taxei de expediție. Mai mult chiar, aplicarea ei pe față plicului se potrivea mai bine tematic evenimentului pentru care a fost editat.

Acest comentariu se dorește a fi un apel către toți cei interesați în sensul de a milita pentru interpretarea corectă a reglementărilor în vigoare și a respectării principiilor care stau la baza colecționării filatelice corecte, științifice. Numai așa se poate demonstra respectul față de o activitate făcută cu pasiune, cât și respectul pentru marca poștală ca simbol național.

* Decizia ANCOM nr. 968/4 martie 2011 privind planurile emisiunilor filatelice, condițiile de emitere, tipărire, punere în circulație, retragere din circulație și de comercializare a timbrelor și efectelor poștale. A fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 171 din 10 martie 2011. Extras:

Art. 15 - (1) Retragera din circulație a emisiunilor filatelice se realizează de către Romfilatelia prin emiterea unei decizii de retragere în următoarele cazuri:

a) la împlinirea unui termen de doi ani de la data punerii în circulație a emisiunii filatelice;
b) la epuizarea stocului din emisiunea respectivă comandat de CNPR, în vederea acoperirii necesarului de francare;
c) în alte situații excepționale, cu aprobarea prealabilă a ANCOM. (...)

(5) După data retragerii din circulație a emisiunii filatelice, timbrele și efectele poștale ce compun emisiunea pot fi comercializate doar de Romfilatelia.

Omne trinum est perfectum*

Umberto CAVALLARO**

L-am invitat pe Alec Bartos, în calitate de membru al AS.IT.AF. (Societatea Italiană de Astrofilatelie) să participe cu colecția sa la expoziția de astrofilatelie organizată de noi la Torino (Nordul Italiei) în cadrul Evenimentului Gagarin.

Expoziția a fost cel mai amplu eveniment astrofilatelic organizat vreodată în Italia, ce a prezentat pe durata a trei zile 18 colecții, aniversare la care au luat parte trei astronauți și cosmonauți din Rusia, SUA și Italia.

Ca să fiu sincer, când Alec mi-a spus titlul lui *Soviet's international manned spaceflights* am fost un pic surprins. În ciuda aparențelor, acesta nu e un subiect ușor: domeniul e destul de vast, cu multe capcane. Am cerut o scanare. Transmiterea a însemnat o limitare tehnică serioasă pentru o așa de mare colecție, iar în acele zile Alec a fost copleșit de activitățile pentru finalizarea proiectului său pentru Poșta Română.

Scanarea a ajuns cu o zi mai înainte de sosirea efectivă a colecției, și a fost de ajuns pentru a avea o primă idee despre colecție, dar nu pentru a evalua detaliile.

Când, în sfârșit, în zilele următoare am văzut colecția lui Alec, mi-a plăcut, atât pentru importanța filatelică a subiectului incitant cât și pentru tratarea originală și echilibrată.

Pentru că această colecție trebuia să fie expusă peste câteva săptămâni la expoziția competitivă *VENEZIA 2011*, unde urma să fie evaluată conform reglementărilor FIP (<http://www.astrophil.ucoz.ru/documents/Astro-Srev.pdf>), Alec mi-a cerut părerea asupra ei.

După o trecere rapidă prin exponat am putut să apreciez că acesta cuprindea piese frumoase și valoroase, bine organizate și susținute de un studiu serios, prezentarea demonstrând o bună cunoaștere tehnică și istorică a programelor. Descrierea furniza și ea informații ce nu erau ușor de găsit, despre subiecte precum navele sovietice de recuperare și comunicare. ▶▶▶

Carte poștală
Dr. R. Ramkissoo
obliterată la bordul
lui USS NEW
ORLEANS,
obliterare manuală

Dr. R. Ramkissoo
post card
postmarked on
board of USS NEW
ORLEANS, hand
cancel

* Vadim-Alec BARTOS - *Soviet's international manned spaceflights*, web site address of the exhibit <http://alecbar>

tos.com/?p=423&album=1&gallery=1

** Președinte AS.IT.AF / president of AS.IT.AF

Ștampilele antedatate și cele false au fost corect identificate și explicate, prezentându-se varietăți de falsuri folosite în diferite locuri și timpuri.

I-am sugerat oricum să aibă grijă la câteva detalii minore de la legende ce însoțeau piesele, de exemplu să facă distincția între „plicuri” și „întreguri poștale”, și să-și îndrepte atenția asupra aspectelor istorice/tehnice și filatelice, fără detalii solicitante, ce nu ar adauga valoare astrofilatelică, precum semnăturile de pe plicuri.

De vreme ce materialele non-poștale nu sunt permise într-un exponat astrofilatelic atunci un document istoric interesant ar fi mai bine să fie scos în evidență. Surprinzător, o săptămână mai târziu Alec a sosit la Veneția cu un exponat complet schimbat.

Toate panourile au fost între timp refăcute cu grijă și toate detaliile au fost puse în ordine. Aceasta a presupus revizuirea și reprintarea a jumătate din cele 96 de pagini.

Cunoscând efortul din spatele acestei prezentări, într-o perioadă în care proiectul solicitant referitor la timbrele Gagarin/Prunariu îi lăsa puțin timp liber lui Alec Bartos, am fost foarte fericit când, în timp ce eram în juriu ca „membru de juriu junior” pentru astrofilatelie, l-am auzit pe Președintele juriului anunțând oficial că acest exponat „a demonstrat o competență familiaritate cu aspectul istoric al programelor și cunoștințe filatelice despre emisiunile sovietice, sprijinite pe studii profunde bazate pe o bibliografie adecvată” și de aceea a fost premiat cu medalia de Aur, 88 de puncte*** dintr-o sută, însoțit fiind și de felicitările juriului.

Aceasta a determinat ca exponatul să devină pe merit „Cel mai bun” în clasa de astrofilatelie. Trei înalte premii într-unul: *omne trinum est perfectum* (totul în trei e perfect)!

Scrisoare recomandată,
plecare DITZINGEN
către
ORĂȘELUL STELAR,
marca poștală sovietică
de poștă cosmică,
ștampila CB-3 -
lansarea navei cosmice
SOIUZ TM-14
КОСМОДРОМ
БАЙКОНЫР
17.03.92,
sosire la bordul stației
MIR - obliterare de
bord pentagonală 1a/M

Registered cover,
departure DITZINGEN
to STAR CITY,
Soviet stamp of
cosmic mail,
CB-3 pictorial cancel -,
launch of
SOYUZ TM-14
КОСМОДРОМ
БАЙКОНЫР
17.03.92,
arrived at board MIR
station - board cancel
pentagonal 1a/M

*** Dezvoltare (tratare)/Treatment
Importanță filatelică/Philatelic importance
Cunoștințe filatelice, studiu și cercetare/
Philatelic and related knowledge and personal study and research
Condiție (calitate)/Condition
Raritate/Rarity
Prezentare/Presentation

18 din/of 20 puncte/points
8 din/of 10 puncte/points

34 din/of 35 puncte/points
8 din/of 10 puncte/points
16 din/of 20 puncte/points
4 din/of 5 puncte/points

philatelica.ro

filatelie tematică

2011 - Anul Franz Liszt

László KÁLLAI

Dacă 2010 a fost declarat Anul lui Frédéric Chopin, 2011 este Anul lui Franz Liszt. În 2011, întreaga lume îl celebrează pe pianistul și compozitorul Franz Liszt, de la nașterea căruia se împlinesc 200 de ani. Pe parcursul întregului an, aproape toate festivalurile muzicale și toate sălile de concert celebre vor marca bicentenarul, din Ungaria și Austria până în Estonia, Spania sau Marea Britanie.

Identitatea maghiară a lui Liszt a fost adesea pusă sub semnul întrebării deoarece el nu a vorbit niciodată bine limba maghiară. Însă locul său de naștere - satul Doborjan - se afla, la acea vreme, în partea maghiară a Imperiului Austriac.

Franz Liszt a fost singurul fiu al funcționarului Ádám Liszt și al soției acestuia, Maria Anna, născută Lager, în familia unui brutal din Krems an der Donau. Localitatea sa natală, Raiding, făcea parte la acea vreme din Transleithania, parte maghiară a Imperiului Austro-Ungar ce a fost format abia în 1867. Naționalitatea lui a devenit tema controverselor după destrămarea Imperiului Austro-Ungar. Unii, susțineau etnia germană, alții etnia maghiară, dar au fost și unii care susțineau originea lui slovacă. Dar înainte de 1918, când nu era tema controverselor, era acceptată biografia scrisă de Lina Ramann, în care despre părinții lui Liszt se face următoarea precizare: „Tatăl lui era maghiar, mama austriacă”.

După Anul Chopin, sărbătorit prin manifestări de ținută în Europa, bicentenarul, care s-a împlinit la 22 octombrie, al unuia dintre cei mai importanți compozitori pe care i-a dat Ungaria, a adus zeci de concerte, mai multe concursuri de interpretare, expoziții și conferințe internaționale alături de zeci de emisiuni filatelice puse în circulație de administrații poștale de

pagina 38 ✓

pe întregul mapamond.

Festivitatea jubiliară a avut loc în landul federal Turingia, Franz Liszt locuind și lucrând câțiva ani la Curtea de la Weimar, unde s-a bucurat de neștirbită prețuire. Acolo a compus intens și, ca pianist, a încântat melomani exact ca la Paris. Arhiducele Carl Alexander l-a numit, în anul 1842, concertmaistru al teatrului și al capelei Curții. Anul acesta, personalități europene de presti-

giu au participat la evenimentul organizat de un comitet de onoare din care au făcut parte ambasadori din Ungaria, Austria, Franța, Elveția și Vatican, alături de membri ai familiilor regale, muzicieni etc. Comitetul a fost coordonat de Nike Wagner, străstrănepoata compozitorului.

La 200 de ani de la nașterea marelui pianist, punctul culminant al acestei serii de evenimente culturale a fost Ziua Mondială Liszt (World Liszt Day). Astfel, pe 22 octombrie, ziua de naștere a artistului, lucrarea sa „Christus oratorio” a fost executată simultan în Budapesta, Bayreuth, Paris, Beijing, Seul, Győr și Eger.

philatelica.ro

cartofilie

Retuș - trandafirul alb/trandafirul roșu

László KÁLLAI

Cele două cărți poștale prezentate alăturat au fost puse în circulație la începutul anilor '60 și reprezintă Parcul de Cultură și Odihnă „I. V. Stalin”, cunoscut în cursul vremurilor și ca Parcul Național, Parcul Carol al II-lea și Parcul Herăstrău, respectiv Pavilionul „H”, construit în perioada 1949-1953 după proiectul semnat de arhitectii Gustav Gusti, Harry Stern și Ascanio Damian și de inginerul E. Țigariu. În prim plan avem câteva tufe de trandafiri, roșii și alb-crem. În planul secundar se vede clădirea Casei Scânteii, rebotezată după evenimentele din '89 Casa Presei Libere.

Inițial, cartea poștală a fost realizată în cadrul Întreprinderii Poligrafice nr. 4, în culorile naturale ale trandafirilor - roșu, iar ale tufelor din centrul și dreapta imaginii, alb-crem. O a doua ediție a aceleiași cărți poștale, imaginea a fost retușată, culorile trandafirilor fiind modificate în roșu aprins. Noua șarjă de cărți poștale a fost realizată tot în cadrul Întreprinderii Poligrafice nr. 4, comanda aparținând ONT Carpați, acest lucru fiind menționat pe verso.

9 octombrie - Ziua Mondială a Poștei

Data de 9 octombrie a fost aleasă ca *Ziua Mondială a Poștei* deoarece atunci s-a semnat, în anul 1874, la Berna, tratatul de constituire a UPU. România a fost reprezentată de George Lahovary și este membru fondator al UPU.

În acest an evenimentul a fost sărbătorit de Poșta Română la Brașov, prin manifestări organizate de Direcția Regională de Poștă Brașov în Piața Sfatului și în holul oficiului poștal Brașov 1. Muzeul Național Filatelic a expus cu această ocazie colecția *Scrisoarea de la expeditor la destinatar*, o donație a unui cunoscut filatelist arădean, pensionarul PTT Cornel Telecan. (cs)

NEWSLETTER, august 2011, buletin editat de Comisia de literatură filatelică a FIP (<http://hps.gr/fipliterature>) trece în revistă acțiunile desfășurate de țările membre în această direcție, în particular fiind menționate și cele din România (expoziția LIBRAFILA 2011, lucrarea dlui Cristian Andrei Scăiceanu - *Istoria mișcării filatelice din România*). De asemenea sunt inserate informații despre expoziția internațională de li-

teratură filatelică, sub auspicii FEPA, - IPHILA 2012 (Mainz, Germania).

POȘTAȘUL, nr. 393, iulie 2011, revistă editată de Compania Națională Poșta Română. Din sumar: *File de istorie - Poșta Română sub directoratul lui Cezar Li-breht (1864-1866)* - Cristian Scăiceanu.

Mircea PĂTRĂȘCOIU
pagina 39 ✓

Muzica și suferințele amoroase ale lui Frédéric-François Chopin

Prof. Victor NECOLAU

Despre genii este ușor, dar și foarte greu de scris. Cel a cărui nume este enunțat în titlu (Fig. 1 - România Mi #1898) a avut o viață foarte scurtă, însă tumultuoasă și plină de evenimente, cât două vieți pentru alții. S-a născut pe 1 martie 1810, la ora 6 PM în localitatea poloneză Żelazowa Wola (Fig. 2 - Cuba, Mi #4044).

Părinții săi, Tekla Justyna Chopin și Nicolas Chopin, ambii polonezi, s-au stabilit în orașul francez Nancy, după ce Nicolas luase legătura cu părinții săi, aceștia fiind stabiliți de mai mulți ani în localitatea Marainville. Numele de Chopin se pare că ar fi transcrierea franceză a numelui Szop, numele de familie inițial al tatălui marelui compozitor.

La scurt timp după nașterea lui Frédéric, tatăl său este numit profesor de limba și literatura franceză la un liceu nou înființat în Varșovia. Acest lucru va avea o mare importanță în educația celor patru copii ai familiei Chopin. Frédéric primește primele indicații muzicale de la mama sa, o femeie deosebit de instruită, apoi de la muzicianul ceh Adalbert Zywny, el neavând niciodată profesor de pian, ci doar de muzică în general.

Sensibilitatea sa muzicală se traducea în exterior printr-o neliniște permanentă, care îi provoca dureri sufletești amare, așa cum aflăm de la profesorul său de mai târziu - Jozef Elsner.

În 1818 compune prima sa *Poloneză*, lăudată de presă ca fiind opera unui nou geniu muzical, după care va compune o mulțime de variațiuni (Fig. 3 - Polinezia Franceză Mi #801) și dansuri. În 1821 Chopin compune pentru profesorul său Zywny „o *poloneză în la bemol major*”, fiind unul dintre manuscrisele muzicale cunoscute care se mai păstrează.

La numai 16 ani, după terminarea liceului, devine student la Universitatea din Varșovia, unde studiază cu înverșunare contra-

punctul cu profesorul Elsner. În vara anului 1826 pleacă cu familia la odihnă în Silezia, unde continuă să compună, iar întors la Varșovia la Școala superioară de muzică, compune *Rondo à la mazur în fa major (op. 5)* care constituie o explozie a geniului său, ca și variațiunile sale pe o temă din *Don Juan* de Mozart, operă editată în 1830 la Viena, care a stârnit entuziasmul lui Schumann și care a exclamat „Scoateți-vă pălăriile, domnilor! Un geniu.”

Marile suferințe sufletești au fost date de relațiile sale amoroase, neîmplinite. La începutul anului 1836 Frédéric se logodește cu o frumoasă poloneză de numai

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

16 ani, Maria Wodzińska, însă familia fetei întrerupe relația în anul următor. Chopin este marcat puternic, slăbește mult, iar boala sa începe să se agraveze.

Franța și frumosul Paris vor rămâne pentru el locurile unde își va trăi restul vieții începând cu anul 1830, odată cu concertele sale din Europa de Vest. Aici Chopin întâlnește mari celebrități, precum Heinrich Heine, Eugène Delacroix (care îi va face un portret, reprodus pe marca poștală emisă în România - Fig. 1), Hector Berlioz și Vincenzo Bellini (alături de care este înmormântat în cimitirul Père-Lachaise).

În 1836, în cadrul unei petreceri organizate de contesa Marie d'Agoult, marele muzician o întâlnește pe baronesa Dudevant, cunoscută după pseudonimul George Sand (Fig. 4 - Franța Mi #1140, Fig. 5 - România Mi #5832), o cunoscută scriitoare romantică franceză. Aceasta se îndrăgostește de Chopin și intervine ▶▶▶

Fig. 4

Fig. 5

Fig. 6

philatelica.ro

în relația acestuia cu Maria Wodzińska.

Bolnav fiind, Chopin pleacă la începutul anului 1838 - împreună cu George Sand și copiii acesteia - în Mallorca, unde întâmpină multe greutăți, însă reușește să compună și să finalizeze multe din *Preludiile* sale. Relația cu George Sand devine tot mai strânsă, cei doi plecând la Barcelona și mai apoi la Marsilia, unde clima blândă îi ameliorează boala.

Verile din perioada 1839-1843 le petrece la moșia scriitoarei din

Nohant. Aici Chopin se simte bine și compune *Poloneza în la bemol major, op. 53 - Eroica*, considerată una din capodoperele sale (Fig. 6).

În anul 1845 relația dintre cei doi se deteriorează, starea compozitorului înrăutățindu-se simțitor. În anul următor cei doi se despart după o dragoste pasională de 10 ani.

Se stinge din viață la 17 octombrie 1849, înconjurat de prieteni și chiar de copiii scriitoarei și mării sale iubiri, George Sand,

filatelie tematică

aceasta din urmă însă nu participă, cu toate că îi promisese. Detalii despre acest moment sunt evocate în revista philatelica.ro nr. 3(8)/2010, p. 12.

Funeraliile au loc la Biserica Madeleine din Paris, unde în memoria compozitorului va fi interpretat „*Requiemul*” lui Mozart.

Astfel se stinge la numai 39 de ani un mare geniu al muzicii universale, răpus de o tuberculoză pulmonară acută și de neîmpliniri sentimentale pe care le-a surprins în operele sale ce numără 61 de mazurci, 16 poloneze, 26 de preludii, numeroase nocturne (Fig. 7), valsuri, trei simfonii.

Anul 2010, anul bicentenarului nașterii lui Chopin, a oferit unor administrații poștale posibilitatea să-l evoce pe marele compozitor (Fig. 8).

Prof. Victor NECOLAU, născut la 25 august 1945, București, România, licențiat al Facultății de limbi germanice (1970). Preocupări filatelice: filatelie tematică, maximafilie. Contact: +(40) 722 782 333

Savantul de pe maximă (2) Chimistul Jean-Jacques Daniel Dony (1759-1819)

Dony s-a născut la 24 februarie 1759 în orașul belgian Liège. Cunoscut și sub numele de *abatele Dony*, a fost preocupat de cercetarea științifică, inventând o procedură pentru producția industrială de zinc pur. Napoleon i-a acordat în anul 1806 un monopol pentru exploatarea minelor de zinc de la Moresnet, zonă aflată în prezent în Provincia Liège. Dony experimentează în anul 1808 extracția industrială a zincului în fabrica sa din Faubourg Saint-Léonard de lângă Liège, în anul 1810 înregistrează un brevet pentru procesul de producție a zincului pur și pune la punct metalurgia modernă a zincului prin prăjirea oxidantă a sulfurii de zinc sau prin simpla calcinare a carbonatului de zinc și reducerea oxidului format. Producerea de zinc a fost o reușită din punct de vedere

economic, dar neexistând o piață de desfacere, savantul și proaspătul industriaș Dony a trebuit să-și vândă fabrica lui Dominique François Mosselman în 1813. Jean-Jacques Daniel Dony a murit în sărăcie în anul 1819. Din exploatarea minelor de la Moresnet s-a dezvoltat *Vieille Montagne Association*, care mai târziu și-a extins operațiunile, printre altele, în Franța, Germania și Suedia. Activitățile firmei *Vieille Montagne Association* au fost preluate în anul 1989 de către faimosul grup *Union Minière*, cunoscut din 2001 sub numele *UMICORE*.

Ilustrata maximă din imagine, realizată pe un suport emis de editura belgiană UNIMAX și francată cu singurul timbru din lume emis în memoria lui Dony (dintr-o serie pusă în circulație de Poșta belgiană la 22 octombrie 1955),

este obliterate la data de 13 mai 1956 cu o ștampilă a oficiului poștal situat în incinta Târgului Internațional din Liège.

Florin PATAPIE - RAICU

pagina 41 ✓

Galeria celebrităților botoșănene (VII)

dr. Gică MARIȚANU

Emanoil C. TEODORESCU (1866-1949) 10 mai - 145 de ani de la naștere

Academicianul Emanoil C. Teodorescu, întemeietorul școlii românești de fiziologie vegetală și a celei de algologie, s-a născut la 10 mai 1866, în localitatea Călinești din județul Botoșani.

A urmat cursurile primare în satul natal, iar după absolvirea Liceului „A. T. Laurian” din Botoșani, s-a înscris la Secția de Științe Naturale a Universității din Iași, unde l-a avut printre profesori pe marele geolog Grigore Cobălcescu. S-a specializat la Paris cu profesorul Gaston Bonnier, în Laboratorul de biologie vegetală de la Fontainebleau și tot la Paris, în 1899, a susținut examenul de doctorat cu teza „Influența diverselor radiațiuni luminoase asupra formei și structurii plantelor”.

Emanoil C. Teodorescu și-a început cariera universitară ca asistent la Iași, în Laboratorul de Botanică al Facultății de Științe, continuând apoi la București, unde, între 1907 și 1935, a fost profesor de fiziologie vegetală la Universitate și director al Institutului Botanic.

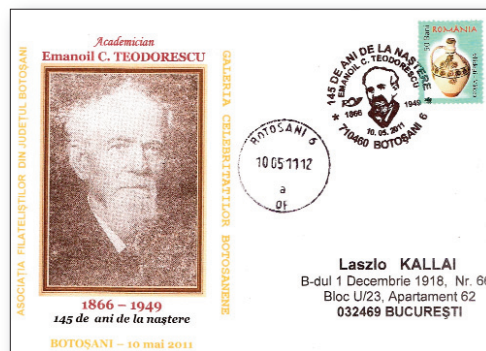
Tot în 1907, când reușește să înființeze Catedra de fiziologie și anatomie vegetală, al cărei profes-

sor titular a devenit, s-a ocupat de organizarea celui dintâi Laborator de anatomie și fiziologie vegetală din România, dedicându-se cercetării experimentale a fiziologiei plantelor și studierii florei algale. Întemeietor al școlii de algologie, face câteva descoperiri în premieră mondială iar recunoașterea internațională nu întârzie să apară fiind ales în 1939 ca vicepreședinte al Congresului internațional botanic de la Amsterdam și membru al Academiei de Științe din Paris.

Membru corespondent al Academiei Române din 1909, este ales membru titular în 1945 și reconfirmat ca membru activ în 1948.

Opera sa științifică numără peste 30 de lucrări care încă își păstrează actualitatea.

Academicianul Emanoil C. Teodorescu a încetat din viață la 26 aprilie 1949, la București.

Referințe:

Bejenaru, Ionel, *Emanoil C. Teodorescu*, în „Caiete botoșănene” („Ateneu”, Bacău), decembrie 1986, pag. 4.

Predescu, Lucian, *Enciclopedia „Cuggetarea”*, București, 1940, pag. 841.

Răutu, N., *Istoria Liceului Laurian din Botoșani - 1859-1909*, Tipografia „Reînvierea”, Botoșani, 1909.

Soran, V., Farcaș, Sidonia, *Teodorescu, Emanoil C.*, în „Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii”, Dicționar, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982, pag. 384-385.

Petru M. ȘUSTER (1896-1954) 16 mai - 115 ani de la naștere

Biologul Petru Șuster s-a născut la 16 mai 1896, la Costești-Botoșani, ca al 8-lea dintre cei 11 copii ai unei familii de țărani.

Începe cursurile primare în satul natal și le continuă la Școala de Băieți Nr. 3 din Botoșani. Din 1908 a urmat cursurile Liceului „A. T. Laurian” din Botoșani și pe cele ale Seminarului „Veniamin Costache” din Iași, intenționând să urmeze o carieră preoțească. În timpul primului război mondial își satisface stagiul militar într-o companie sanitară din Roman, care a fost detașată pe lângă Spitalul Militar din Botoșani. La sfârșitul războiului s-a înscris la Facultatea de Științe a Universității

pagina 42 ✓

ții din Iași, secția de Naturale și Fizico-Chimice, iar mai târziu la secția Agronomie și Geografie. Lipsa mijloacelor de întreținere îl determină să se angajeze, în perioada studenției, ca pedagog la Liceul Internat din Iași, post obținut cu sprijinul profesorului Paul Bujor.

A terminat facultatea la 23 februarie 1923, luându-și examenul de licență cu calificativul „*Magna cum laude*”, după care a fost încadrat ca asistent provizoriu la catedra reputatului profesor dr. Ion Borcea, unde își începuse munca de cercetare încă din studenție ca asistent suplinitor. În toată această perioadă a colectat și a studiat material dipterologic și în special diptere din familia *Tachinidae*. Ca o consecință firească a muncii de cercetare și a comunicărilor științifice făcute, la 18 iulie 1929 susține la Iași doctoratul în științe ale naturii, cu teza „Contribuții la studiul Tachinidelor din România”.

În perioada 1930-1931, obținând o bursă de stat, se specializează la Viena în laboratoarele de biologie experimentală și anatomie microscopică conduse de prof. dr. Hans Przibram. Aici întreprinde o serie de cercetări referitoare la regenerarea organelor la insecte și influența sistemului nervos asupra acestui proces biologic, iar pe baza studiului histologic asupra insectelor holometabole, stabilește relația

▶▶▶

philatelica.ro

dintre două familii de coleoptere, *Scarabeidae* și *Tenebrionidae*, oferind și noi date despre numitul organ al lui Johnston.

Pentru rigoarea științifică, spiritul creator, promovarea unor idei care au revoluționat științele naturii, la 21 decembrie 1933 devine membru titular al Academiei Române, iar în anul 1938, cu ocazia Congresului internațional de entomologie de la Berlin, când comunică două lucrări științifice de răsunet, este ales vicepreședinte al Secției de entomologie și răspândire geografică a insectelor.

Continuă cariera universitară ținând impresionate și atractive cursuri de histologie-embriologie și mai apoi de biologie, ajungând conferențiar suplinitor în anul 1941, conferențiar definitiv în anul 1945 și profesor titular al Catedrei de Biologie Generală, al cărei fondator a fost, la 15 octombrie 1949.

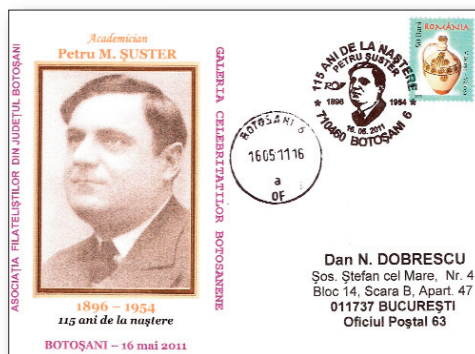
Sensibilizat de drama produsă de legile antisemite și de prigoana fascistă împotriva evreilor din iunie 1941, a salvat multe vieți, adăpostind numeroși evrei la moșia soției sale din județul Botoșani.

Reputatul savant, cu o memo-

rie prodigioasă și cunoscător la perfecție a câtorva limbi, a adus reale servicii economiei țării, urmărind constant latura aplicativă a cercetării în biologia experimentală, biologia generală, ecologie, embriologie, entomologie, genetică, zoo-geografie ș.a.

A publicat peste 60 de lucrări științifice de biologie și faunistică. Cu puțin timp înainte de a înceta din viață, a prezentat la secția de Biologie a Academiei Române, în manuscris, „Monografia familiei Syrphidae”, care a apărut în anul 1959, prin grija prietenilor săi, sub titlul: „Suster P. - Diptera Syrphidae, în Fauna Republicii Populare Române”.

Amintirea prof. dr. Petru M. Șuster a fost imortalizată în entomologia mondială de Dr. Andy Z. Lehrer, discipolul care a continuat direcțiile sale de cercetare științifică, prin denumirea câtorva noi specii din familia Sarcophagidae:

Sarcophaga susteri (1959) - o specie răspândită în regiunea paleartică și *Hyperacanthisca susteriana lehrer* (2003) - o specie descoperită în Africa de Sud.

Academicianul Petru M. Șuster a încetat din viață la 1 octombrie 1954, la Iași.

Referințe:

Bejenaru, Ionel, *Petru Șuster*, în „Caiete botoșanene” („Ateneu”, Bacău);

Maftai Ionel, *Șuster Petru*, în „Personalități ieșene”, Iași, 1972, pag. 557-558;

Șuster, Elena Florica, *Profesor Dr. Petru Șuster în amintiri*, în „Hierașus”, VI, 1986, pag. 249-250.

Nicolae IORGA (1871-1940) 6 iunie - 140 de ani de la naștere

Cel mai mare savant al României din toate timpurile, care a avut în cultura românească „rolul lui Voltaire”, după cum aprecia George Călinescu, s-a născut la 5/6 iunie 1871, la Botoșani, ca fiu al avocatului Nicu Iorga și al Zulniei, născută Drăghici.

Rămas orfan de tată la vârsta de cinci ani, a beneficiat de atenta educație a mamei sale astfel încât la numai două luni de la începerea cursurilor primare, la Școala de Băieți „Marchian” din Botoșani, citind în original literatură franceză și depășind cu mult cerințele programei școlare, trece în clasa a II-a, dovădindu-și precocitatea. Tot la Botoșani a urmat gimnaziul și cursurile Liceului „A. T. Laurian” până în 1886, când, refuzând să salute încă odată un distins profesor, a fost eli-

minat din liceu de „conferința profesorilor”. Și-a continuat studiile, ca intern, la Liceul Național din Iași, iar din 1888 după absolvirea bacalaureatului, a urmat cursurile Facultății de Litere și Filozofie a Universității din Iași pe care le-a terminat într-un singur an, la examenul de licență din decembrie 1889 obținând calificativul „*magna cum laude*”.

În 1890, la 18 februarie, debutează publicistic în ziarul *Lupta*, cu o remarcabilă cronică a mult disputatei drame *Năpasta*, iar la recomandarea profesorilor Odobescu și Hasdeu, a obținut o bursă „Iosif Niculescu” care i-a permis să-și desăvârșască studiile superioare la Hautes Etudes din Paris în 1892, apoi la Berlin și Leipzig, unde în 1893 și-a luat doctoratul cu teza „Thomas III Marquis de Salüces.

Étude historique et littéraire avec une introduction sur la politique de ses prédécesseurs et un appendice de texte”.

În timp ce în 1893, în țară, îi apar primele cărți: „Schite din literatura românească” la Iași, iar la București volumul „Poezii” (1890 - 1893), Iorga își continuă peregrinările științifice în Occident, colaborând la elaborarea *Enciclopediei franceze* și cercetând arhivele în vederea descoperirii documentelor referitoare la istoria românilor.

În 1894 revine în țară și își începe cariera universitară obținând prin concurs catedra de istorie medie și modernă a Universității din București, împărțindu-și timpul între cursurile universitare, colaborarea la numeroase

periodice românești și străine, cercetări la Biblioteca Academiei, la Arhivele Statului, vacanțe la arhivele din Occident, sesiuni de comunicări științifice și cercetarea arhivelor particulare ale unor mari familii.

În 1897 devine membru corespondent al Academiei Române. Între timp, în viața sa personală intervin schimbări majore prin divorțul de prima soție, Maria Tasu, și căsătoria cu Ecaterina Bogdan.

Continuă cercetarea documentelor aflate în arhivele din Brașov și Budapesta, iar în plan publicistic, în 1905 preia direcția revistei *Sămănătorul*, devenind teoreticianul și promotorul *Sămănătorismului*, curent ideologic și literar la care aderă Ștefan Octavian Iosif, Mihail Sadoveanu, Emil Gârleanu, George Coșbuc, Alexandru Vlahuță ș.a. În 1906 fondează cotidianul *Neamul Românesc* și în 1907 fondează revista *Floarea darurilor*. Tot în 1907 intră în viața politică, fiind ales deputat și membru în comitetul de conducere a Ligii pentru unitatea culturală a românilor, ligă care va avea un rol important în realizarea României Mari.

În 1908 demarează proiectul Universității Populare de la Vălenii de Munte ținând celebrele cursuri de vară, iar într-o vizită la Botoșani, descoperă la Mănăstirea Coșula, ctitorită în 1535 de Mateiaș, visticșul lui Petru Rareș, o copie a unei traduceri anonime a *Istoriilor lui Herodot* în limba română (1816).

În 1910, la 26 mai, este ales membru titular al Academiei Române, iar în vară înființează, împreună cu Alexandru C. Cuza, Partidul Naționalist-Democrat.

În 1913 participă la Războiul Balcanic. În 1914, împreună cu V. Pârvan și G. Murgoci, fondează Institutul de Studii Sud-Est Europene și buletinul cu același nume și inițiază mișcarea de cercetăși din România, alături de un grup de profesori, fizicieni și alți oameni de știință.

Refugiat la Iași în anii primului război mondial, continuă editarea periodicului *Neamul Românesc*. Se întoarce în București în 1918 reluându-și variatele activități de

scriitor, profesor și om politic. În anul următor este ales președinte al Camerei Deputaților și al Comisiei Monumentelor Istorice.

În 1923 se retrage din partidul al cărui fondator a fost. La Botoșani, în același an, inaugurează Casa de Sfat și Citire „N. Iorga”, iar în 1924 - Universitatea Populară „N. Iorga”. Tot în 1924 este ales președinte al Secțiunii de Istorie a Academiei și președinte al Ligii Culturale, calitate în care promovează cultura română în concertul european scriind sinteze istorice și culturale, conferențiind în universități și academii celebre, înființând Școala Română din Franța, fondând Institutul de Studii Bizantine și Institutul de Istorie Universală.

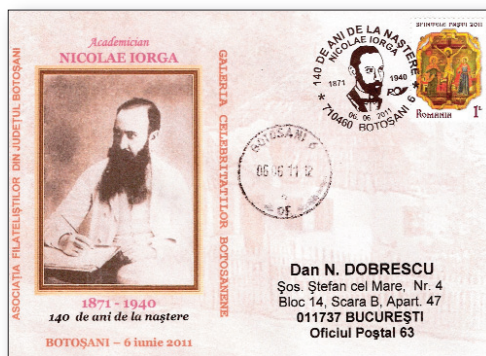
Numeroase instituții științifice europene, printre care s-au numărat universitățile din Oxford, Paris, Strasbourg, Lyon, Bratislava, Geneva, Roma, Cernăuți, Vilnius i-au conferit titlul de „doctor honoris causa”, iar în țară a fost ales decan al Facultății de Litere și Filosofie (1 noiembrie 1928) și rector al Universității București (1 martie 1929).

În 1930 vizitează comunități de români și conferențiază în universități din S.U.A., iar la Veneția inaugurează Casa Romena.

În aprilie 1931 începe guvernarea Iorga-Argetoianu, guvernare aspru criticată și peste timp, în care Iorga a fost numit Președinte al Consiliului de Miniștri, îndeplinind prin cumul funcția de Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice și Ministru de Interne ad-interim.

În seara de 18 iunie 1931, în sala Teatrului „Mihai Eminescu” din Botoșani, localnicii îl serbează fastuos pe Iorga cu ocazia conferirii titlului de „Cetățean de Onoare” al orașului Botoșani.

Din 1934 se lansează într-o susținută campanie de semnalare a pericolelor care planau asupra României prin manifestarea tendințe-

lor militariste, revanșarde, fasciste la nivel internațional, iar la nivel național prin manifestările extremiste ale Gărzii de Fier, ceea ce va atrage atacuri și amenințări fățișe din partea cercurilor de extremă dreapta din țară și din afară.

Continuă febrila activitate științifică, participă la congrese internaționale de istorie, primește numeroase somități străine la Vălenii de Munte, continuă larga corespondență pe teme istorice cu academiciile din Polonia, Cehia, Suedia, Serbia, Roma, Veneția, Chile ș.a. care-i coferiseră titlul de „membru corespondent”, iar în plan politic, din 10 februarie 1938, îndeplinește funcția de Ministru de Stat, pentru ca din 30 martie 1938 să fie numit Cosilier Regal. În iunie 1938, N. Iorga s-a aflat pentru ultima dată în orașul natal cu ocazia participării la lucrările congresului Ligii Culturale, desfășurate în sala Teatrului „Mihai Eminescu”.

În 1939 este ales senator, iar atacurile legionarilor se intensifică și se înmulțesc amenințările cu moartea chiar dacă va lua atitudine în senat și va condamna acțiunile criminale ale gardiștilor.

În septembrie 1940 a fost pensionat și s-a retras la vila sa din Sinaia unde lucra la *Istoriologia umană* când a fost răpit de membri ai Gărzii de Fier care l-au asasinat la 27 noiembrie 1940 în pădurea Strejnicu, de lângă Ploiești, sfârșind nedrept și tragic într-o societate care nu a înțeles să-și aprecieze și să-și respecte valorile. La aflarea vestii asasinării marelui savant, 47 de ▶▶▶

philatelica.ro

universități și academii din întreaga lume au arborat drapelul în bernă.

Intrat în panteonul geniilor umanității, ilustrul botoșănean N. Iorga a lăsat patrimoniului mondial și culturii naționale o operă istorică gigantică, însumând 1.003 volume, 12.755 articole și 4.963 recenzii, în care a abordat diverse domenii, elaborând, întocmind și publicând:

- izvoare și documente;
- monografii și sinteze;
- studii referitoare la integrarea istoriei României în istoria universală;
- contribuții la cercetarea istoriei universale;
- analize ale istoriei literaturii naționale;

- poezii și drame istorice;
- impresii de călătorie și memorialistică.

Opera enciclopedică a savantului a constituit subiectul unor amănunțite analize, lucrări bibliografice,

filatelie tematică

exegeze și reeditări care exced simpla enumerare a unor titluri de volume, recenzii sau articole.

Poșta Română a omagiat pe N. Iorga printr-o serie de emisiuni (Mi #849, #3000, #4632, #5476).

Referințe:

- Bejenaru, Ionel**, *Dicționarul botoșănenilor*, Editura Moldova, Iași, 1994, pag. 18-23.
Crăciun, Victor, *Nicolae Iorga, scriitorul*, Editura Semne, București, 2005.
Grigoraș, Nicolae, *Nicolae Iorga: omul și opera*, Editura Junimea, Iași, 1971.
Metes, Ștefan, *Activitatea istorică a lui Nicolae Iorga*, Editura Pavel Suru, București, 1921.
Răpeanu, Valeriu, *Nicolae Iorga*, 2 vol., Editura Gramar, București, 2001-2002.
Șeicaru, Pamfil, *Nicolae Iorga*, Editura Tritonic, București, 2005.
Ștefănescu, Șt., *Enciclopedia istoriografiei românești*, București, 1978, pag. 183-184.
Theodorescu, Barbu, *Nicolae Iorga*, Editura Tineretului, București, 1968.
Țurlea, Petre, *Nicolae Iorga, o viață pentru neamul românesc*, Editura Pro Historia, București, 2001.

Enric FURTUNĂ (1881-1965) 17 iunie - 130 de ani de la naștere

Medicul și scriitorul Enric Furtună (nume inițial - Heinrich Pekelman) s-a născut la Botoșani în 1881, într-o familie de origine israelită.

Copilăria a petrecut-o la Botoșani, unde a urmat și cursurile școlii primare. Și-a continuat studiile la Liceul Național din Iași, unde l-a cunoscut pe Mihail Sadoveanu, care i-a dat pseudonimul Enric Furtună. A urmat apoi cursurile Facultății de Medicină din Iași, iar în iunie 1907, a obținut titlul de Doctor în Medicină și Chirurgie cu teza *Arsurile din punctul de vedere medico-legal. Documente de Medicină legală și Criminologie*. Și-a desăvârșit pregătirea medicală urmând cursuri de specializare la Viena și Berlin.

Preocupat de poezie, încă de pe băncile facultății, dedică o serie de poeme trăirii poetului între vis și realitate și abordează destinul ca temă majoră de meditație, debutând în 1904 în paginile publicației ieșene *Semănătorul*.

În paralel cu activitatea medicală desfășoară o intensă activitate literară și publicistică. Semnează o serie de traduceri din Bialik, Gropper, Manger, Goethe, Heine, Chamisso etc. și colaborează la numeroase publicații: *Adam, Adevărul literar și artistic, Convorbiri critice, Cugetul liber, Cultura, Egalitate, Gândul nostru, Hatikvah, Iz-*

raelitul, Însemnări ieșene, Lumea, Lumea Bazar, Lumea evree, Mântuirea, Noutatea, Opinia, Pagini libere, Umanitarismul, Umanitatea, Vitrina literară, ș.a.

Atras în egală măsură de arta dramatică scrie și piese de teatru printre care se numără: *Între tranșee, Întuneric* (dramă în versuri), *Priveghiul fără lacrimi, Abișag* (apărută în 1963 la Tel Aviv), drama *Alexe Tudor* jucată în 1914 și *Rechițiție*, jucată în 1921 pe scena Teatrului Național din Iași. Comedia *Regele Solomon și cizmarul* a rămas în manuscris.

Autor al romanelor: *Meletie Jidovul și Omul cu două patrii*, Dr. Enric Furtună a publicat numeroase volume dintre care amintim: *Pustnicul*, poeme dramatice, 1914; *De pe stâncă*, poezii și poeme, 1922; *Priveliști și impresii din fuga trenului*, 1926; *Poemele resemnării*, 1940 și un însemnat număr de poeme, apărute în revista *Umanitatea*, reunite în ciclul *Cisterna otrăvită*.

Poetul, prozatorul, autorul dramatic, criticul literar, polemistul, eseistul Dr. Enric Furtună a încetat din viață în 1965 la Sao Paulo în Brazilia.

Referințe:

- Bejenaru, Ionel**, *Dicționarul botoșănenilor*, Editura Moldova, Iași, 1994, pag. 106-107.
Kuller, Hary Dr. (coordonare), *Evrei din România - Breviar bibliografic*, Editura Hasefer, București, 2008, pag. 160-161.
Predescu, Lucian, *Enciclopedia „Cugetarea”*, București, 1940, 336.
Ștrempel, Gabriel (coordonare generală), *Bibliografia Românească Modernă (1831-1918)*, vol. II (D-K), Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986, p. 367.

pagina 45 ✓

*In memoriam***ing. Nicoleta DIACONU****Gânduri nerostite**

Duminică 9 octombrie 2011, ora 8.30, s-a stins din viață la numai 70 de ani, buna și mult prețuita noastră prietenă, ingineră **Nicoleta DIACONU**.

S-a stins, atunci, când, în ciuda suferințelor, își dorea mult să trăiască.

Era un om împlinit, cu o familie numeroasă și frumoasă, cu un soț de o calitate ireproșabilă, care a stat alături de ea și a sprijinit-o tot timpul.

Nicoleta a fost o profesionistă desăvârșită pe tărâmul muncii, o soție devotată, o mamă iubitoare de copii și nepoți, un om spiritual, vesel, sociabil și un interlocutor de calitate.

„Orașul Ploiești” pentru familia mea s-a confundat, de-a lungul anilor, cu familia ing. Nicoleta și Aurel Diaconu.

Prietenia noastră a început mai întâi cu participări la evenimente filatelice, apoi, datorită caracterelor noastre apropiate, s-a transformat într-o trainică legătură sufletească bazată pe respect reciproc și dragoste frățească.

Am petrecut împreună momente deosebite din viața noastră. Ne-am văzut copiii crescând sub ochii noștri, definindu-se ca persoane pe picioarele lor. Ne-am întâlnit la căsătoriile lor, apoi am fost martori la mărirea familiilor noastre cu nepoței frumoși și deștepți.

Nicoleta, avea de ce să-și dorească să mai trăiască, își iubea cu ardoare copiii și nepoții. Am apreciat-o și am prețuit-o ca un prieten de nădejde, alături la bine și la greu.

Plecarea ei, acolo sus, lasă în sufletele și inimile noastre un gol imens; casa va fi pustie fără ea, iar Ploiești-ul nu va mai fi același oraș spre care alergam să ne întâlnim.

De multe ori mă întreb de ce Dumnezeu cheamă la El, timpuriu, o serie de persoane remarcabile care mai aveau un cuvânt de spus pe Pământ. Răspunsul mi l-am dat singură: probabil că și acolo sus este nevoie de ei.

Nicoleta a participat alături de soțul ei, Aurel, cu exponatul *Premiere cosmice* (http://www.philatelica.ro/04_31.html) la numeroase expoziții. Exponatul a fost distins cu medalia de *Argint* la Expoziția filatelică mondială EFIRO 2008. A fost expus ultima

dată la expoziția *Evenimente cosmice - aniversări 2011*, organizată de Muzeul Național Filatelic în mai 2011, bucurându-se de aprecierea tematicienilor.

Cu regretul că nu o vom avea în continuare printre noi, timpul nu va șterge amintirea chipului său luminos, încărcat de energie pozitivă și o vom păstra în suflet și în cuget pentru totdeauna.

Adio prietenă dragă și Dumnezeu să te odihnească în pace!

Aurora DOBRESCU

Expoziția filatelică interjudețeană, care marchează aniversarea a 22 de ani de la izbucnirea Revoluției Române la Timișoara, este organizată în perioada 16-20 decembrie 2011 la Casa Armatei din Timișoara.

Organizatori: Asociația Filate-

pagina 46 ✓

ISTORIA 2011

lică Timișoara - AFT (CP 204, OP 1 Timișoara) în colaborare cu Consiliul Județean Timiș.

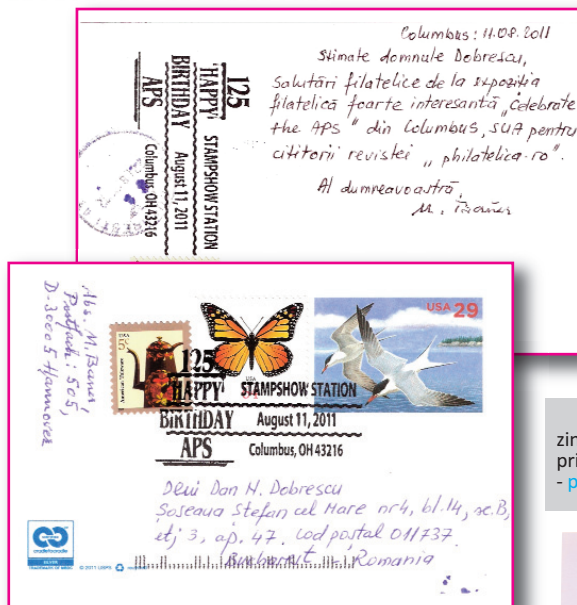
Clase de competiție: tematică (Istoria poporului român, Revoluția din 1989, Cultura românească, Etnografie și folclor românesc), tematică generală (open, un panou, cartofilie). Numărul minim de fețe de panou admise

în competiție este de cinci la maturi și trei la tineret (15 foi A4 pe panou). Cererile de participare, vizate de asociația din care face parte expozantul, se trimit până la data de 10 noiembrie 2011 - marivusvilem@yahoo.com, iar expozatele până la data de 5 decembrie 2011.

dr. ing. Marius MUNTEAN
președinte AFT

philatelica.ro

ecouri

Dan DUMITRAȘCU,
dan_dumitrascu@yahoo.de,
15 septembrie 2011, 4:14 PM

Vă mulțumesc pentru revistă. Sper ca și peste doi ani să ne ajutați. Rămân cu speranța că filatelia oferă o cale de armonizare și de relaxare. Poate că într-o zi se va repune pe picioare activitatea filatelică și la noi în țară. Până atunci să o ținem în reanimare. Toate bune,

Dr Dan Dumitrașcu

Nota editorului: Aceasta reprezintă reacția dlui dr. Dan Dumitrașcu la criticile noastre privind expoziția de literatură filatelică LIBRAFILA 2011 - philatelica.ro, nr. 3(14)/2011, p. 5.

ATADAN TUNACI, Istanbul, Turkey,
atatuna@doruk.net.tr,
October 2, 2011

Dear Gilda ROȘCA,

Recently I notice your lecture at philatelica.ro about The railway Constanța (KUS-TENDJE)-Cernavodă (CZERNAWODA).

There is another rarity in my Ottoman Railway postal history collection with the linear postmark TCHERNAVODA, without date but used at 1861, issued by DBSR.

This is ultra rare and UNIQUE not recorded any catalogue. Please note in your data.

Regards,

Prof. Dr. Atadan
Junaci

Jean Deschamps, Franța, Paris
jdmetimbres@gmail.com
2011.10.01

Je note que la revue philatelica.ro de juillet-août 2011 a consacré une page en français (page 15) au musicien roumain Georges Enesco (1881-1955) - qui collectionnait aussi les timbres, par le Général Vasile Doros.

Jean Deschamps

Revista presei

CURIERUL FILATELIC, nr. 161, aprilie-iunie 2011.
Din sumar: Expoziția filatelică 150 de ani de la înființarea „Asociațiunii ASTRA” - prof. Nicolae Salade, Un istoric al cercetărilor privind istoria poștelor locale turistice din Ardeal (IV) - dr. Mircea Dragotescu, Poșta particulară „TOTAL POST” - ing. Călin Marinescu, O nouă semnalare a unei corespondențe a prizonierilor de război din timpul Primului Război Mondial - ing. Francisc Kiraly, Stemele statului spaniol în filatelie - ing. Romeo Lucian Stoia, România - locul 4 în Europa, Marca poștală Audrey Hepburn scoasă la licitație - Valentin Dolfi, O colită cu cântec - Norbert Blistyar, Antarctica (IV) - More Zoltan, Insigna Uniunii Generale a Vânătorilor din România realizată în anul 1934 - jr. Ovidiu Dicoi, De la Regat la Republică... pe mașina de francat nr. 170 - Dan Țăran, Mari personalități românești - prof. Nicolae Ilișiu.

TOPICAL TIME, nr. 5(369), septembrie - octombrie 2011, revistă de filatelie tematică a Asociației Tematicienilor Americani (ATA), în cadrul rubricii de periodice din străinătate, sub semnătura lui George B. Griffenhagen, este semnalată din România revista philatelica.ro, fiind prezentat și comentat conținutul numărului 1(12)/ianuarie - februarie 2011. Din sumar: Collect yourself! - Larry Dodson, First U.S. "Official Missile Mail" Postmaster general summerfield's dream to expedite mail delivery - Reuben A. Ramkissoon, William Shakespeare - Arthur H. Groten, History of the automobile: From Benz to Ford - Jack Swafford, Foreign thematic exhibits - Larry E. Davidson, Postal stationery - Dalene Thomas, The great railroad chase and the medal of honor - Thomas Lera, Last of steam locomotives on tour. (dnd)

pagina 47 ✓

philatelica.ro

anunțuri

ALBUM - Mărcile poștale românești

Lucrarea, realizată în format electronic, conține în aranjament de tip album filatelic, pe foi de format A4, reproduceri color ale mărcilor poștale românești de la prima emisiune *Cap de bour* din anul 1858 până în anul 2010 inclusiv.

În cele cca 1.300 de foi sunt reproduse, în ordine cronologică, mărcile poștale românești, în aranjament care permite identificarea și montarea pieselor atât ca unitate de francare, cât și eventualele varietăți, poziționări, asocieri cu vinete sau TABS-uri, precum și erorile majore cunoscute și semnalate. Acolo unde dimensiunea foi a permis, au fost incluse și formele de prezentare (blocuri, blocuri coliță, coli mici) cu variantele de tipărire. Nu au fost incluse mărcile *Porto*, *Taxa de plată* și nici *mărcile de ocupație*. De asemenea, la emisiunile ultimilor 20 de ani nu au fost incluse toate variantele de tipărire, în special ale colilor mici (acestea urmând a fi montate pe foi suplimentare de către cei ce le posedă).

Paginile albumului *print-ate*

individual, pot fi introduse în foi transparente și prinse în ordinea numerotației în mape, bibliorafturi sau coperti special confecționate.

Colecționarii interesați de această lucrare (integral sau parțial sub formă de fascicule dedicate anumitor perioade) pot solicita informații autorului la adresa: Ioan Daniliuc, B-dul Unirii nr. 13, Bl. 2C, sc. 1, ap. 24, 040102 BUCUREȘTI - 5. Tel. 021 33 55 857; e-mail:

dandaniuc@yahoo.com. (id)

► schimb filatelic ► cumpărare ► vânzare ► ► philatelic exchange ► buy ► sell ►

► Cumpăr piese (pentru colecție OPEN) tematica (zona) Snagov (lac, pădure, canotaj, personalități asociate), mănăstirile Căldărușani și Țigănești (detalii în www.FundatiaSnagov.ro). Tel: 0722 601 830, e-mail: fundatia@snagov.ro

► Cumpăr piese obliterate BUCUREȘCI / BUCUREȘTI din perioada 1872-1910, Dan N. Dobrescu, e-mail: dndobrescu_dannd@yahoo.com

► Sell Romania classic lithographed issues (1865-1872), Large Vermeil medal FIP, information: <http://www.philatelica.ro/sell.htm>

[philatelica.ro/sell.htm](http://www.philatelica.ro/sell.htm), e-mail: dndobrescu_dannd@yahoo.com

► Buy computer topics, information: http://www.philatelica.ro/my_want_list.htm, Dan N. Dobrescu, e-mail: dndobrescu_dannd@yahoo.com

<http://www.stampland.net>

► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor.

► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția lor

► Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului.

► Manuscrisele spre publicare se transmit editorului: dndobrescu_dannd@yahoo.com

pagina 48 ✓

► licitații ► auction ►

	Corinphila Auktionen http://www.corinphila.ch
	David Feldman http://www.davidfeldman.com
	Christoph Gärtner Auktionen http://www.auktionshaus-gaertner.de
	YAMAN AUCTION HOUSE http://www.yamanauction.com
	Darabanth Aukciósház https://darabanth.hu
	Antonio M. Torres http://www.antoniotorres.com
	Céres Philatélie http://www.ceres.fr/vso/default.aspx

Publicitate. Machete și negociere tarife Advertising. Up-making and publicity price list

László KÁLLAI

e-mail: laszlo_kallai@yahoo.com

► Minimum charge €4.00. Six times for the price of five. Twelve times for the price of nine. Send text to László KÁLLAI, laszlo_kallai@yahoo.com and payment to Coriolan CHIRICHEȘ, e-mail: coriolan2006@yahoo.com

► **Taxa de mică publicitate (schimb filatelic, vânzare-cumpărare)** este de 0,20 € pentru fiecare cuvânt, dar nu mai puțin de 4,00 € - 20 de cuvinte. Pentru 6 apariții se plătesc 5 apariții, iar pentru 12 apariții se plătesc 9 apariții. Textul se trimite d-lui László KÁLLAI (laszlo_kallai@yahoo.com), iar contravaloarea anunțurilor de mică publicitate se achită d-lui Coriolan CHIRICHEȘ (coriolan2006@yahoo.com).

philatelica.ro este o marcă înregistrată sub nr. 101604

Tipărit la Director: Coriolan CHIRICHEȘ
Cap limpede: Coriolan CHIRICHEȘ
Redactor: Dumitru F. DUMITRU
Traduceri: Gilda ROȘCA
Abonamente: coriolan2006@yahoo.com
Format electronic: <http://www.philatelica.ro/revista.html>

ISSN 2065-6009

Licitația CORINPHILA - Lot 171, 9 septembrie 2011

La această licitație (www.corinphila.ch) s-a vândut partea a doua a colecției *Moldova*, distinsă cu un *Mare Premiu Internațional* la o expoziție FIP, aparținând cunoscutului expert în *România clasică* - Fritz Heimbüchler.

Semnalam, în afara celor ilustrate alăturat, câteva piese care au înregistrat cele mai mari prețuri (fără comision și TVA):

- *Modova, Cap de bour*, prima emisiune, fragment de scrisoare, 27 parale cu 81 parale, obliterated JASSY/MOLDOVA, ex-colecțiile Fe-

rari (1921) - Caspary (1957) - Lars Amundsen (1969), preț de pornire: 80.000 CHF, preț de adjudecare: 62.000 CHF;

- Scrisoare recomandată francată cu o marcă de 108 parale *Moldova, Cap de bour*, prima emisiune, obliterated JASSY/MOLDOVA 28/10, proveniență: Shananhan (1958), *Corinphila* (1990).

Totalul vânzărilor celei de a doua părți a colecției *Moldova* (http://www.corinphila.ch/media/upload/PDF/171_results.pdf), a depășit 830.000 CHF (fără comi-

sion și TVA), care se adaugă celor peste 1.200.000 CHF (fără comision și TVA) realizați la prima licitație.

Pieseile licitate pot fi consultate accesând adresa web site: http://www.philatelica.ro/Romania_6001-6105.pdf.

Dan N. DOBRESCU, AIJP

Scrisoare francată cu zece mărci 3 parale galben, hârtie albastru verzui, *Principatele Unite*, emisiunea I, tipar de mână, obliterated: FRANCO/GALATZ, GALATZ/MOLDOVA 9/2, HUSCH MOLDOVA 13/2, preț de pornire: 40.000 CHF, preț de adjudecare: 85.000 CHF

Scrisoare recomandată francată cu 2 * 40 parale albastru, hârtie lila albăstrui și 2 * 80 parale roșu cărămiziu, hârtie gălbuie, *Moldova - Cap de bour*, emisiunea a II-a, obliterated: DOROHOI/MOLDOVA 15/9, RECEPISSE, JASSY cds. 16/9, preț de pornire: 20.000 CHF, preț de adjudecare: 55.000 CHF

Scrisoare francată cu 4 BANI+2x3 BANI+2x15 BANI, *Carol cu favoriți - în medalion*, obliterated: BUCURESTI SERA 11/6, PD, Austrian P.O. Constantinople 14/6, preț de pornire: 15.000 CHF, preț de adjudecare: 48.000 CHF

Regele Mihai de România

urmare de pe coperta 1 mea istorie. Omul despre care se spunea că după abdicare a fugit din țară cu șapte vagoane de aur, acum îmi întindea mâna. Omul în vârstă despre care niște „oameni de bine” în ajunul Crăciunului din 1990 susțineau că a intrat clandestin în România forțând trecerea graniței, îl aveam interlocutor pentru un scurt interviu. A fost o întâlnire fascinantă!

După această istorisire mulți ar putea crede că sunt monarhist. Nu, nu sunt! Dar un lucru cred că tărie că o monarhie constituțională ar fi fost mai avantajoasă pentru România, decât regimul struț-cămilă în care trăim de mai bine de două decenii. Imaginea Casei regale și relațiile cu celelalte monarhii europene ne-ar fi scutit de multe neajunsuri politice, economice și sociale.

România, în cea de-a doua parte a secolului XIX, era sub influența puternică a culturii franceze, iar recomandarea de către Napoleon al III-lea a prințului Carol a valorat mult în ochii politicienilor români. Ion Brătianu, care a călătorit sub un nume fals, Karl Hettingena, a fost politicianul român trimis să negocieze cu Carol și familia acestuia posibilitatea ca prințul Carol să vină pe tronul României.

Din delegația care l-a contactat pe Carol a făcut parte și un strămoș al academicianului Bălăceanu-Stolnici, despre care în 2007, ziarul *Cotidianul* a dezvăluit faptul că a fost informator al Securității

începând cu anul 1974, având numele de cod „Laurențiu”. No comment!

Un lucru este cert: Carol I a reușit ce nu au reușit românii de secole: a obținut independența țării, iar domnia lui a fost marcată de o dezvoltare spectaculoasă a României.

După moartea lui Carol I, acesta neavând urmaș a fost urmat la tron de fiul cel mare al fratelui său, Leopold, Ferdinand I al României. Al doilea suveran al României a condus țara prin Primul Război Mondial și a fost Regele de numele căruia se leagă Unirea Transilvaniei cu România. Regele Ferdinand nu a fost însă scutit de necazuri. Fiul său cel mai mare, moștenitorul tronului, trăia o viață scandaloasă. Carol al II-lea, un filatelist de marcă al vremii sale, a lăsat o moștenire pentru urmașii săi care se judecă prin tribunale și în aceste zile. Pe plan filatelic, de numele celui de-al treilea rege al României se leagă Expoziția Filatelică Română - EFIRO 1932.

Demn de orice locuitor al mândrei noastre urbe ar fi să-și ocupe timpul cu o vizită în sala Ioan I. Dales unde se desfășoară zilele acestea Expoziția Filatelică Română - EFIRO. (...) Bunăoară cea mai apreciată și stimată colecție rămâne cea a Domniei Sale, Regele Carol II-lea, reputat filatelist care în prezent ocupă al treilea loc pe mapamond, ca prețiozitate a colecției - scria croni-

carul vremii în toamna lui 1932.

A urmat Mihai I al României. Un tânăr care a trăit istoria vremii sale din plin. La o vârstă fragedă a trebuit să ia decizii care au influențat istoria omenirii. La scurt timp însă, alții, aliații săi, au luat o decizie care a decis soarta monarhiei în România.

Despre Regele Mihai și despre monarhia din România am știut, ca majoritatea tinerilor din generația mea, prea puține. Abia când am început să frecventez cercul filatelic „Iosif Vulcan”, din orașul meu natal, Oradea, am primit prima lecție despre monarhie. Un fost colonel al armatei române și un fin observator al istoriei contemporane, atunci când nu am reușit să identific niște mărci poștale cu efigia Regelui Mihai în *Catalogul Mărcilor Poștale Românești '74* mi-a zis răspicat: *Nu-l găsești! Comuniștii l-au exilat până și din filatelie!*

Poșta română a dedicat Măiestății Sale Regelui Mihai numeroase emisiuni (Mi #356-360, #442, #473, #650-679, #690, #706, #749, #776, #789, #797-816, #831-5, #860-1, #899, #902, #929-973, #1024, #1022, #1028-1036, #1066-1076, #6070, #B375), aplicând supratipare pe unele dintre acestea (Mi #361-371, # 695I, #695II, #712, #886, #888, # 890, #892, #1077, #1084, #1106-1116). Aceste emisiuni se pretează studiului, existând varietăți și erori interesante.